

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul legii bugetului de stat
pentru anul 2026

CUPRINS

Introducere.....	3
I. Contextul macroeconomic	5
1.1. <i>Evoluția economică în anul 2025</i>	<i>5</i>
1.2. <i>Proгноza macroeconomică pe anii 2026-2028</i>	<i>8</i>
II. Executarea scontată a bugetului public național în anul 2025	13
2.1. <i>Executarea scontată a veniturilor.....</i>	<i>15</i>
2.2. <i>Executarea scontată a cheltuielilor</i>	<i>16</i>
2.3. <i>Soldul bugetului public național și finanțarea acestuia.....</i>	<i>18</i>
2.4. <i>Datoria de stat și deservirea acesteia.....</i>	<i>18</i>
III. Estimările bugetului public național pe anul 2026.....	20
3.1. <i>Bugetul public național 2026.....</i>	<i>20</i>
3.2. <i>Bugetul asigurărilor sociale de stat 2026.....</i>	<i>34</i>
3.3. <i>Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală 2026.....</i>	<i>35</i>
3.4. <i>Bugetele locale 2026.....</i>	<i>36</i>
3.5. <i>Datoria de stat și deservirea acesteia în anul 2026</i>	<i>36</i>
IV. Proiectul bugetului de stat pentru anul 2026	39
4.1. <i>Veniturile bugetului de stat.....</i>	<i>40</i>
4.2. <i>Cheltuielile bugetului de stat</i>	<i>45</i>
4.3. <i>Soldul (deficitul) bugetului de stat.....</i>	<i>52</i>
4.4. <i>Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale.....</i>	<i>54</i>
4.4.1. <i>Servicii de stat cu destinație generală</i>	<i>54</i>
4.4.2. <i>Apărare națională.....</i>	<i>56</i>
4.4.3. <i>Ordine publică și securitate națională</i>	<i>57</i>
4.4.4. <i>Servicii în domeniul economiei</i>	<i>59</i>
4.4.5. <i>Protecția mediului</i>	<i>67</i>
4.4.6. <i>Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale</i>	<i>69</i>
4.4.7. <i>Ocrotirea sănătății.....</i>	<i>72</i>
4.4.8. <i>Cultură, sport, tineret, culte și odihnă</i>	<i>74</i>
4.4.9. <i>Învățământ.....</i>	<i>78</i>
4.4.10. <i>Protecție socială.....</i>	<i>80</i>
4.5. <i>Raporturile dintre bugetul de stat și componentele bugetului public național.....</i>	<i>83</i>
4.5.1. <i>Transferurile către bugetele locale</i>	<i>83</i>
4.5.2. <i>Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat</i>	<i>92</i>
4.5.3. <i>Transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală</i>	<i>93</i>
4.6. <i>Acțiuni generale</i>	<i>94</i>
4.7. <i>Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM.....</i>	<i>95</i>

Introducere

Proiectul de lege a bugetului de stat pe anul 2026 este elaborat conform cadrului legal și altor acte normative, care reglementează aspectele bugetar-fiscale.

La baza proiectului au stat măsurile și obiectivele incluse în Planul de Creștere economică susținut de Uniunea Europeană, care vizează consolidarea rezilienței economice, stimularea competitivității sectorului privat și promovarea investițiilor strategice în sectoarele prioritare ale economiei.

Comisia Europeană a aprobat un Plan de creștere economică și reforme pentru Republica Moldova, pentru perioada 2025–2027, sprijinit de o facilitate financiară în valoare de 1,9 miliarde de euro. Acesta reprezintă cel mai amplu pachet de sprijin financiar oferit de UE Moldovei, iar acțiunile prevăzute în plan urmăresc crearea unui cadru favorabil dezvoltării mediului de afaceri, reducerea vulnerabilităților macroeconomice, precum și intensificarea proceselor de digitalizare, inovare și diversificare economică. Aceste măsuri vor servi drept bază pentru formularea unei politici economice coerente și orientate către creșterea sustenabilă, gestionarea eficientă a resurselor publice și asigurarea unei traiectorii stabile a dezvoltării economice.

Proiectul bugetului de stat pentru anul 2026 se bazează pe prognoza indicatorilor macroeconomici, actualizată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în conformitate cu contextul economic intern și dinamica piețelor externe. Ajustările efectuate reflectă o abordare prudentă a politicilor economice, luând în considerare factorii ce pot influența performanța economiei naționale pe termen scurt și mediu.

La revizuirea prognozei s-a luat în considerare atât evoluția economiei naționale pe parcursul anului 2025, cât și principalele aspecte ale prognozei economiei mondiale, în special a țărilor care sunt principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova, precum și riscurile majore legate de înrăutățirea situației din regiune. Totodată, s-a ținut cont de obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, obiectivele de dezvoltare setate în Programul de activitate al Guvernului „UE, PACE, DEZVOLTARE”, care au drept scop dezvoltarea economică, infrastructurii publice, crearea locurilor de muncă bine plătite, îmbunătățirea serviciilor publice, garantarea securității și stabilității țării, asigurarea calității și accesibilității educației, promovarea unei politici externe orientate spre consolidarea păcii și prosperității, valorificarea pe deplin a potențialului uman, economic și cultural etc.

Proiecțiile macroeconomice indică menținerea unui ritm moderat de creștere economică, asigurarea stabilității macroeconomice și consolidarea bugetar-fiscală. Pentru anul 2026, scenariul de prognoză macroeconomică prevede că Produsul Intern

Brut (PIB) în termeni reali față de anul 2025 va fi în creștere cu 2,4%, iar în termeni nominali va atinge volumul de 377,2 mild. lei.

Conform estimărilor, în anul 2026 veniturile bugetului public național vor fi în creștere cu 7,3% față de volumul precizat în anul 2025, cheltuielile - cu 9,0%, iar deficitul bugetar va atinge nivelul de 5,7% din PIB.

Pentru anul 2026 Guvernul își propune o accelerare a creșterii economice, determinată de îmbunătățirea condițiilor externe, creșterea productivității, avansul reformelor structurale și intensificarea investițiilor legate de procesul de integrare europeană, toate având la bază implementarea Planului de Creștere susținut de Uniunea Europeană.

Pentru a realiza acest obiectiv, Guvernul și-a asumat implementarea a 56 de reforme ce vizează domeniile de politici și 153 de măsuri, axându-se pe modernizarea economică, îmbunătățirea guvernancei și pe competitivitatea pe termen lung.

Reformele cuprind șapte domenii principale de politici ce abordează provocările economice cheie:

- *Dezvoltarea sectorului privat*: include 10 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 31 de pași cu scopul de a consolida mediul de afaceri, impulsiona investițiile și promova antreprenoriatul;

- *Conectivitatea și infrastructura digitală*: cuprinde 3 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 11 pași cu scopul de a îmbunătăți infrastructura cheie;

- *Guvernanța economică*: cu 3 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 28 de pași, axați pe managementul finanțelor publice, cadrul de reglementare și transparență;

- *Capitalul social* este vizat de 4 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 21 de pași cu scopul de a consolida educația, asistența medicală și incluziunea socială;

- *Tranziția ecologică și domeniul capitalului natural* implică 13 pași, promovând energia durabilă și reziliența la schimbările climatice;

- *Securitatea și eficiența energetică* conține 24 de pași axați pe piața deschisă, securitatea furnizării energiei și eficiența energetică;

- *Valorile fundamentale*, cu 7 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 22 de pași, vizează guvernanța, administrația publică și stabilitatea macroeconomică.

Concomitent cu Agenda de reforme, Guvernul a identificat un portofoliu de proiecte investiționale strategice, care vor fi motorul accelerării creșterii economice. Cele mai mari alocări vizează domeniile *transporturilor* (31,6%) și *energiei* (25,5%), reflectând prioritățile de modernizare a infrastructurii și tranziție energetică. Urmează

sectorul de *mediu* (12,9%), *dezvoltarea regională* (8,9%), *agricultura* (6,0%) și sprijinul pentru *sectorul privat* (4,7%). Domeniile sociale precum *educația* (4,2%) și *sănătatea* (3,0%) sunt incluse pentru a sprijini dezvoltarea capitalului uman. Acest portofoliu constituie un instrument esențial pentru avansarea reformelor și accelerarea convergenței economice cu țările europene.

Pentru anul 2026, printre principalele măsuri ale politicii bugetar-fiscale se regăsesc:

- îmbunătățirea administrării fiscale și vamale, inclusiv extinderea instrumentelor de combatere a economiei;
- continuarea măsurilor de reducere a vulnerabilității energetice, prin mecanisme țintite de compensare pentru consumatorii vulnerabili;
- continuarea ajustării prestațiilor sociale, inclusiv a pensiei minime și a altor alocații finanțate din bugetul de stat.

Principalii parametri ai proiectului bugetului de stat pentru anul 2026 sunt:

I. *veniturile bugetului de stat* se estimează în sumă de 79 674,0 mil. lei, cu o majorare de 3 877,2 mil. lei sau 5,1% față de precizat 2025;

II. *cheltuielile bugetului de stat* se estimează în sumă de 100 574,0 mil. lei, cu o majorare de 6 566,2 mil. lei sau cu 7,0%, comparativ cu precizat 2025;

III. *deficitul bugetului de stat* este prevăzut în sumă de 20 900,0 mil. lei sau 5,5% din PIB.

Ca structură, proiectul de lege a bugetului de stat pentru anul 2026 cuprinde: partea textuală, cu prevederi generale și de ordin specific anului bugetar 2026 și anexele la proiect. De asemenea, proiectul de lege este însoțit de Nota de fundamentare și alt material informativ adițional care conține tabele și descrieri suplimentare, ce servește facilitării procesului de analiză și promovare a acestuia în Guvern și Parlament.

I. Contextul macroeconomic

1.1. Evoluția economică în anul 2025

În primul semestru al anului 2025, economia Republicii Moldova s-a stabilizat, Produsul Intern Brut situându-se la același nivel ca în perioada corespunzătoare a anului 2024 (în termeni reali). După declinul de 1,2% din I trimestru, economia națională și-a revenit în trimestrul II, înregistrând o creștere de 1,1%, ceea ce a condus la un avans cumulativ neutru pentru întregul semestru. Totodată, față de trimestrul precedent, PIB s-a majorat cu 1,6%, fapt ce indică

semnale de recuperare economică, după creșterea de 1,4% în trimestrul I 2025 față de trimestrul IV 2024.

Pe partea de resurse, cea mai accentuată contribuție la creșterea PIB în semestrul I a fost generată de activitatea de *construcții*, valoarea adăugată brută a căreia s-a majorat cu 7,8% față de semestrul I 2024. Construcțiile în clădiri rezidențiale au avut cel mai mare impact, investițiile cărora s-au majorat cu 27,6%, factorul de bază fiind cererea populației pentru locuințe, alimentată în mare parte de condițiile creditare favorabile. S-au majorat și investițiile în clădiri nerezidențiale cu aproape 16,5%, evoluție determinată de politicile guvernamentale de stimulare a reinvestirii profiturilor.

Valoarea adăugată brută creată de *sectorul energetic* a crescut cu 9,6% și a generat 0,2 p.p. la dinamica PIB, pe fundalul majorării producției interne, inclusiv din surse regenerabile, investițiilor în modernizarea infrastructurii și al sporirii cererii de consum, atât industriale, cât și casnice.

Cu o pondere de 7,6% în structura PIB, activitatea *informații și comunicații* a continuat să fie unul dintre cele mai dinamice sectoare ale economiei naționale. Majorarea valorii adăugate cu 2% în acest sector a avut un impact de 0,2 p.p. la creșterea PIB. Dezvoltarea constantă a acestei ramuri se datorează pe de o parte cererii crescânde pentru *serviciile de informatică*, orientate preponderent spre export, iar pe de altă parte de politicile Guvernului orientate spre inovarea și digitalizarea economiei – atât a sectorului privat, cât și a administrației publice.

Datele statistice indică creșteri și în alte activități economice: comerțul interior (+0,6%), reflectând o cerere de consum în creștere, serviciile de educație (+1%), serviciile de sănătate și asistență socială (+1%), activități financiare și asigurări (+1,6%) etc. Pe de altă parte, printre activitățile aflate în regres se regăsesc tranzacțiile imobiliare (-4,6%), industria prelucrătoare (-3,4%), activități profesionale, științifice și tehnice (-10,2%), agricultura (-6,1%), afectată de înghețurile timpurii din primăvară și deteriorarea situației în sectorul zootehnic.

Pe partea de utilizări, accelerarea *activității investiționale* a fost factorul de bază care a generat cel mai pozitiv impact asupra economiei naționale, sporind cu 25,3% în semestrul I și influențând cu 4,9 p.p. dinamica PIB. Datele atestă creșteri la toate tipurile de investiții: în clădiri și construcții speciale (+20,3%), mașini și utilaje (+27,8%) și alte tipuri de investiții (+102,7%). Cu o pondere de circa 85,8% în PIB, consumul populației a sporit cu 4,2%, în special din contul consumului de bunuri. Acest fapt confirmă majorarea veniturilor populației atât din contul veniturilor salariale (salariile s-au majorat cu aproape 2% în termeni reali), precum și resurselor creditare, creditele de consum avansând cu circa 32,5% în semestrul I.

Deteriorarea *balanței comerciale*, prin creșterea diferenței dintre importuri și exporturi, a avut un efect negativ asupra PIB. Stagnarea cererii externe și diminuarea

producției agricole (din cauza secetei din vara anului 2024) și industriale sunt factorii de bază care au contribuit la descreșterea exporturilor cu 6,2%. Totodată, majorarea cererii interne (consumul și investițiile) a influențat creșterea importurilor cu 16,2%. De menționat, că un semnal clar al schimbării structurale a economiei este evoluția serviciilor: în semestrul I exporturile de servicii au crescut cu aproape 10%, ajungând să reprezinte 16,3% din PIB și contribuind cu 1,5 p.p. la dinamica PIB. Practic, exporturile de servicii au depășit cu 6,6% valoarea exporturilor de bunuri și au ajuns să constituie 51,6% din totalul exporturilor de bunuri și servicii.

Presiunile inflaționiste continuă să se atenueze treptat. Rata anuală a inflației (octombrie 2025 față de octombrie 2024) a constituit 7%, depășind ușor intervalul de variație al țintei stabilite de BNM ($5\% \pm 1,5$ p.p.), dar totodată diminuându-se de la 9,1% în luna ianuarie. Pe componente, prețurile la servicii au înregistrat cea mai pronunțată creștere (+13,8%), exercitând cel mai mare impact asupra inflației totale, urmate de produsele alimentare (+6,8%) și mărfurile nealimentare (+2,5%). Evoluția inflației a fost influențată de factori cu efecte opuse: pe de o parte, seceta din vara anului precedent și majorarea tarifelor la energie electrică și încălzire centralizată în ianuarie au generat presiuni pro-inflaționiste; pe de altă parte, reducerea tarifelor la energia electrică începând cu luna august și ieftinirea sezonieră a fructelor și legumelor au avut un efect dezinflaționist. Ca răspuns la reducerea treptată a presiunilor inflaționiste, Banca Națională a Moldovei a continuat relaxarea politicii monetare, diminuând rata de bază de la 6,5% în februarie la 6,0% în septembrie (-0,5 p.p.).

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe s-a deteriorat. Restabilirea cererii interne și micșorarea continuă a remiterilor primite din străinătate au condus la creșterea de 1,8 ori a deficitului contului curent al balanței de plăți în ianuarie-iunie 2025, atingând 2 mld. dolari (23,3% în raport cu PIB). Aproximarea de zona conflictului și situația complicată din regiune au afectat volumul remiterilor personale primite din străinătate, care s-au diminuat cu 3,2%, constituind 883,3 mil. dolari (10,1% raportat la PIB). Concomitent, intrările de investiții străine directe au fost în creștere de 2 ori față de 6 luni 2024, datorate în mare parte profiturilor reinvestite.

Cererea de forță de muncă a înregistrat o creștere vizibilă în trimestrul II 2025. Populația ocupată a ajuns la 791,9 mii persoane, cu 46 mii mai mult (+6,2%) față de trimestrul I 2025, ceea ce a determinat majorarea ratei de ocupare până la 40,1% (+2,3 p.p.). În același timp, numărul șomerilor, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), s-a redus cu 13,5%, ajungând la circa 32,8 mii persoane, față de 37,9 mii în trimestrul precedent. Ca urmare, rata șomajului a scăzut la 4%, sub nivelul de 4,8% înregistrat în trimestrul I.

Câștigul salarial mediu lunar brut a înregistrat o creștere de 1,7% în termeni reali. În semestrul I 2025, acesta a atins 15 020 lei pentru un salariat din economia națională, marcând o majorare de 10,3% față de perioada similară a anului 2024 în termeni nominali și cu 1,7% în termeni reali. În sectorul bugetar, câștigul salarial mediu lunar a fost de 12 985 lei, în creștere cu 11,7% nominal și 3% real. În sectorul real al economiei, acesta a ajuns la 15 718 lei, înregistrând o majorare de 9,8% în termeni nominali și 1,4% în termeni reali.

1.2. Prognoza macroeconomică pe anii 2026-2028

Pe termen mediu, se anticipează o accelerare a creșterii economice, susținută de reforme și investiții în contextul implementării măsurilor din Planul de creștere economică a Moldovei sprijinit de Uniunea Europeană. Această creștere ar trebui să fie evidentă printr-un PIB pe locuitor mai mare, asigurând faptul că toate segmentele din societate beneficiază de progresul economic, fiind menținută concomitent o stabilitate pe termen lung. Pentru a realiza acest obiectiv, Moldova și-a asumat implementarea a 56 de reforme ce vizează domeniile de politici și 153 de măsuri, axându-se pe modernizarea economică, îmbunătățirea guvernanței și pe competitivitatea pe termen lung.

Concomitent cu Agenda de reforme, Guvernul a identificat un portofoliu de proiecte investiționale strategice, care vor fi motorul accelerării creșterii economice. Cele mai mari alocări vizează domeniile transporturilor (31,6%) și energiei (25,5%), reflectând prioritățile de modernizare a infrastructurii și tranziție energetică. Urmează sectorul de mediu (12,9%), dezvoltarea regională (8,9%), agricultura (6,0%) și sprijinul pentru sectorul privat (4,7%). Domeniile sociale precum educația (4,2%) și sănătatea (3,0%) sunt incluse pentru a sprijini dezvoltarea capitalului uman. Acest portofoliu constituie un instrument esențial pentru avansarea reformelor și accelerarea convergenței economice cu țările europene.

Prin urmare, în acest scenariu, *Produsul Inter Brut* real este proiectat să accelereze de la 1,8% în 2025 la 3,6% în 2028, această creștere urmând a fi susținută de avansul investițiilor publice, de un nivel înalt de absorbție a fondurilor externe și de îmbunătățirea treptată a mediului de afaceri.

Un impact pozitiv este așteptat asupra *sectorului agricol* din partea creșterii sectorului vegetal, în special a principalelor culturi cerealiere (grâu, porumb, orz, floarea-soarelui), în timp ce producția animalieră va fi în declin, ca urmare a reducerii efectivului de porcine, cauzată preponderent de epidemia de pestă porcină.

În anii următori, în cazul unor condiții meteo relativ favorabile, se estimează o creștere medie anuală a producției agricole cuprinsă între 1-2,3%. În general, incertitudinea condițiilor climatice rămâne un factor de risc pentru toată perioada de prognoză. Totuși, acest risc va fi diminuat de implementarea tehnologiilor

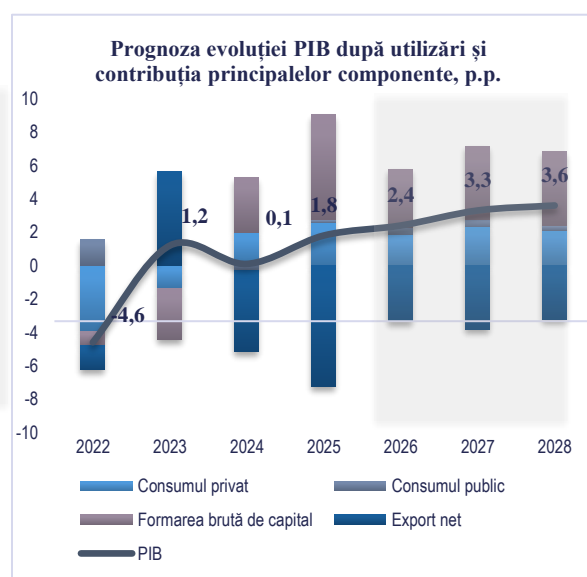
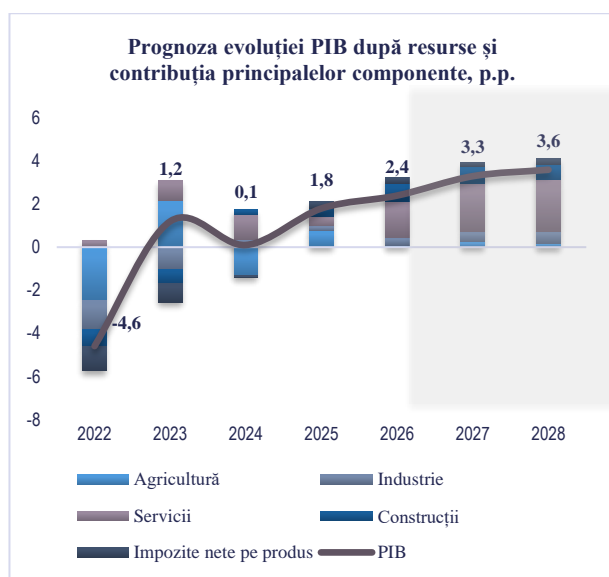
performante în sector, considerând tendințele înregistrate în ultima perioadă, când investițiile în sectorul agricol în ultimii 4 ani au cumulat o creștere de circa 16%. Accelerarea implementării proiectelor de irigații, digitalizarea proceselor agricole și extinderea cercetării în domeniul agricol, măsuri prevăzute în Agenda de reforme, vor conduce la creșterea randamentelor agriculturii, extinderea suprafețelor cultivate în condiții de siguranță climatică și o contribuție mai mare a agriculturii la PIB și la exporturi.

Sectorul industrial își va reveni tot mai mult din crizele anilor precedenți. Pentru anii 2026-2028 se anticipează o ușoară accelerare a sectorului (3,5-5,5%). Evoluția sectorului industrial va fi susținută de relansarea continuă a cererii interne și externe pentru produsele industriale naționale, de extinderea activității investitorilor străini, de creșterea productivității sectorului, dar și de evoluțiile pozitive așteptate de la sectorul agricol.

De asemenea, un factor important care va favoriza fortificarea ramurii manufacturiere pe termen mediu este implementarea Programului Național de dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028, al cărui obiectiv este majorarea graduală a ponderii industriei prelucrătoare în PIB de la 8% în anul 2023 până la 11% în anul 2025 și 13% în anul 2030. Schema de ajutor de stat regional pentru investiții, care presupune oferirea de granturi și scutiri fiscale pentru sectoarele strategice (industria electronică, chimică și farmaceutică, a componentelor auto, textile și confecții, a materialelor de construcții, alimentară), va stimula modernizarea și creșterea competitivității companiilor industriale. Totodată, accesul la fonduri și ajutoare europene în cadrul procesului de integrare în UE va finanța proiecte industriale și asigura alinierea la standarde europene, consolidând integrarea în lanțurile valorice și competitivitatea industriei.

Construcțiile vor înregistra o creștere de cel puțin 6% în anul 2025, susținută în principal de consolidarea cererii pentru bunurile imobiliare și de condițiile de creditare favorabile. Un impact pozitiv asupra dezvoltării construcțiilor rezidențiale va avea și implementarea programului „Prima casă plus”. În anii de prognoză 2026-2028 activitatea de construcții își va lua avânt, fiind favorizată de impulsionarea investițiilor publice inclusiv prin intermediul programelor finanțate de UE, BERD, BEI și alți parteneri de dezvoltare. Printre proiectele investiționale majore care vor contribui direct la creșterea sectorului se numără modernizarea infrastructurii feroviare, construcția, reabilitarea și modernizarea drumurilor publice naționale, proiectele de construcție și renovare a clădirilor publice, proiectele de eficiență energetică. Pe fundalul acestor programe, sectorul construcțiilor va fi impulsionat atât pe segmentul rezidențial, cât și pe cel nerezidențial, ceea ce va permite menținerea unei traiectorii ascendente robuste în perioada 2026–2028 de circa 10,3% anual.

Sectorul serviciilor este estimat să stagneze în 2025 (+0,2%), în principal din cauza reducerii activității în domeniul tranzacțiilor imobiliare, care reprezintă 8,4% din PIB. Scăderea tranzacțiilor imobiliare în Republica Moldova se datorează diminuării cererii din partea populației ca rezultat al prețurilor record la bunurile imobiliare înregistrate la începutul anului curent, care par a fi nejustificate. Sectorul transporturilor, care contribuie cu 4,4% la formarea PIB, este estimat să genereze o contribuție neutră la creștere, deoarece importanța Moldovei ca țară de tranzit se reduce pe fondul redeschiderii parțiale a rutelor comerciale tradiționale ale Ucrainei. Se anticipează o creștere de circa 2% în anul 2025 a sectorului TIC, ce se va datora în continuare regimului fiscal preferențial existent în parcul pentru tehnologia informației Moldova Innovation Technology Park, precum și de cererea externă robustă pentru serviciile de informatică. De asemenea, serviciile prestate de sectorul HoReCa vor înregistra o creștere de circa 1-2% în anul 2025, fiind stimulate de cererea populației, alimentată de majorarea veniturilor disponibile. În perioada 2026–2028, sectorul serviciilor este prognozat să își accelereze creșterea cu un ritm mediu anual de circa 2-2,5%, susținut de consolidarea cererii interne pe fondul stabilizării inflației și creșterii veniturilor reale.

Sursă: BNS, estimările MDED

Pe partea cererii, *activitatea investițională* va fi principalul factor de creștere economică atât în anul 2025, cât și în perioada de prognoză. Formarea brută de capital fix este prognozată să avanseze cu 16% în anul 2025, creșterea fiind determinată în principal de investițiile private. Acestea sunt stimulate de condițiile de creditare mai favorabile și de politicile guvernamentale orientate spre impulsionearea investițiilor, inclusiv introducerea cotei 0% la impozitul pe venitul întreprinderilor direcționat către investiții, implementarea Programului investițional „373” care facilitează

accesul la credite investiționale cu dobânzi reduse, precum și dezvoltarea programului „Prima Casă Plus”, destinat susținerii investițiilor în locuințe.

Consumul privat, care va crește cu 3% în anul 2025, va reprezenta un factor important de stimulare a activității economice, odată cu consolidarea puterii de cumpărare a populației și continuarea procesului de stabilizare a prețurilor.

Consumul privat va fi alimentat de creșterea veniturilor disponibile: pe de o parte de creșterea câștigurilor salariale (+11,5% nominal și +3,5% real), iar pe de altă parte de politica monetară relaxantă, care va crea condiții prielnice pentru menținerea în creștere a creditelor de consum. Pe termen mediu consumul privat se va încadra în ritmuri anuale de creștere de 2,2-2,7% și va fi susținut de îmbunătățirea treptată a veniturilor reale ale populației, consolidarea pieței muncii și menținerea unor condiții favorabile de finanțare.

Exportul net este așteptat să se mențină în teritoriul negativ și în anul 2025, generând cel mai negativ impact asupra PIB, ca urmare a creșterii importurilor cu ritmuri mai accentuate decât a exporturilor. Exporturile de bunuri și servicii sunt prognozate să crească cu aproximativ 4% în anul 2025 în termeni reali, o evoluție modestă, influențată de o cerere externă anemică, recolta agricolă slabă din 2024, stagnare a producției manufacturate, precum și diminuarea reexporturilor, care dețin 22% în valoarea exporturilor de bunuri. De altă parte, această evoluție va fi susținută de creșterea exporturilor de servicii care se datorează performanței sectorului IT și a serviciilor turistice. Totodată, *importurile* vor înregistra o creștere de aproximativ 15%, fiind influențate de cererea internă ridicată din partea gospodăriilor și a mediului privat, precum și de majorarea considerabilă a importurilor de resurse energetice (energie electrică și gaz natural). Pentru perioada 2026–2028, se anticipează menținerea unei dinamici pozitive a comerțului extern. Se estimează că exporturile de bunuri și servicii vor avansa cu circa 8% în 2026, 7% în 2027 și 6% în 2028. În anul 2026 exporturile vor beneficia în general de un an agricol favorabil în 2025, care va impulsiona livrările de produse agroalimentare, precum și de restabilirea graduală a industriei prelucrătoare. În anii următori creșterea exporturilor va fi determinată de accesul îmbunătățit la piețele externe, ca urmare a implementării proiectelor investiționale în infrastructura de transport, precum și consolidarea relațiilor comerciale și valorificarea acordurilor de liber schimb.

Importurile vor continua să crească cu 10% în anul 2026, cu 9% în anul 2027 și 8% în anul 2028, reflectând expansiunea consumului gospodăriilor și a investițiilor, susținute de implementarea Planului de Creștere. Creșterea accelerată a investițiilor, în special în infrastructură, digitalizare, industrie și energie, va genera o majorare substanțială a importurilor de bunuri investiționale, dat fiind că Republica Moldova dispune de o capacitate limitată de producere a echipamentelor și utilajelor necesare proiectelor de amploare.

În 2025, se anticipează stabilizarea *pieței muncii*, cu o creștere a populației ocupate de până la 4% (până la 885 mii persoane), determinată în principal de sporirea cererii de forță de muncă în agricultură, industria prelucrătoare și construcții, sectoare aflate în proces de redresare după scăderile din 2024. Această evoluție reflectă normalizarea activității economice în urma șocurilor recente. Până în 2028, numărul persoanelor ocupate este proiectat să ajungă la 919,4 mii, susținut de un ritm sustenabil de creștere economică și de eficiența măsurilor de sprijin, ceea ce corespunde unei creșteri medii anuale de aproximativ 1,2% în perioada 2026–2028. Piața muncii va fi marcată de implementarea și adaptarea continuă a politicilor active de ocupare, orientate spre creșterea competitivității forței de muncă și alinierea la transformările economice.

Relansarea treptată a economiei naționale va conduce la o cerere mai mare de forță de muncă, ceea ce va exercita presiuni pozitive asupra câștigului salarial mediu lunar. Pentru anul 2025, estimăm o creștere de 11,5% a salariului mediu, până la 15600 lei, cu o majorare ulterioară treptată până la aproximativ 21 300 lei în 2028, echivalentă cu o creștere reală anuală de circa 5,1%. Avansul salariilor reale va fi determinat în principal de majorarea salariului minim în sectorul real, menținerea ritmului plăților salariale în sectorul bugetar, creșterea productivității în anumite ramuri economice și presiunile de convergență față de nivelurile salariale din regiune.

Evoluția Produsului potențial pe termen mediu

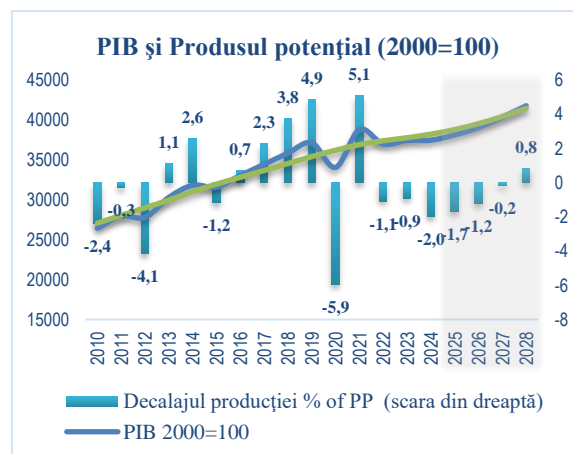
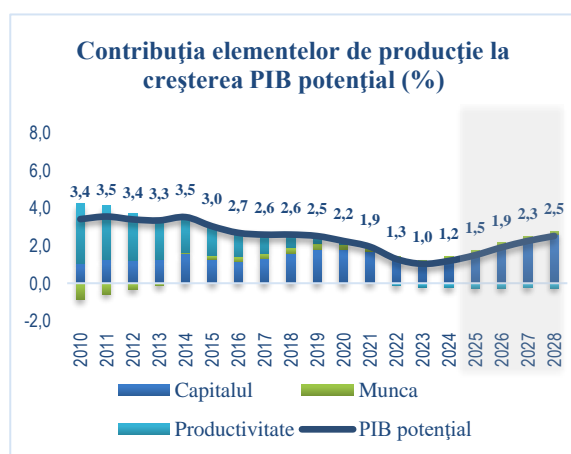
În ultimele două decenii potențialul economic al Republicii Moldova a scăzut constant. Creșterea potențială estimată pentru anul 2024 a fost de 1,2%, determinată în principal de contribuția capitalului fix (+1,3 puncte procentuale) și forței de muncă (+0,2 p.p.), în timp ce productivitatea totală a factorilor (TFP) a generat o contribuție negativă de -0,3 p.p. Această încetinire a creșterii potențiale este influențată de o serie de factori structurali și conjuncturali: efectele de durată ale pandemiei COVID-19, care a perturbat activitatea economică, piața muncii și lanțurile de aprovizionare; impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, care a generat instabilitate geopolitică, șocuri ale prețurilor la energie și un climat investițional incert; scăderea productivității muncii în sectoare de bază precum industria prelucrătoare și construcțiile, cauzată de ineficiențe structurale și progres tehnologic lent; precum și tendințele demografice negative, cum ar fi îmbătrânirea populației și scăderea participării la piața muncii, care reduc oferta potențială de muncă și limitează perspectivele de creștere pe termen lung.

Cea mai serioasă constrângere a dezvoltării economice rămâne nivelul scăzut al productivității muncii, Republica Moldova situându-se sub media statelor din Europa emergentă. Deși au fost înregistrate progrese în domeniul digitalizării și al serviciilor, productivitatea rămâne limitată de o serie de factori structurali: predominanța locurilor de muncă slab calificate și slab remunerate, infrastructura

economică și logistică deficitară, decalajele persistente în educație și formare profesională, nivelul scăzut de capital tehnologic în sectorul întreprinderilor mici și mijlocii. Această productivitate redusă afectează direct potențialul de creștere pe termen lung, încetinește procesul de convergență cu Uniunea Europeană și slăbește competitivitatea economică a țării pe piețele regionale și internaționale.

Implementarea Planului de Creștere a Moldovei va avea un impact pozitiv asupra potențialului economic al țării. După o perioadă îndelungată de diminuare constantă, potențialul economic al Republicii Moldova urmează să revină pe o traiectorie ascendentă, majorându-se de la 1% în anul 2023 până la 2,5% în 2028. Conform estimărilor, cea mai mare contribuție la creșterea Produsului Potențial va proveni din factorul capital, care în anul 2025 este estimat să atingă 1,6 puncte procentuale (p.p.), urmând o tendință de creștere până la 2,6 p.p. în 2028.

Această evoluție va fi determinată, în principal, de implementarea proiectelor investiționale prevăzute în Planul de Creștere. Forța de muncă va avea o contribuție pozitivă modestă, estimată la 0,2 p.p. în anul 2025, cu o scădere treptată până la 0,15 p.p. în 2028, pe fondul tendințelor demografice și al migrației. În același timp, contribuția productivității va rămâne negativă pe întregul orizont de prognoză, situându-se în jurul valorii de -0,2 p.p., ceea ce reflectă persistența constrângerilor structurale și a ritmului lent de modernizare tehnologică.

Sursă: BNS, calculele MDED

Proгноza principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2025-2028 se prezintă în Tabelul nr.1 la prezenta Notă, iar riscurile asociate prognozelor macroeconomice în Nota privind riscurile bugetar-fiscale.

II. Executarea scontată a bugetului public național în anul 2025

Pe parcursul anului 2025 indicatorii bugetelor componente ale bugetului public național au fost modificați de trei ori prin Legile nr. 78/2025, nr.188/2025 și nr.293/2025.

Urmare a modificărilor propuse, față de prevederile inițial aprobate, *veniturile* s-au majorat cu 5 127,1 mil. lei, *cheltuielile bugetului public național* - cu 8 744,1 mil. lei și *soldul bugetar (deficit)* - cu 3 617,0 mil. lei. Ca pondere în PIB veniturile, cheltuielile și deficitul bugetului public național constituie 35,39%, 40,42% și 5,04%, respectiv

Indicatorii bugetului public național pentru anul 2025 pe tipuri de bugete, se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

	2024 executat	2025				Devieri precizat 2025 față de executat 2024	
		aprobat/ estimat	precizat	Devieri precizat față de aprobat/estimat			
				suma	%%	suma	%%
Bugetul public național							
Venituri	110.338,5	119.253,0	124.380,1	5.127,1	104,3	14.041,6	112,7
Cheltuieli	122.962,6	133.347,0	142.091,1	8.744,1	106,6	19.128,5	115,6
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-12.624,1	-14.094,0	-17.711,0	-3.617,0	125,7	-5.086,9	140,3
Bugetul de stat							
Venituri	66.980,4	71.553,9	75.796,8	4.242,9	105,9	8.816,4	113,2
inclusiv transferuri între bugete	5,9	28,4	10,9	-17,5	38,4	5,0	184,7
inclusiv dobânzi din împrumuturile recreditate bugetelor de alt nivel	5,5					-5,5	
Cheltuieli	80.070,1	85.447,9	94.007,8	8.559,9	110,0	13.937,7	117,4
inclusiv transferuri între bugete	43.803,1	45.370,9	49.319,3	3.948,4	108,7	5.516,2	112,6
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-13.089,7	-13.894,0	-18.211,0	-4.317,0	131,1	-5.121,3	139,1
Bugetele locale (consolidat)							
Venituri	28.397,7	29.193,2	30.946,1	1.752,9	106,0	2.548,4	109,0
inclusiv transferuri între bugete	19.531,6	20.094,3	21.479,5	1.385,2	106,9	1.947,9	110,0
Cheltuieli	28.134,5	29.393,2	30.446,1	1.052,9	103,6	2.311,6	108,2
inclusiv transferuri între bugete	5,9	28,4	10,9	-17,5	38,4	5,0	184,7
inclusiv dobânzi din împrumuturile recreditate bugetelor de alt nivel	5,5					-5,5	
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	263,2	-200,0	500,0	700,0		236,8	
Bugetul asigurărilor sociale de stat							
Venituri	42.846,1	46.513,7	49.376,4	2.862,7	106,2	6.530,3	115,2
inclusiv transferuri între bugete	17.272,1	17.948,5	20.511,7	2.563,2	114,3	3.239,6	118,8
Cheltuieli	42.722,6	46.513,7	49.376,4	2.862,7	106,2	6.653,8	115,6

	2024 executat	2025				Devieri precizat 2025 față de executat 2024	
		aprobat/ estimat	precizat	Devieri precizat față de aprobat/estimat			
				suma	% %	suma	% %
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	123,5					-123,5	
Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală							
Venituri	15.928,8	17.391,5	17.591,0	199,5	101,1	1.662,2	110,4
inclusiv transferuri între bugete	6.999,4	7.328,1	7.328,1		100,0	328,7	104,7
Cheltuieli	15.849,9	17.391,5	17.591,0	199,5	101,1	1.741,1	111,0
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	78,9					-78,9	

2.1. Executarea scontată a veniturilor

Pentru anul 2025, se estimează, că la bugetul public național vor fi încasate venituri în sumă de 124 380,1 mil. lei, cu 5 127,1 mil. lei mai mult față de aprobat inițial.

În structură, estimările veniturilor bugetului public național pentru anul 2025 se caracterizează după cum urmează:

mil. lei

	Aprobat/ estimat	Precizat	Devieri (+,-)
Venituri, total	119.253,0	124.380,1	5.127,1
<i>inclusiv</i>			
Impozite și taxe	74.440,1	75.088,3	648,2
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	37.644,6	38.030,0	385,4
Alte venituri	5.850,2	6.543,4	693,2
Granturi	1.318,1	4.718,4	3.400,3
<i>-pentru susținerea bugetului</i>	<i>317,8</i>	<i>3.801,7</i>	<i>3.483,9</i>
<i>-pentru proiecte finanțate din surse externe</i>	<i>1.000,3</i>	<i>916,7</i>	<i>-83,6</i>

Partea majoră în totalul veniturilor bugetului public național o dețin *impozitele și taxele*, ce constituie 60,4% și se estimează în sumă de 75 088,3 mil. lei. Față de aprobat inițial aceste veniturile au fost majorate cu 648,2 mil. lei, în special din contul creșterii încasărilor de venituri din impozite și taxe indirecte.

Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii pentru anul 2025 constituie 30,6% din totalul veniturilor bugetului public național și se estimează în sumă de 38030,0 mil. lei.

Alte venituri reprezintă circa 5,2% din totalul veniturilor bugetului public național și se estimează în sumă de 6 543,4 mil. lei.

Granturile constituie suma de 4 718,4 mil. lei, circa 3,8% din totalul veniturilor bugetului public național. Volumul granturilor externe a fost majorat față de cel

aprobat inițial din contul intrărilor de granturi pentru suport bugetar cu 3 483,9 mil. lei, urmare a includerii sprijinului financiar din partea UE în cadrul Programului de independență energetică și reziliență pentru Republica Moldova, precum și a suportului din partea unor donatorilor externi (guvernele altor state și organizații internaționale) pentru susținerea populației în condițiile creșterii în anul curent a tarifelor la resurse energetice.

Structura detaliată a veniturilor bugetului public național se prezintă în Tabelul nr.2 la prezenta Notă.

2.2. Executarea scontată a cheltuielilor

Reieșind din cadrul de resurse revizuit și necesitatea asigurării cu mijloace financiare a unor măsuri de politici pentru implementarea măsurilor de reziliență energetică și pentru implementarea măsurilor din Programul de reforme economice din cadrul Planului de creștere economică pentru Republica Moldova, *din domeniul învățământului, protecției sociale*, precum și *măsurilor salariale* în scopul susținerii angajaților din sistemul bugetar, cheltuielile bugetului public național pentru anul 2025 au fost revizuite și re-estimate în volum de 142 091,1 mil. lei.

Comparativ cu anul 2024, cheltuielile bugetului public național se prevăd cu o creștere de 19 128,5 mil. lei sau cu 15,6 la sută.

Pe parcursul anului 2025, cheltuielile publice au fost majorate cu 8 744,1 mil. lei sau cu 6,6% comparativ cu volumul estimat inițial, luând în considerare majorarea transferurilor de la bugetul de stat către alte bugete cu 3 948,4 mil. lei, sau cu 10,4 la sută.

Urmare a modificărilor operate la legile bugetare anuale, cheltuielile tuturor bugetelor componente ale bugetului public național au fost majorate, după cum urmează:

- la bugetul de stat - cu 8 559,9 mil. lei sau cu 10,0%, atingând cifra de 94 007,8 mil. lei;

- la bugetul asigurărilor sociale de stat - cu 2 862,7 mil. lei sau cu 6,2%, însumând 49 376,4 mil. lei;

- la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală - cu 199,5 mil. lei sau cu 1,1%, volumul revizuit constituind 17 591,0 mil. lei.

De asemenea, cheltuielile estimate ale bugetelor locale au fost majorate la total cu 1 052,9 mil. lei sau cu 3,6%, reieșind din majorarea transferurilor primite de la bugetul de stat.

În aspect funcțional, cheltuielile bugetului public național pentru anul 2025 se prezintă, după cum urmează:

mil. lei

	Aprobat/ estimat	2025 precizat	Devieri (+;-)
Cheltuieli, total	133 347,0	142 091,1	8 744,1
Servicii de stat cu destinație generală	13 419,1	11 997,1	-1 422,0
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	29,2	8,2	-21,0
Apărare națională	1 787,1	1 853,4	66,3
Ordine publică și securitate națională	7 953,2	8 512,3	559,1
Servicii în domeniul economiei	11 595,1	14 278,5	2 683,4
Protecția mediului	875,6	834,2	-41,4
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	3 317,7	4 175,2	857,5
Ocrotirea sănătății	19 434,2	19 660,3	226,1
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	1,3	1,9	0,6
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	3 611,9	3 691,7	79,8
Învățământ	21 028,2	22 488,2	1 460,0
Protecție socială	50 355,4	54 610,3	4 254,9

Luând în considerare factorii care au cauzat modificarea legii bugetare pentru anul 2025, precum și ajustarea cheltuielilor estimate pentru bugetele locale, cheltuielile publice au fost majorate preponderent pentru:

- *protecție socială* cu 4 254,9 mil. lei, în mare parte urmare a majorării compensațiilor acordate la energie sub formă de plată monetară și instituirii compensațiilor în facturile gospodăriilor casnice la energia electrică, precum și pentru acordarea unui suport financiar unic pentru pregătirea elevilor claselor I-IX de noul an școlar 2025-2026 și pentru susținerea financiară suplimentară pentru unele categorii de populație;

- *servicii în domeniul economiei* cu 2 683,4 mil. lei, în mare parte pentru Fondul rutier și pentru implementarea proiectelor din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, precum și pentru majorarea compensațiilor la energia electrică a agenților economici și a producătorilor agricoli și pentru susținerea întreprinderilor mici și mijlocii;

- *învățământ* cu 1 460,0 mil. lei, în mare parte pentru asigurarea prevederilor cadrului normativ privind salarizarea în sectorul bugetar, precum și pentru renovarea și dotarea blocurilor alimentare în contextul alimentației gratuite a elevilor claselor V-IX din instituțiile publice de învățământ secundar (ciclul I și II);

- *gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale* cu 857,5 mil. lei;

- *ordine publică și securitate națională* cu 559,1 mil. lei;

- *ocrotirea sănătății* cu 226,1 mil. lei.

Totodată, unele domenii au suportat diminuări de alocații, cea mai semnificativă fiind în domeniul *servicii de stat cu destinație generală* cu 1 422,0 mil. lei.

Structura detaliată a cheltuielilor bugetului public național se prezintă în Tabelul nr.3 la prezenta Notă.

2.3. Soldul bugetului public național și finanțarea acestuia

Modificările operate pe parcursul anului curent la partea de venituri și cheltuieli a bugetului public național s-au soldat cu o majorare a soldului bugetar (deficitului) aprobat inițial cu 3 617,0 mil. lei, în sumă nominală acesta constituind - 17 711,0 mil. lei.

Totodată, a fost modificată structura surselor de finanțare a deficitului, în mare parte din contul revizuirii intrărilor de împrumuturi externe, care vizează includerea în buget a avansului și primei tranșe oferite de Uniunea Europeană în contextul Planului de Creștere Economică pentru Republica Moldova.

Estimările surselor de finanțare a soldului bugetar a bugetului public național pentru anul 2025 se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

	Denumirea	Aprobat/ estimat	Precizat
	<i>SOLDUL BUGETAR</i>	<i>-14.094,0</i>	<i>-17.711,0</i>
	<i>Surse de finanțare</i>	<i>14.094,0</i>	<i>17.711,0</i>
<i>1</i>	<i>Active financiare</i>	<i>3.978,5</i>	<i>3.662,1</i>
	Creanțe interne	-163,7	-77,1
	Acțiuni și alte forme de participare în capital	-363,7	-219,3
	Alte creanțe interne	200,0	142,2
	Împrumuturi recreditate interne a instituțiilor nefinanciare și financiare	4.232,9	3.829,9
	Acțiuni și alte forme de participare în capital peste hotare	-90,7	-90,7
<i>2</i>	<i>Datorii</i>	<i>8.780,8</i>	<i>11.378,2</i>
	Valori mobiliare de stat	8.140,0	7.003,7
	Garanții de stat interne	-10,0	-10,0
	Împrumuturi interne de la instituții financiare și nefinanciare	-236,7	-236,7
	Împrumuturi externe	887,5	4.621,2
	primirea împrumuturilor externe	10.380,2	12.844,2
	rambursarea împrumuturilor externe	-9.492,7	-8.223,0
<i>3</i>	<i>Modificarea soldului mijloacelor bănești</i>	<i>1.334,7</i>	<i>2.670,7</i>

2.4. Datoria de stat și deservirea acesteia

Soldul datoriei de stat și ponderea în PIB

Conform estimărilor, *soldul datoriei de stat* la situația din 31 decembrie 2025, la valoarea nominală, nu va depăși 129 149,7 mil. lei, dintre care 59,4% reprezintă

datoria de stat externă, iar 40,6% - datoria de stat internă. Comparativ cu valoarea aprobată pentru anul 2025, soldul datoriei de stat se va diminua cu 6 124,9 mil. lei, ca urmare a reducerii atât a datoriei de stat interne, cât și a celei externe.

La situația din 31 decembrie 2025, *soldul datoriei de stat externe* va constitui 76 691,1 mil. lei, în scădere cu 5 461,6 mil. lei sau cu 4,0% față de valoarea aprobată. Această diminuare este determinată în principal de reducerea debursărilor aferente împrumuturilor de stat externe.

Totodată, la situația din 31 decembrie 2025, *soldul datoriei de stat interne* va constitui 52 458,6 mil. lei la valoarea nominală, micșorându-se cu 663,3 mil. lei sau cu 1,2% față de valoarea aprobată. Evoluția respectivă este influențată de reducerea volumelor de emisie a VMS comercializate pe piața primară și de răscumpărarea VMS convertite în sumă de 1 084,5 mil. lei.

Pentru anul 2025, *finanțarea externă netă* este estimată la 4 629,5 mil. lei (echivalent a 276,5 mil. dolari SUA), depășind cu 3 733,6 mil. lei (echivalent a 227,4 mil. dolari SUA) valoarea aprobată. *Finanțarea internă netă* din contul emisiunii VMS pe piața internă este estimată la 8 443,4 mil. lei, cu 56,6 mil. lei mai puțin decât valoarea aprobată. Din totalul intrărilor brute externe prognozate pentru anul 2025, 26,4% vor fi direcționate spre finanțarea proiectelor investiționale, iar 73,6% pentru suport bugetar.

La finele anului 2025, *portofoliul datoriei de stat* va fi compus preponderent din datorie de stat pe termen lung. Pentru VMS emise pe piața primară rata medie a dobânzii este estimată la circa 9,06% anual. În cazul datoriei de stat externe cu rată variabilă, costurile de finanțare vor depinde de evoluția ratelor internaționale, inclusiv *Euribor 6 luni și rata pentru DST*. În vederea extinderii maturității portofoliului de valori mobiliare de stat, Ministerul Finanțelor a continuat emisiunea obligațiunilor de stat cu termenul de circulație de 2, 3, 5, 7 și 10 ani cu rată fixă.

Ponderea datoriei de stat în PIB la sfârșitul anului 2025 este estimată la 36,8%, dintre care 14,9% reprezintă datoria de stat internă, iar 21,8% datoria de stat externă.

Cheltuielile aferente *serviciului datoriei de stat* pentru anul 2025 sunt estimate la 4 302,3 mil. lei, ceea ce reprezintă o diminuare cu 372,2 mil. lei sau cu aproximativ 8,0% comparativ cu valoarea aprobată inițial pentru anul 2025. Această reducere se datorează diminuării atât a serviciului datoriei de stat interne cu 108,3 mil. lei, cât și a serviciului datoriei de stat externe cu 263,9 mil. lei.

Diminuarea *serviciului datoriei de stat interne* este determinată de micșorarea volumelor de emisie a VMS comercializate pe piața primară în perioada ianuarie–iulie 2025, față de volumele prognozate inițial în buget.

În ceea ce privește *datoria de stat externă*, reducerea cheltuielilor aferente serviciului acesteia este influențată de scăderea ratelor de referință pe piețele

internaționale, precum și de rata redusă de valorificare a mijloacelor financiare aferente proiectelor finanțate din surse externe.

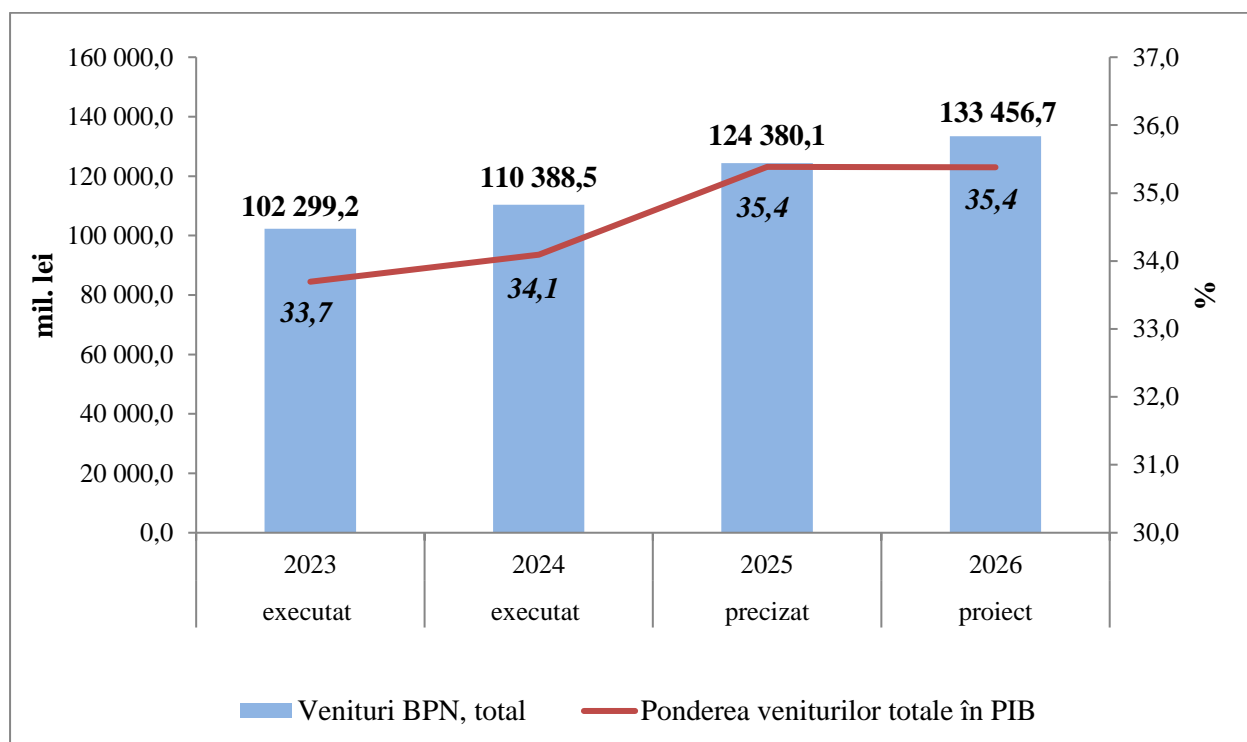
III. Estimările bugetului public național pe anul 2026

3.1. Bugetul public național 2026

Parametrii bugetului public național au fost stabiliți în baza prognozei indicatorilor macroeconomici pentru anii 2026–2028, precum și măsurile și obiectivele pe termen mediu incluse în Planul de creștere economică susținut de UE.

Veniturile bugetului public național pentru anul 2026 se estimează în sumă de circa 133 456,7 mil. lei, cu 9 076,6 mil. lei sau cu 7,3% mai mult față de precizat pe anul 2025, iar ca pondere în PIB - la nivel de 35,4 la sută. Majorarea veniturilor este fundamentată pe o creștere economică moderată, susținută de îmbunătățirea condițiilor externe, avansul reformelor structurale și intensificarea investițiilor legate de procesul de integrare europeană, toate având la bază implementarea măsurilor din Planul de creștere economică susținut de UE.

Evoluția veniturilor bugetului public național pe anii 2023-2026 se prezintă în diagrama ce urmează:

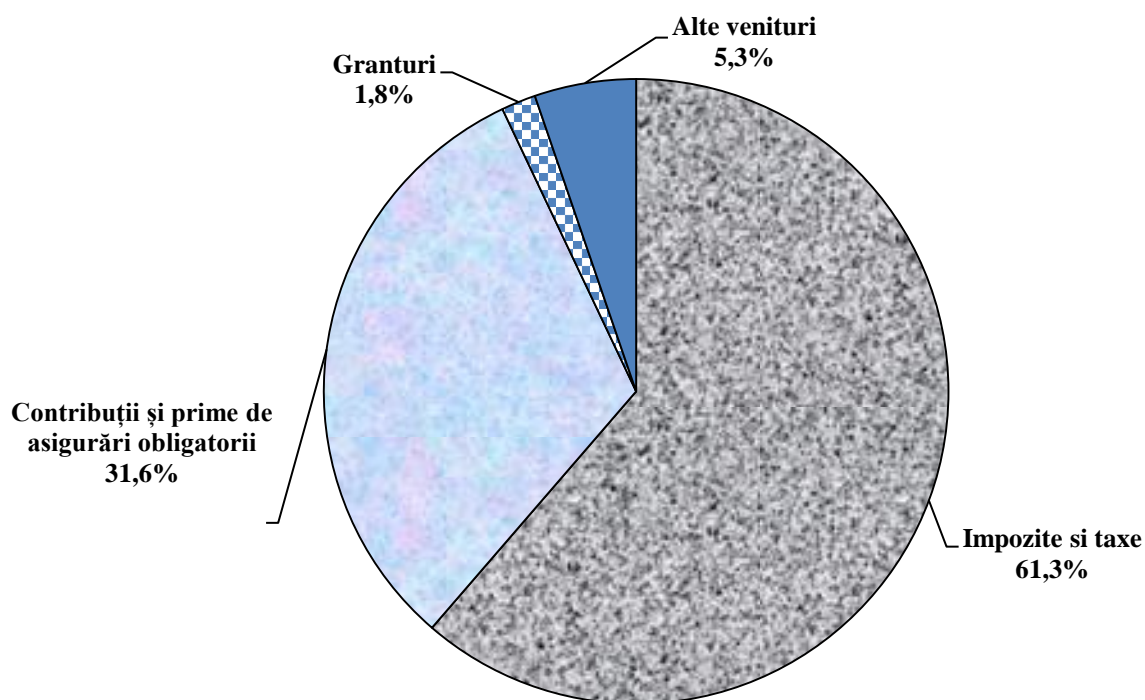

Evoluția veniturilor pe componente a bugetului public național, pe anii 2023 - 2026, se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

	2023 executat	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	Proiect 2026 față de	
					2025 precizat	
					(+;-)	%
Bugetul Public Național	102.299,2	110.338,5	124.380,1	133.456,7	9.076,6	107,3%
Bugetul de stat	64.603,6	66.980,4	75.796,8	79.674,0	3.877,2	105,1%
<i>inclusiv:</i>						
<i>transferuri</i>	<i>15,4</i>	<i>5,9</i>	<i>10,9</i>	<i>21,5</i>	<i>10,6</i>	<i>197,2%</i>
<i>dobânzi din împrumuturile</i>						
<i>recreditate bugetelor de</i>						
<i>alt nivel</i>	<i>6,0</i>	<i>5,5</i>				
Bugetele UAT	28.721,2	28.397,7	30.946,1	32.326,5	1.380,4	104,5%
<i>inclusiv transferuri</i>	<i>20.803,6</i>	<i>19.531,6</i>	<i>21.479,5</i>	<i>21.963,7</i>	<i>484,2</i>	<i>102,3%</i>
Bugetul asigurărilor						
sociale de stat	38.604,4	42.846,1	49.376,4	51.454,9	2.078,5	104,2%
<i>inclusiv transferuri</i>	<i>16.511,6</i>	<i>17.272,1</i>	<i>20.511,7</i>	<i>19.158,9</i>	<i>-1.352,8</i>	<i>93,4%</i>
<i>dintre care pentru</i>						
<i>acoperirea deficitului</i>	<i>5.417,9</i>	<i>4.750,8</i>	<i>4.237,9</i>	<i>3.592,8</i>	<i>-645,1</i>	<i>84,8%</i>
Fondurile de asigurare						
obligatorie de asistență						
medicală	14.570,5	15.928,8	17.591,0	18.832,3	1.241,3	107,1%
<i>inclusiv transferuri</i>	<i>6.863,9</i>	<i>6.999,4</i>	<i>7.328,1</i>	<i>7.686,9</i>	<i>358,8</i>	<i>104,9%</i>

Structura veniturilor bugetului public național pe anul 2026, sub *aspectul clasificăției economice*, se prezintă în următoarea diagramă:

Partea majoră în structura veniturilor bugetului public național o dețin *impozitele și taxele*. Astfel, în anul 2026 acestea vor constitui circa 61,3% (81 862,5 mil. lei), cu 6 774,2 mil. lei mai mult (75 088,3 mil. lei) față de precizat în 2025. Din totalul acestora, 69,3% le revine impozitelor și taxelor pe mărfuri și servicii (56 733,0 mil. lei), 25,9% - impozitelor pe venit (21 189,2 mil. lei), 3,7% - taxelor asupra comerțului exterior și operațiunilor externe (3 038,3 mil. lei) și 1,1% - impozitelor pe proprietate (902,0 mil. lei). Ca pondere în PIB, în anul 2026 impozitele și taxele vor deține 21,7 la sută.

Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii reprezintă 31,6% din totalul veniturilor bugetului public național și se prognozează în sumă 42 200,7 mil. lei. Din acestea 74,3% revine contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (31 340,9 mil. lei), iar 25,7% primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (10 859,8 mil. lei). Ca pondere în PIB această grupă de venituri reprezintă circa 11,2 la sută.

În structura veniturilor BPN, *granturile* se prognozează să dețină circa 1,8% (2381,5 mil. lei). Din totalul granturilor, cele destinate susținerii bugetului reprezintă circa 5,6% (133,7 mil. lei), iar 94,4% (2 247,8 mil. lei) fiind destinate proiectelor finanțate din surse externe. Ponderea granturilor în PIB va constitui 0,6 la sută.

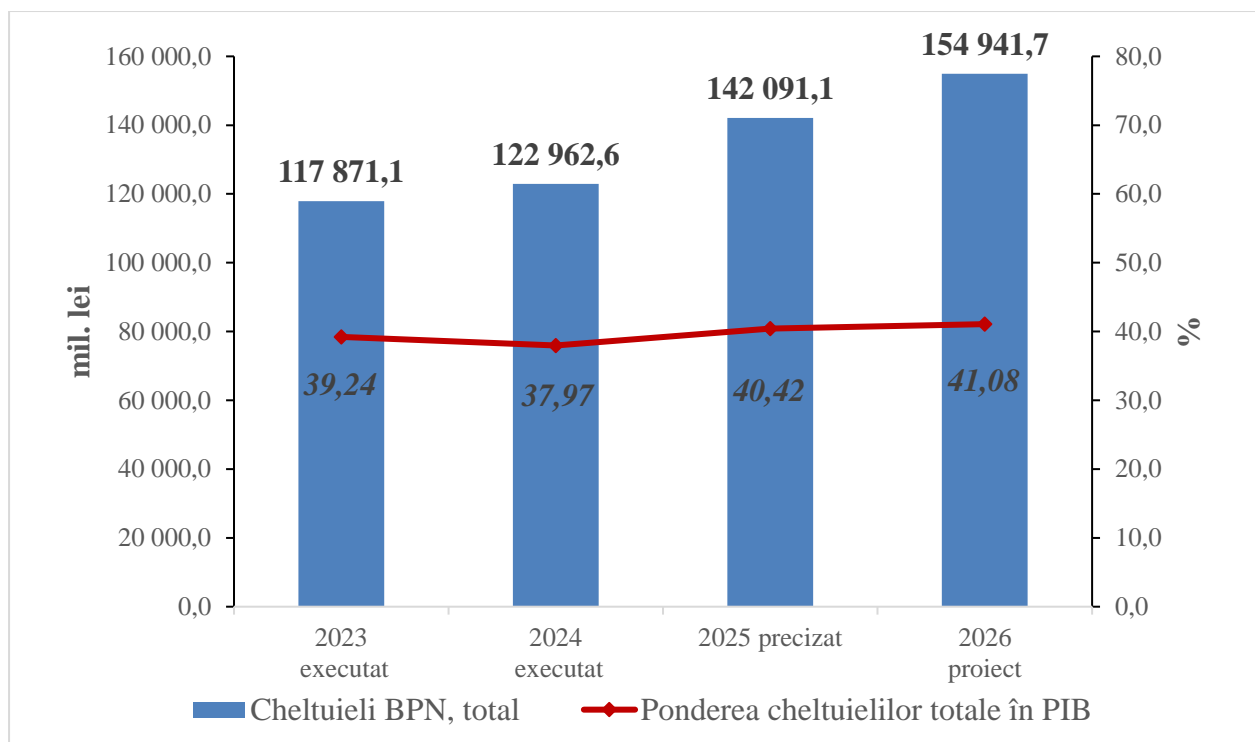
Alte venituri ale bugetului public național se prognozează în sumă 7 012,0 mil. lei sau circa 5,3% din totalul veniturilor. Față de precizat 2025, încasările din aceste venituri se vor majora cu 468,6 mil. lei sau cu 7,2 la sută. În totalul altor venituri, circa 37,6% sau 2 635,8 mil. lei reprezintă *venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor*. Din acestea, suma veniturilor colectate de către instituțiile bugetare în urma prestării serviciilor și plata pentru *locățiunea bunurilor* va constitui 1 531,5 mil. lei. *Donațiile voluntare* se prognozează în sumă de 70,0 mil. lei, *veniturile din proprietate* – 1 724,5 mil. lei, *încasări din amenzi și sancțiuni* – 554,2 mil. lei, *alte venituri* – 2 027,5 mil. lei (dintre care 1 731,2 mil. lei impozit unic în sectorul IT).

Evoluția bugetului public național conform clasificăției bugetare, economice și funcționale pentru anii 2023-2028 se prezintă, respectiv, în *Tabelul nr.2* și *Tabelul nr.3* la Nota de fundamentare.

Cheltuielile bugetului public național pentru anul 2026 se estimează în sumă de 154 941,7 mil. lei și urmează să asigure realizarea acțiunilor și activităților, care derivă din documentele de politici naționale și sectoriale și măsurilor din Planul de creștere.

Comparativ cu precizat 2025, cheltuielile publice cresc cu 12 850,6 mil. lei sau cu 9,0%, iar ca pondere în PIB constituie 41,1%, cu o majorare de 0,6 puncte procentuale.

Evoluția cheltuielilor bugetului public național în anii 2023-2026 se prezintă în diagrama care urmează:

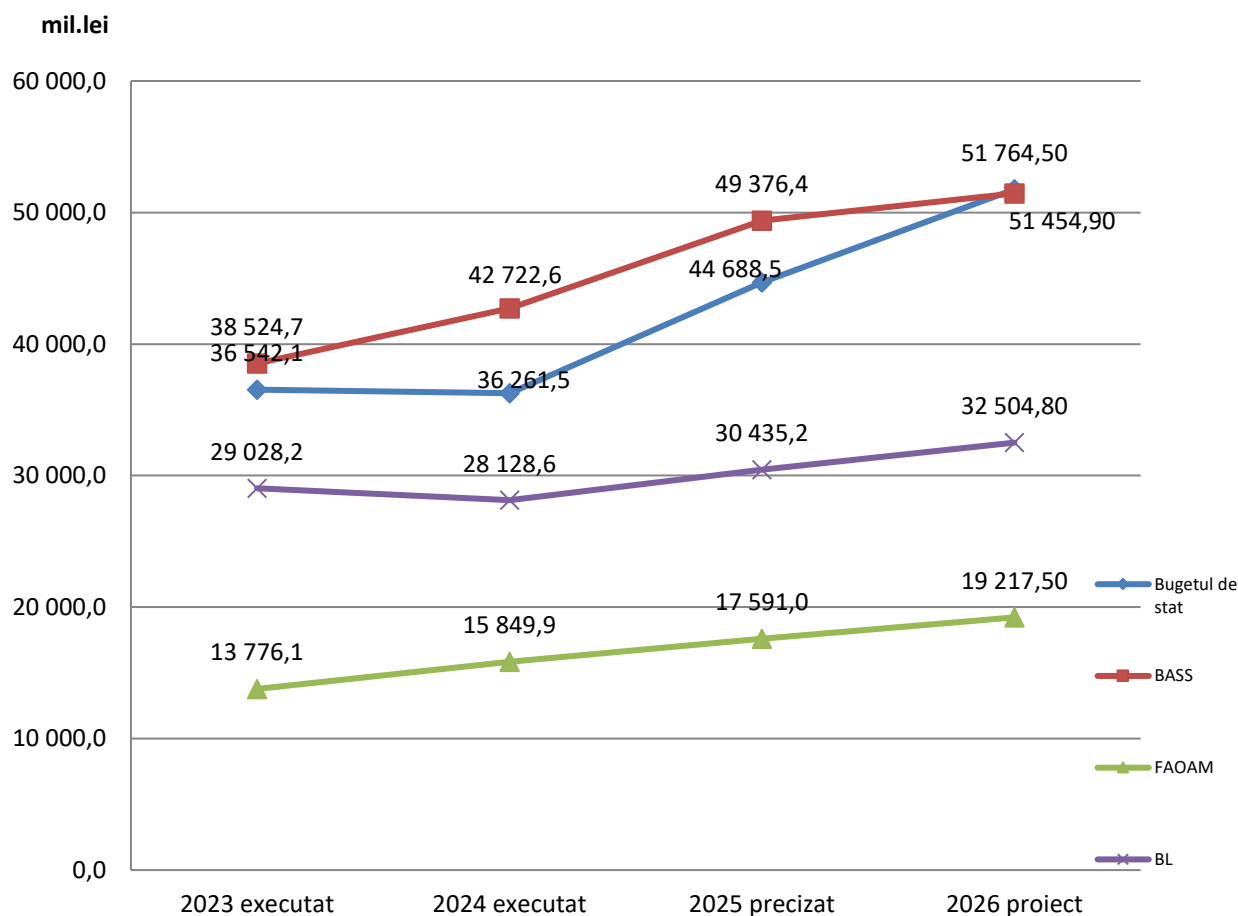

Evoluția cheltuielilor pe bugete - componente ale bugetului public național în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+,-)	%
Bugetul public național	122 962,6	142 091,1	154 941,7	12 850,6	109,0
<i>inclusiv:</i>					
Bugetul de stat	80 070,1	94 007,8	100 574,0	6 566,2	107,0
<i>dintre care transferuri către alte bugete</i>	43 808,6	49 319,3	48 809,5	-509,8	99,0
Bugetul asigurărilor sociale de stat	42 722,6	49 376,4	51 454,9	2 078,5	104,2
Fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală	15 849,9	17 591,0	19 217,5	1 626,5	109,2
Bugetele locale	28 134,5	30 446,1	32 526,3	2 080,2	106,8
<i>dintre care transferuri către alte bugete</i>	5,9	10,9	21,5	10,6	197,2

Datele din tabel denotă tendința de creștere anuală a cheltuielilor bugetului public național la total și pe fiecare componentă bugetară. Prin urmare, în anul 2026 comparativ cu precizat 2025 se estimează o creștere a cheltuielilor bugetului public național cu 9,0%, dintre care cheltuielile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală cresc cu 9,2%, ale bugetului de stat - cu 7,0%, ale bugetelor locale - cu 6,8% și ale bugetului asigurărilor sociale de stat - cu 4,2 la sută.

Tendențele cheltuielilor pe bugete - componente ale bugetului public național în anii 2023-2026 (cu excepția transferurilor între bugete), se prezintă în diagrama care urmează:

Din punct de vedere a atribuirii cheltuielilor bugetare atât în aspect funcțional, cât și în aspectul categoriilor economice, este de menționat că acestea reflectă tendințele programelor de cheltuieli, reieșind din măsurile de politici în derulare și care urmează a fi întreprinse pentru realizarea obiectivelor Guvernului.

În aspectul repartizării resurselor publice pe domenii, este de remarcant concentrarea acestora în proporție de 86,4% în 5 domenii, precum: *protecția socială* - 35,8% sau 55 441,6 mil. lei; *învățământ* - 14,9%, care reprezintă 23 088,5 mil. lei, *ocrotirea sănătății* - 13,9% sau 21 511,9 mil. lei, *servicii în domeniul economiei* - 11,4% sau 17 722,4 mil. lei și *servicii de stat cu destinație generală* cu 10,4% sau 16 062,2 mil. lei.

Structura cheltuielilor bugetului public național pe *grupe funcționale* în anii 2025-2026, se prezintă în tabelul care urmează:

Denumirea	2025 precizat			2026 proiect			<i>Devieri (+,-) 2026 proiect față de 2025 precizat</i>		
	mil.lei	% în PIB	% în total	mil.lei	% în PIB	% în total	mil.lei	% în PIB	% în total
Cheltuieli, total	142 091,10	40,42	100,1	154 941,70	41,08	101,7	12 850,6	0,7	1,6
Servicii de stat cu destinație generală	11 997,1	3,53	8,4	16 062,2	4,26	10,4	4 065,1	0,7	1,9
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	8,2	0,002	0,1	247,2	0,07	1,5	239,0	0,1	1,5
Apărare națională	1 853,4	0,53	1,3	1 964,7	0,52	1,3	111,3	-0,01	-0,04
Ordine publică și securitate națională	8 512,3	2,41	6,0	9 154,8	2,43	5,9	642,5	0,02	-0,1
Servicii în domeniul economiei	14 278,5	4,02	10,0	17 722,4	4,70	11,4	3 443,9	0,7	1,4
Protecția mediului	834,2	0,24	0,6	1 180,9	0,31	0,8	346,7	0,1	0,2
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	4 175,2	1,19	2,9	5 260,5	1,39	3,4	1 085,3	0,2	0,5
Ocrotirea sănătății	19 660,3	5,59	13,8	21 511,9	5,70	13,9	1 851,6	0,1	0,05
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	1,9	0,0005	0,001	1,6	0,0004	0,001	-0,3	-0,0001	
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	3 691,7	1,05	2,6	3 803,0	1,01	2,5	111,3	-0,04	-0,1
Învățământ	22 488,2	6,35	15,8	23 088,5	6,12	14,9	600,3	-0,2	-0,9
Protecție socială	54 610,3	15,52	38,4	55 441,6	14,70	35,8	831,3	-0,8	-2,7

Evoluția cheltuielilor bugetului public național în anii 2025-2026 *sub aspectul categoriilor economice* se prezintă în tabelul care urmează:

Denumirea	2025 precizat			2026 proiect			<i>Devieri (+,-) 2026 proiect față de 2025 precizat</i>		
	mil.lei	% în PIB	% în total	mil.lei	% în PIB	% în total	mil.lei	% în PIB	% în total
Cheltuieli și active nefinanciare, total	142 091,1	40,42	100,0	154 963,2	41,08	100,0	12 872,1	0,66	0,0

Denumirea	2025 precizat			2026 proiect			Devieri (+,-) 2026 proiect față de 2025 precizat		
	mil.lei	% în PIB	% în total	mil.lei	% în PIB	% în total	mil.lei	% în PIB	% în total
Cheltuieli recurente	138 665,7	39,45	97,6	149 796,8	39,71	96,7	11 131,1	0,26	-0,9
Cheltuieli	131 697,0	37,48	92,7	140 809,1	37,33	90,9	9 112,1	-0,15	-1,8
Cheltuieli de personal	31 723,3	9,03	22,3	32 795,5	8,69	21,2	1 072,2	-0,33	-1,2
Bunuri și servicii	25 399,0	7,20	17,9	27 848,0	7,38	18,0	2 449,0	0,18	0,1
Dobânzi	4 430,8	1,26	3,1	6 299,2	1,67	4,1	1 868,4	0,41	0,9
datoria externă	1 860,3	0,53	1,3	2 093,3	0,55	1,4	233,0	0,03	0,04
datoria internă	2 570,5	0,73	1,8	4 205,9	1,12	2,7	1 635,4	0,38	0,9
Subvenții	4 962,2	1,41	3,5	4 766,0	1,26	3,1	-196,2	-0,15	-0,4
Granturi acordate	7 854,2	2,19	5,5	9 288,2	2,46	6,0	1 434,0	0,27	0,5
Prestații sociale	51 873,2	14,75	36,5	52 685,7	13,97	34,0	812,5	-0,78	-2,5
Alte cheltuieli	5 454,3	1,64	3,8	7 126,5	1,89	4,6	1 672,2	0,25	0,8
Active nefinanciare	10 394,1	2,95	7,3	14 154,1	3,75	9,1	3 760,0	0,81	1,8
Mijloace fixe	7 935,2	2,25	5,6	10 816,3	2,87	7,0	2 881,1	0,62	1,4
dintre care									
investiții capitale	3 425,4	0,97	2,4	5 166,4	1,37	3,3	1 741,0	0,40	0,9
Stocuri de materiale	3 232,2	0,92	2,3	3 739,2	0,99	2,4	507,0	0,07	0,1
Alte active nefinanciare	-773,3	-0,22	-0,5	-401,4	-0,11	-0,3	371,9	0,11	0,3
<i>Informativ:</i>									
Cheltuieli curente	129 492,3	36,86	91,1	138 832,1	32,82	89,6	9 339,8	-4,04	-1,5
Cheltuieli capitale	12 598,8	3,56	8,9	16 131,1	4,28	10,4	3 532,3	0,71	1,5

Cheltuielile curente pentru anul 2026 sunt estimate în sumă de 138 832,1 mil. lei și constituie 89,6% din cheltuielile totale, fiind în creștere față de precizat 2025 cu 9 339,8 mil. lei.

În cadrul cheltuielilor curente, *cheltuielile de personal* pentru anul 2026 sunt estimate în sumă de 32 795,5 mil. lei. Estimarea volumului cheltuielilor de personal este efectuată în baza măsurilor propuse de majorare a salariilor angajaților din sectorul bugetar, reorganizarea și instituirea unor noi instituții, majorarea numărului de unități conform prevederilor actelor normative în vigoare, etc.

Cheltuielile de personal includ alocații de circa 2 174,6 mil. lei pentru următoarele măsuri noi de politici salariale, începând cu 1 ianuarie 2026:

- stabilirea valorii de referință de bază în mărime de 2400 lei, prin majorarea acesteia de la 2200 lei, pentru angajații din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar - 494,3 mil. lei;

- majorarea cuantumului plăților compensatorii acordate personalului bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în contextul majorării salariului minim pe țară de la 5500 lei la 6300 lei - 371,7 mil. lei;

- ajustarea limitelor cheltuielilor de personal ținând cont de costul măsurilor salariale în curs, deblocarea unor funcții aflate sub moratoriu, reorganizarea și

instituirea unor noi instituții, majorarea numărului de unități conform prevederilor actelor normative în vigoare, cât și alte insuficiențe legate de cheltuieli de personal în sumă de 908,6 mil. lei, dintre care: 349,4 mil. lei - pentru autorități publice centrale și 559,2 mil. lei - pentru autorități publice locale ca transferuri cu destinație specială pentru instituțiile de învățământ general, școlile sportive, precum și pentru serviciile de asistență socială;

- asigurarea achitării zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite de către salariați, ținând cont de prevederile cadrului normativ în domeniul muncii (Codul Muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003) - 400,0 mil. lei.

Pentru calcularea salariilor în sectorul bugetar, începând cu 01.01.2026 se vor stabili următoarele *valori de referință*:

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
angajații din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar	2200	2400
<i>Valori de referință derogatorii</i>		
-pentru Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Prim-ministru și deputați;	1400	1400
- personalul care, conform anexelor la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, se încadrează în clasele de salarizare de la 1 până la 25; - personalul didactic, științifico-didactic, științific și personalul de conducere din cadrul instituțiilor de învățământ, al organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, conducătorii (directori și directori adjuncți) instituțiilor de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic, directorii/directorii adjuncți ai altor instituții de învățământ decât cele de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic, personalul din cadrul Centrului Republican de Asistență Psihopedagogică și al Centrului Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație; - asistenții parentali profesioniști, asistenții personali, asistenții sociali comunitari, lucrătorii sociali din cadrul agențiilor teritoriale de asistență socială, Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă și al structurilor responsabile de asistența socială și protecția	2500	2500

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
<p>drepturilor copilului din municipiul Chișinău și din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - personalul medical din cadrul unităților bugetare și personalul din cadrul Centrului de Medicină Legală; - personalul din cadrul autorităților administrative și al instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, cu excepția celui care beneficiază de spor specific stabilit conform art.17 alin.(2) lit.b1) din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; - personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare, cu excepția celui care beneficiază de spor specific stabilit conform art.17 alin.(2) lit.b1) din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; - personalul din cadrul Inspectoratului National de Probațiune, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică; - personalul, inclusiv cu funcții de demnitate publică, din cadrul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; - personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică, din cadrul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, al Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare, al Agenției Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, al Agenției Achiziții Publice, al Inspectoratului Control Financiar de Stat, al Inspectoratului Social de Stat, al Agenției Naționale Transport Auto, al Agenției Navale, al Agenției Feroviare, al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, al Inspectoratului de Stat al Muncii, al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, al Agenției de Mediu, al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, al Agenției Naționale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, al Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, al Agenției Relații Interetnice, al Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare, al Agenției Proprietății Publice, al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală; 		

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
<ul style="list-style-type: none"> - personalul, cu excepția judecătorilor, din cadrul curților de apel și al judecătoriilor; - personalul, cu excepția procurorilor, din cadrul Procuraturii Generale, al procuraturilor teritoriale și al celor specializate; - personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică, din cadrul Consiliului Concurenței, al Consiliului Audiovizualului, al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului de Informații și Securitate, al Autorității Naționale de Integritate, al Centrului pentru Comunicare Strategică și Contracurare a Dezinformării, al Curții de Conturi, al Oficiului Avocatului Poporului, al Consiliului pentru egalitate, al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; - personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică și a celui din cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, din cadrul autorităților administrative centrale din subordinea Guvernului; - personalul, inclusiv cel cu funcții de demnitate publică, din cadrul Autorității Aeronautice Civile și al Agenției pentru Securitate Cibernetică, cu excepția personalului Direcției răspuns la incidente și crize cibernetice a Agenției pentru Securitate Cibernetică; - personalul, cu excepția directorului și a directorului adjunct, din cadrul Institutului Național al Justiției, al Institutului Național de Administrație și Management Public, al Centrului Național de Expertize Judiciare, al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, al Bazei auto a Cancelariei de Stat, al Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova, al Serviciului Hidrometeorologic de Stat; 		
<ul style="list-style-type: none"> - personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică, din cadrul Curții Constituționale, al Curții Supreme de Justiție și al Consiliului Superior al Procurorilor; 	2850	2850

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
<ul style="list-style-type: none"> – consilierii judiciari din cadrul Curții Constituționale, inspectorii din cadrul Inspecției Procurorilor și inspectorii judecătorești din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii; – personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică, din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii; – secretarii generali adjuncți ai Guvernului, secretarii de stat ai Guvernului, secretarii generali și secretarii generali adjuncți ai ministerelor, secretarii de stat; – personalul cu funcții de demnitate publică din cadrul Consiliului Concurenței, al Consiliului Audiovizualului, al Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului de Informații și Securitate, al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, al Autorității Naționale de Integritate, al Curții de Conturi, al Oficiului Avocatului Poporului, al Consiliului pentru egalitate, al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; – personalul cu funcții de demnitate publică din cadrul autorităților administrative centrale din subordinea Guvernului; - personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică, din cadrul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină; – personalul cu funcții de demnitate publică din cadrul autorității administrative din subordinea ministerului, cu excepția directorului Serviciului Fiscal de Stat, a directorului Serviciului Vamal, a directorului Agenției Aeronautice Civile și a directorului Agenției pentru Securitate Cibernetică; – personalul, inclusiv din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, din aparatele centrale ale ministerelor, ale trezoreriilor regionale ale Ministerului Finanțelor, ale Cancelariei de Stat, ale oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, cu excepția prim-viceprim-ministrului, viceprim-ministrului, ministrului, agentului guvernamental și secretarului general al Guvernului; – directorul adjunct al Institutului Național al Justiției, directorul și directorul adjunct ai Institutului Național de Administrație și Management Public, Centrului Național de Expertize Judiciare, Consiliului Național pentru 	3000	3000

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
<p>Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, Bazei auto a Cancelariei de Stat, Direcției generale pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova, al Serviciului Hidrometeorologic de Stat, directorul și șeful de oficiu ai Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat;</p> <p>– personalul, inclusiv din cabinetul persoanei cu funcție de demnitate publică, din cadrul Aparatului Președintelui Republicii Moldova și al Comisiei Electorale Centrale;</p>		
- pentru procurori;	3200	3200
<p>– pentru prim-viceprim-ministru, viceprim-ministru, ministru, agentul guvernamental, secretarul general al Guvernului, directorul Centrului pentru Comunicare Strategică și Contracurare a Dezinformării, directorul Institutului Național al Justiției, directorul general al Centrului Național de Management al Crizelor, directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină;</p> <p>– pentru funcționarii publici de conducere și de execuție din cadrul Direcției răspuns la incidente și crize cibernetice a Agenției pentru Securitate Cibernetică;</p> <p>- pentru judecători, cu excepția celor din cadrul Curții Constituționale;</p>	3600	3600
<p>– judecătorii, procurorii care au promovat evaluarea externă conform Legii nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, precum și candidații la funcțiile indicate la art.3 alin.(1) lit.a)–f) din legea menționată, care au promovat evaluarea respectivă, dar nu au fost aleși sau, după caz, numiți în funcția la care au candidat;</p> <p>– procurorii membri ai Consiliului Superior al Procurorilor care au promovat evaluarea prevăzută de Legea nr.26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, precum și procurorii candidați care au promovat evaluarea respectivă, dar nu au fost aleși în funcția de membru al Consiliului Superior al Procurorilor;</p>	4300	4300

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
<p>– procurorii membri ai Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor și ai Colegiului de disciplină și etică al Consiliului Superior al Procurorilor, care au promovat evaluarea prevăzută de Legea nr.26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, precum și procurorii candidați care au promovat evaluarea respectivă, dar nu au fost aleși în funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor sau al Colegiului de disciplină și etică;</p> <p>– judecătorii și procurorii care nu sunt subiecți ai evaluării externe, dar care au promovat evaluarea efectuată de Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor sau, după caz, de Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor;</p>		
<p>– judecătorii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii care au promovat evaluarea prevăzută de Legea nr.26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorii candidați care au promovat evaluarea respectivă, dar nu au fost aleși în funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii;</p> <p>– judecătorii membri ai Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor și ai Colegiului disciplinar al Consiliului Superior al Magistraturii care au promovat evaluarea prevăzută de Legea nr.26/2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorii candidați care au promovat evaluarea respectivă, dar nu au fost aleși sau, după caz, numiți în funcția de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor sau al Colegiului disciplinar al judecătorilor;</p> <p>– judecătorii Curții Supreme de Justiție care au promovat evaluarea externă conform Legii nr.65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție și care au fost numiți în funcție, precum și candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, din rândul judecătorilor și procurorilor aflați în funcție, care au promovat</p>	4500	4500

Categoriile de angajați	Aprobat 2025	Estimat 2026
evaluarea externă, dar nu au fost numiți în calitate de judecători ai Curții Supreme de Justiție;		
– pentru judecătorii din cadrul Curții Constituționale.	4700	4700

Pentru anul 2026, numărul de unități luat în calcul la estimarea cheltuielilor de personal constituie 174 127,8 unități. Numărul de unități de personal la bugetul de stat va constitui 58 614,8 unități, la bugetele locale - 114 134,0 unități, la bugetul asigurărilor sociale obligatorii de stat - 1 084,0 unități, iar la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (aparat administrativ) - 295,0 unități.

Cheltuielile capitale sunt estimate în volum de 16 131,1 mil. lei și constituie 16,0% din cheltuielile totale sau 4,3% raportate la PIB. Comparativ cu anul 2025, acestea atestă o creștere de 3 532,3 mil. lei sau 28,3 la sută. În cadrul acestora, cheltuielile pentru *investiții capitale* se prevăd în sumă de 5 166,4 mil. lei, cu o majorare de 1 741,0 mil. lei sau 50,8% față de anul 2025.

Din volumul total al cheltuielilor capitale 11 621,0 mil. lei sau 72,0% vor fi acoperite din contul resurselor generale și 4 510,1 mil. lei sau 28,0% din contul resurselor externe.

Evoluția bugetului public național conform clasificăției bugetare, economice și funcționale pentru anii 2023-2028 se prezintă, respectiv, în *Tabelul nr.2* și *Tabelul nr.3* la Nota de fundamentare.

Soldul (deficitul) bugetului public național pentru anul 2026 se estimează în sumă de 21 485,0 mil. lei sau 5,7% din PIB.

Din volumul total al deficitului, 97,3% sau 20 900,0 mil. lei îi revine bugetului de stat, 1,8% fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală sau 385,2 mil. lei și 0,9% le revine bugetelor locale sau 199,8 mil. lei.

Cadrul financiar general al bugetului public național pe anii 2025-2026 se prezintă în următorul tabel:

	Precizat 2025	Proiect 2026	Devieri proiect 2026 față de precizat 2025	
			(+,-)	%
Veniturile BPN	124.380,1	133.456,7	9.076,6	7,3%
<i>ponderea in PIB, %</i>	35,39%	35,38%	-0,01%	
Cheltuielile BPN	142.091,1	154.941,7	12.850,6	9,0%
<i>ponderea in PIB, %</i>	40,42%	41,08%	0,65%	
Soldul BPN	-17.711,0	-21.485,0	-3.774,0	21,3%
<i>ponderea in PIB, %</i>	-5,04%	-5,70%	-0,66%	
<i>PIB, informativ</i>	351.500,0	377.200,0		

mil. lei

Finanțarea deficitului bugetului public național în anul 2026 se va efectua din *surse interne și externe*, într-un raport relativ echilibrat, iar o parte semnificativă va proveni din sprijinul oferit din împrumutul de către UE în cadrul Planului de creștere economică și din valorificarea împrumuturilor pentru finanțarea proiectelor din surse externe. Totodată, sunt prevăzute resurse din privatizarea bunurilor proprietate publică și alte creanțe interne ale bugetului, precum și din mijloacele bănești din solduri la conturile bugetelor componente ale bugetului public național.

Evoluția surselor de finanțare ale bugetului public național pentru anii 2025-2026 se prezintă în următorul tabel.

mil. lei

	Precizat 2025	Proiect 2026
Total surse de finanțare,	17.711,0	21.485,0
Active financiare, total	3.662,1	2.048,8
<i>dintre care:</i>		
<i>Acțiuni și alte forme de participare în capital*</i>	-219,3	207,3
<i>Alte creanțe interne ale bugetului</i>	142,2	200,0
<i>Împrumuturi recreditate interne instituțiilor financiare și nefinanciare</i>	3.829,9	-1.734,0
<i>Garanții externe acordate</i>		3.397,4
<i>Acțiuni și alte forme de participare în capital peste hotare</i>	-90,7	-21,9
Datorii, total	11.378,2	19.334,9
<i>dintre care :</i>		
<i>Valori mobiliare de stat cu excepția acțiunilor**</i>	7.003,7	9.610,0
<i>Garanții interne</i>	-10,0	-10,0
<i>Împrumuturi interne de la instituții financiare și nefinanciare</i>	-236,7	-214,9
<i>Garanții externe asumate</i>		-3.397,4
<i>Împrumuturi externe</i>	4.621,2	13.347,2
primirea împrumuturilor	12.844,2	17.713,8
rambursarea împrumuturilor	-8.223,0	-4.366,6
Modificarea soldului de mijloace bănești	2.670,7	101,3

*) inclusiv din privatizarea bunurilor proprietate publică,

**) răscumpărarea VMS emise pentru asigurarea stabilității financiare în 2025 - (-360,0) mil. lei și în 2026 - (-390,0) mil. lei.

3.2. Bugetul asigurărilor sociale de stat 2026

Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat se prognozează pentru anul 2026 în sumă de 51 454,9 mil. lei, cu o majorare față de precizat 2025 de 2 078,5 mil. lei sau 4,2 la sută, din contul majorării veniturilor proprii. *Veniturile din contribuțiile de asigurări sociale de stat* pentru anul 2026 vor constitui circa 60,9% în totalul veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat și vor atinge 31 340,9 mil. lei, mai mult cu 3 310,3 mil. lei decât precizat pentru anul 2025. Veniturile din contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru anul 2026 au fost estimate conform mărimilor

stabilite în Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și a fondului de remunerare a muncii prognozat pentru anul 2026.

Veniturile proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2026 se estimează în sumă de 32 296,0 mil. lei, cu 3 431,3 mil. lei sau 11,9% mai mult față de precizat 2025.

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat se prevăd în sumă de 19 158,9 mil. lei, dintre care transferuri pentru acoperirea deficitului în sumă de 3 592,8 mil. lei. Comparativ cu anul 2025, volumul total a transferurilor se va diminua la total cu 1 352,8 mil. lei sau cu 6,6%, dintre care transferurile pentru acoperirea deficitului - cu 645,1 mil. lei sau cu 15,2% față de precizat 2025.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2026 se propun în sumă de 51 454,9 mil. lei, cu o majorare de 2 078,5 mil. lei față de precizat 2025. Ritmul de creștere a cheltuielilor în anul 2026 va constitui 4,2% față de cele precizate în anul 2025.

Bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2026 este estimat *fără deficit*.

3.3. Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală 2026

Veniturile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală se prognozează pentru anul 2026 în sumă de 18 832,3 mil. lei, cu o majorare față de precizat 2025 de 1 241,3 mil. lei sau 7,1 la sută. Veniturile din primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2026 vor constitui circa 57,7% în totalul veniturilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și vor atinge suma de 10 859,8 mil. lei, mai mult cu 860,4 mil. lei față de precizat 2025.

Pentru anul 2026, cuantumul primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală va rămâne la nivelul celor existente - în mărime de 9% și va fi achitată de angajat. Pentru anul 2026 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă va constitui suma de 12 636,0 lei, cu păstrarea facilităților la achitarea primei până la 31 martie.

Veniturile proprii ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2026 se estimează în sumă de 11 145,4 mil. lei. Față de precizat 2025 veniturile proprii vor crește cu 882,5 mil. lei sau 8,6 la sută.

Transferurile de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală se prevăd în sumă de 7 686,9 mil. lei, cu o majorare de 358,8 mil. lei sau cu 4,9%. În suma totală a veniturilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, ponderea transferurilor constituie 40,8 la sută.

Cheltuielile fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2026 se propun în sumă de 19 217,5 mil. lei, sau cu o majorare de 1 626,5 mil. lei față

de precizat 2025. Ritmul de creștere a cheltuielilor în anul 2026 va constitui 9,2% față de cele precizat în anul 2025.

Pentru anul 2026, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală au fost estimate cu un *deficit de 385,2 mil. lei*, care va fi acoperit din contul soldului mijloacelor financiare înregistrate la data încheierii anului bugetar. Din suma menționată, 240,2 mil. lei vor fi direcționate pentru reparații capitale ale sediilor IMSP pentru care Ministerul Sănătății are calitatea de fondator, dintre care: IMSP Institutul de Medicină Urgentă, IMSP Institutul de Cardiologie, IMSP Institutul Mamei și Copilului, IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, IMSP Institutul Oncologic.

3.4. Bugetele locale 2026

Veniturile bugetelor locale pentru anul 2026 sunt estimate în sumă de 32 326,5 mil. lei, dintre care veniturile proprii sunt prognozate în sumă de 10 362,8 mil. lei și dețin 32,2% din veniturile bugetelor locale. Față de precizat 2025 veniturile proprii ale bugetelor locale în anul 2026 vor crește cu 9,5%. Transferurile de la bugetul de stat către bugetele locale se prevăd în sumă de 21 963,7 mil. lei.

Cheltuielile bugetelor locale pentru anul 2026 sunt estimate în sumă de 32 526,3 mil. lei, fiind în creștere cu 1 980,2 mil. lei față de planificat în anul 2025.

Bugetele locale pentru anul 2026 au fost estimate cu *deficit* în sumă de 199,8 mil. lei, care va fi finanțat din contul mijloacele bănești din solduri la conturile bugetelor locale.

3.5. Datoria de stat și deservirea acesteia în anul 2026

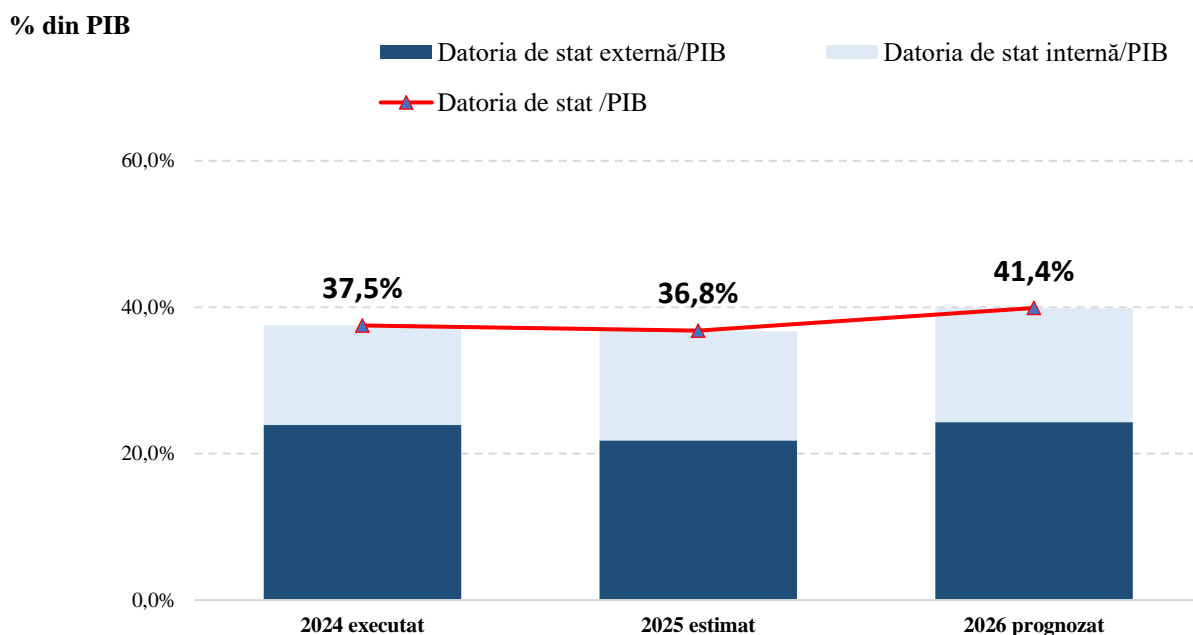
Conform estimărilor, *soldul datoriei de stat* la situația din 31 decembrie 2026 nu va depăși 156 033,0 mil. lei, dintre care 59,6% va constitui datoria de stat externă și 40,4% va constitui datoria de stat internă. Comparativ cu valoarea scontată pentru sfârșitul anului 2025, soldul datoriei de stat va înregistra o creștere de 26 883,3 mil. lei, determinată de finanțarea externă și internă netă pozitivă.

La finele anului 2026, structura datoriei de stat va continua să fie dominată de datoria de stat pe termen lung. Pentru VMS emise pe piața primară, rata medie a dobânzii este estimată la aproximativ 8,5% anual, în timp ce costurile aferente împrumuturilor externe vor depinde de condițiile de finanțare pe piețele internaționale. În funcție de cererea pieței, Ministerul Finanțelor va continua orientarea spre emisiunea obligațiunilor de stat cu rată fixă. Împrumuturile de stat externe ce urmează a fi contractate vor avea, de regulă, o maturitate minimă de 15 ani, cu prioritate pentru finanțările oferite de creditorii multilaterali.

Ponderea datoriei de stat în PIB la sfârșitul anului 2026 este estimată la 41,4 la sută.

Structura datoriei de stat în dinamică se prezintă în următoarea diagramă:

Graficul 1. Evoluția ritmului de creștere a soldului datoriei de stat

Datoria de stat externă

Pe parcursul anului 2026 se preconizează valorificarea împrumuturilor de stat externe în sumă de 17 259,6 mil. lei (echivalentul a 981,2 mil. dolari SUA) și rambursarea împrumuturilor de stat externe în sumă de 4 254,5 mil. lei (echivalentul a 241,9 mil. dolari SUA). Ca urmare, la situația din 31 decembrie 2026, soldul datoriei de stat externe este estimat să nu depășească 92 966,6 mil. lei (echivalentul a 5 211,1 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă o creștere cu 16 275,4 mil. lei (echivalentul a 739,3 mil. dolari SUA) sau 21,2% comparativ cu plafonul scontat al datoriei de stat externe la sfârșitul anului 2025.

Majorarea soldului datoriei de stat externe în valori nominale se explică prin finanțarea externă netă pozitivă prognozată pentru anul 2026.

Structura pentru anul 2026 a soldului estimat a datoriei de stat externe, pe creditor în %, se prezintă în următorul tabel:

Creditorul	
Bilaterali	10,5%
Agencia Franceză pentru Dezvoltare	5,6%
Banca germană KfW	0,08%
The Commodity Credit Corporation	0,01%
Guvernul Poloniei	0,4%
Guvernul SUA	0,03%
Agencia Japoneză de Cooperare Internațională	2,4%
UniCredit Bank Austria	0,2%
BGK Polonia	0,08%
Guvernul Canadei	1,6%
Regatul Belgiei	0,07%

Multilaterali	89,5%
Banca Europeană pentru Investiții	9,6%
Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei	1,3%
Uniunea Europeană	20,6%
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	5,2%
Banca Mondială	27,9%
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă	1,5%
Fondul Monetar Internațional	23,4%

Totodată, ca pondere în PIB, se estimează că soldul datoriei de stat externe va înregistra la finele anului 2026 o majorare cu 2,8 p.p. față de valoarea scontată pentru anul 2025 și nu va depăși 24,6 la sută.

Datoria de stat internă

În anul 2026 se preconizează emisiunea netă a VMS pe piața internă în sumă de 10 000,0 mil. lei și răscumpărarea VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 390,0 mil. lei.

Astfel, la situația din 31 decembrie 2026, conform estimărilor, *soldul datoriei de stat interne* la valoarea nominală nu va depăși 63 066,4 mil. lei sau 16,7% din PIB, inclusiv:

- VMS emise pe piața internă - 51 411,5 mil. lei (81,5%);
- VMS convertite - 983,7 mil. lei (1,6%);
- VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat - 10 671,2 mil. lei (16,9%).

Garanțiile de stat

Conform estimărilor, la situația din 31 decembrie 2026 soldul garanțiilor de stat nu va depăși 8 897,4 mil. lei, fiind constituit din garanții de stat interne emise în cadrul Programului de stat „Prima casă” în sumă de 5 500,0 mil. lei și garanții de stat externe în sumă de 3 397,4 mil. lei.

Reieșind din estimările bazate pe analiza soldului garanțiilor active în cadrul Programului de stat „Prima Casă”, pe evoluția emiterii de garanții în anul 2025, se propune majorarea plafonului garanțiilor de stat acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă” de la 4 900,0 mil lei în anul 2025, la 5 500,0 mil lei în anul 2026.

Cheltuielile pentru serviciul datoriei de stat

Pentru serviciul datoriei de stat în anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 6 166,7 mil. lei, ceea ce reprezintă o majorare de 1 864,4 mil. lei sau cu 43,3% comparativ cu valoarea precizată pentru anul 2025. Ca pondere în PIB, cheltuielile pentru serviciul datoriei de stat sunt estimate la aproximativ 1,6 la sută.

	Executat 2024	Aprobat/ modificat 2025	Proiect 2026	Devieri (+;-)	
				2026/2024	2026/2025
Dobânzi, mil. lei	4 322,5	4 302,3	6 166,7	1 844,2	1 864,4

	Executat 2024	Aprobat/ modificat 2025	Proiect 2026	Devieri (+;-)	
				2026/2024	2026/2025
datoria de stat externă, mil. lei	1 827,2	1 816,1	2 047,8	220,6	231,8
datoria de stat internă, mil. lei	2 495,3	2 486,3	4 118,9	1 623,6	1 632,6

Serviciul datoriei de stat externe

Pe parcursul anului 2026, cheltuielile pentru *serviciul datoriei de stat externe* sunt estimate la 2 047,8 mil. lei (echivalentul a 116,4 mil. dolari SUA). Comparativ cu valoarea precizată pentru anul 2025, acestea vor înregistra o majorare de 231,8 mil. lei (echivalentul a 10,1 mil. dolari SUA), ca urmare a contractării împrumuturilor în anul 2025 și a angajării unor noi împrumuturi în anul 2026.

Serviciul datoriei de stat interne

În anul 2026, cheltuielile pentru serviciul datoriei de stat interne sunt estimate la 4 118,9 mil. lei, inclusiv:

- VMS emise pe piața primară 3 389,3 mil. lei;
- VMS emise prin plasament direct persoanelor fizice 74,4 mil. lei;
- VMS convertite 68,9 mil. lei;
- VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat 586,3 mil. lei.

Comparativ cu valoarea precizată pentru anul 2025, cheltuielile prevăzute în anul 2026 sunt mai mari cu 1 632,6 mil. lei sau cu 65,7% ca urmare a majorării volumelor de emisie și ratelor prognozate de emitere.

IV. Proiectul bugetului de stat pentru anul 2026

Parametrii bugetului de stat pentru anul 2026 se estimează la partea de venituri în sumă de 76 674,0 mil. lei, la partea de cheltuieli - 100 574,0 mil. lei și soldul (deficitul) bugetar - 20 900,0 mil. lei.

Estimările veniturilor, cheltuielilor și soldului (deficitului) bugetar ale bugetului de stat pentru anii 2025-2026, se prezintă în următorul tabel:

mil. lei

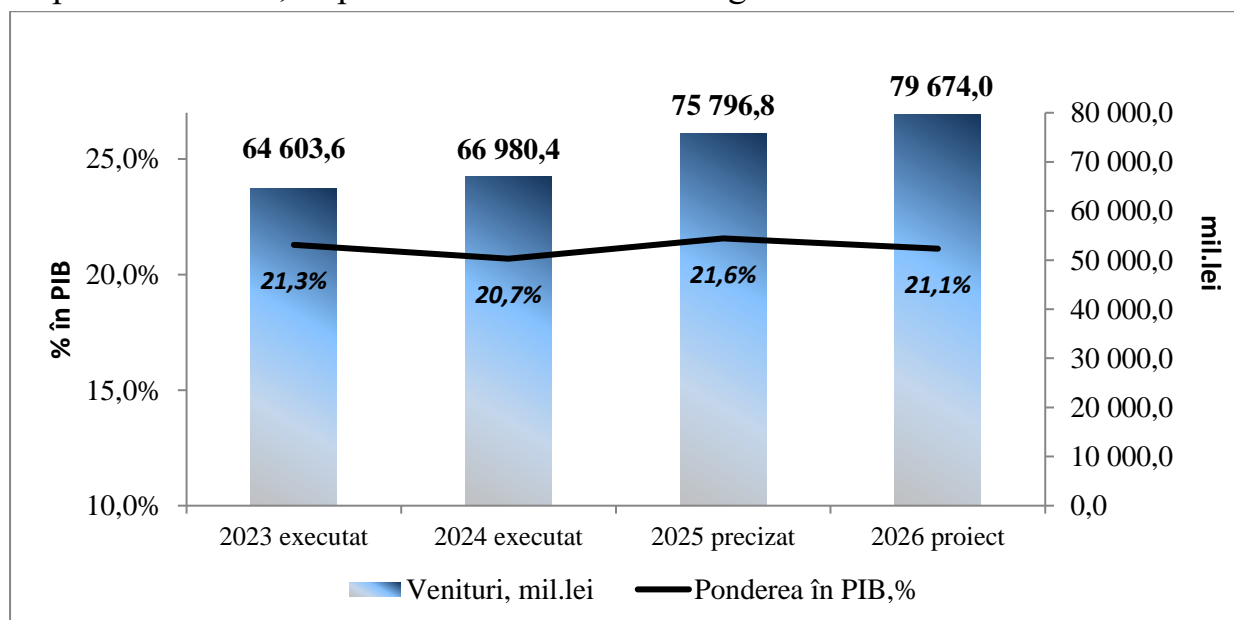
	Precizat 2025	Proiect 2026	Devieri proiect 2026 față de precizat 2025	
			(+,-)	%
Veniturile BS	75.796,8	79.674,0	3.877,2	5,1%
<i>ponderea in PIB, %</i>	<i>21,6%</i>	<i>21,1%</i>	<i>-0,5%</i>	
Cheltuielile BS	94.007,8	100.574,0	6.566,2	7,0%
<i>ponderea in PIB, %</i>	<i>26,8%</i>	<i>26,7%</i>	<i>-0,1%</i>	
Soldul BS	-18.211,0	-20.900,0	-2.689,0	14,8%
<i>ponderea in PIB, %</i>	<i>-5,2%</i>	<i>-5,5%</i>	<i>-0,3%</i>	
<i>PIB, informativ</i>	<i>351500,0</i>	<i>377200,0</i>		

4.1. Veniturile bugetului de stat

În anul 2026, la bugetul de stat se preconizează acumularea veniturilor în sumă totală de 79 674,0 mil. lei, cu o creștere față de precizat 2025 - de 3 877,2 mil. lei sau 5,1 la sută. Majorarea veniturilor este estimată în condițiile unei creșteri economice moderate, susținute de evoluțiile externe favorabile, de progresul reformelor structurale și de intensificarea investițiilor asociate integrării europene, în cadrul implementării Planului de Creștere a Moldovei susținut de UE. Prognoza veniturile bugetului de stat pe anul 2026 se bazează în mare parte pe creșterea încasărilor din impozite și taxe, iar estimările referitor la intrările de granturi în proiectul bugetului se vor diminua semnificativ.

Ponderea veniturilor bugetului de stat în raport cu PIB se estimează la nivel de 21,1 la sută.

Evoluția veniturilor bugetului de stat pe anii 2023-2026, în sume nominale și ca pondere în PIB, se prezintă în următoarea diagramă:

În structura veniturilor bugetului de stat prognozate pentru anul 2026, partea preponderentă – 91,4% sau 72 818,5 mil. lei o dețin încasările din *impozite și taxe*, cu o creștere precizat 2025 de 8,7% sau cu 5 801,7 mil. lei. Ca pondere în PIB, aceste venituri vor atinge nivelul de 19,3 la sută.

Estimarea veniturilor bugetului de stat pentru anul 2026, pe tipuri, se prezintă în următorul tabel:

	Precizat 2025	Proiect 2026	Devieri	
			(+,-)	%
Total venituri	75.796,8	79.674,0	3.877,2	105,1%
Impozite si taxe	67.016,8	72.818,5	5.801,7	108,7%
Granturi	4.568,4	2.254,5	-2.313,9	49,3%
Alte venituri	4.200,7	4.579,5	378,8	109,0%

mil. lei

	Precizat 2025	Proiect 2026	Devieri	
			(+,-)	%
Transferuri în cadrul BPN	10,9	21,5	10,6	197,2%

Structura detaliată a veniturilor bugetului de stat se prezintă în Tabelul nr.5 la Nota de fundamentare.

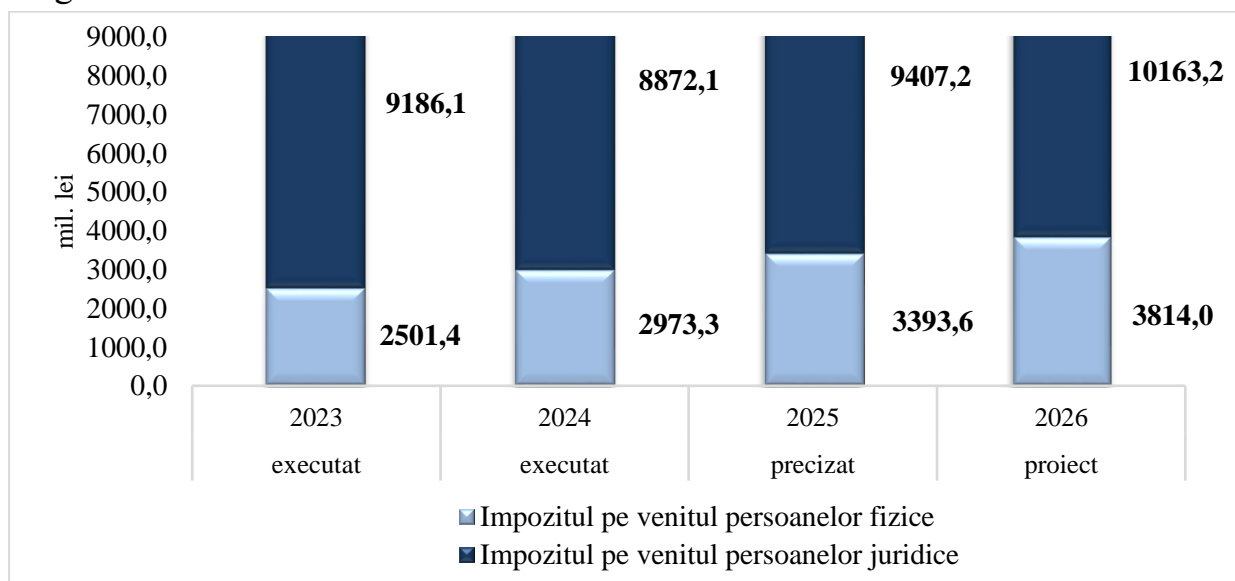
În continuare se prezintă o analiză succintă pe grupuri de venituri, pe tipuri de impozite și taxe.

Impozite și taxe. Din suma totală a impozitelor și taxelor, *impozitele pe venit* constituie 19,2%, *impozitele pe proprietate* - 0,1%, *impozitele și taxele pe mărfuri și servicii* – 76,6% și *taxele asupra comerțului exterior și operațiunilor externe* – 4,1 la sută.

Defalcările de la *impozitul pe venitul persoanelor fizice* pentru anul 2026 se prognozează în sumă de 3 814,0 mil. lei, cu 420,4 mil. lei mai mult față de volumul planificat pentru anul 2025, această creștere fiind determinată de majorarea fondului de remunerare a muncii cu 11,2%, precum și de impactul creșterii cuantumului salariului minim de la 5.500 lei la 6.300 lei.

Încasările de la *impozitul pe venitul persoanelor juridice* se prevăd în sumă de 10 163,2 mil. lei, cu o majorare în comparație cu precizat 2025 de 8,0%, sau 756,0 mil. lei. Această creștere a fost determinată de evoluția încasărilor pe parcursul anului 2025, reflectând rezultatele pozitive înregistrate de agenții economici în activitatea din anul fiscal precedent în special în a doua jumătate a anului, inclusiv prin plata dividendelor.

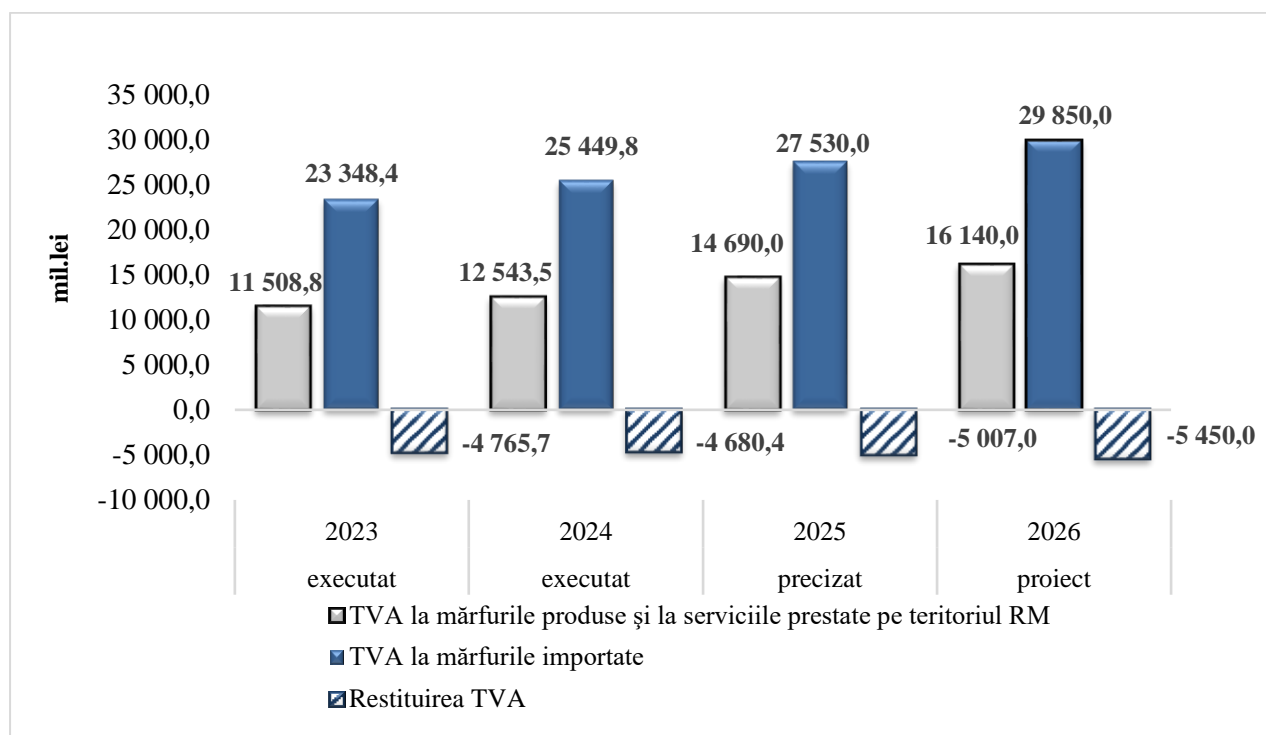
Dinamica încasărilor impozitelor pe venit pe anii 2023-2026 se prezintă în diagrama ce urmează:

Taxa pe valoarea adăugată va rămâne și în continuare cea mai importantă sursă de venit a bugetului de stat. Încasările din această taxă se prognozează în sumă de 40 540,0 mil. lei sau cu o creștere față de precizat 2025 de 3 327,0 mil. lei sau 8,9%. Ca

pondere în totalul impozitelor și taxelor, TVA va constitui 55,7%, iar în totalul veniturilor bugetului de stat - 50,9 la sută.

Dinamica încasărilor TVA pe anii 2023-2026 se prezintă în diagrama ce urmează:

Volumul încasărilor taxei pe valoarea adăugată pentru anul 2026 a fost estimat având ca bază prognoza consumului final, majorării volumelor importurilor cu 9,9%, îmbunătățirea administrării fiscale și vamale.

Încasările din *taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul republicii* pentru anul 2026 se estimează în sumă de 16 140,0 mil. lei și vor crește în comparație cu nivelul precizat în anul 2025 cu 1 450,0 mil. lei sau cu 9,9 la sută.

Încasările *TVA de la mărfurile importate* se estimează în volum de 29 850,0 mil. lei. Comparativ cu nivelul precizat 2025, încasările date vor fi în creștere cu 2 320,0 mil. lei sau cu 8,4 la sută.

Restituirea taxei pe valoarea adăugată la mărfurile și serviciile cu drept de deducere, se estimează în sumă de 5 450,0 mil. lei și constituie 13,4% din suma TVA prognozată în buget. Față de precizat în anul 2025 restituirile TVA vor crește cu 443,0 mil. lei sau cu circa 8,8%, iar ca pondere în PIB acestea vor constitui circa 1,4 la sută.

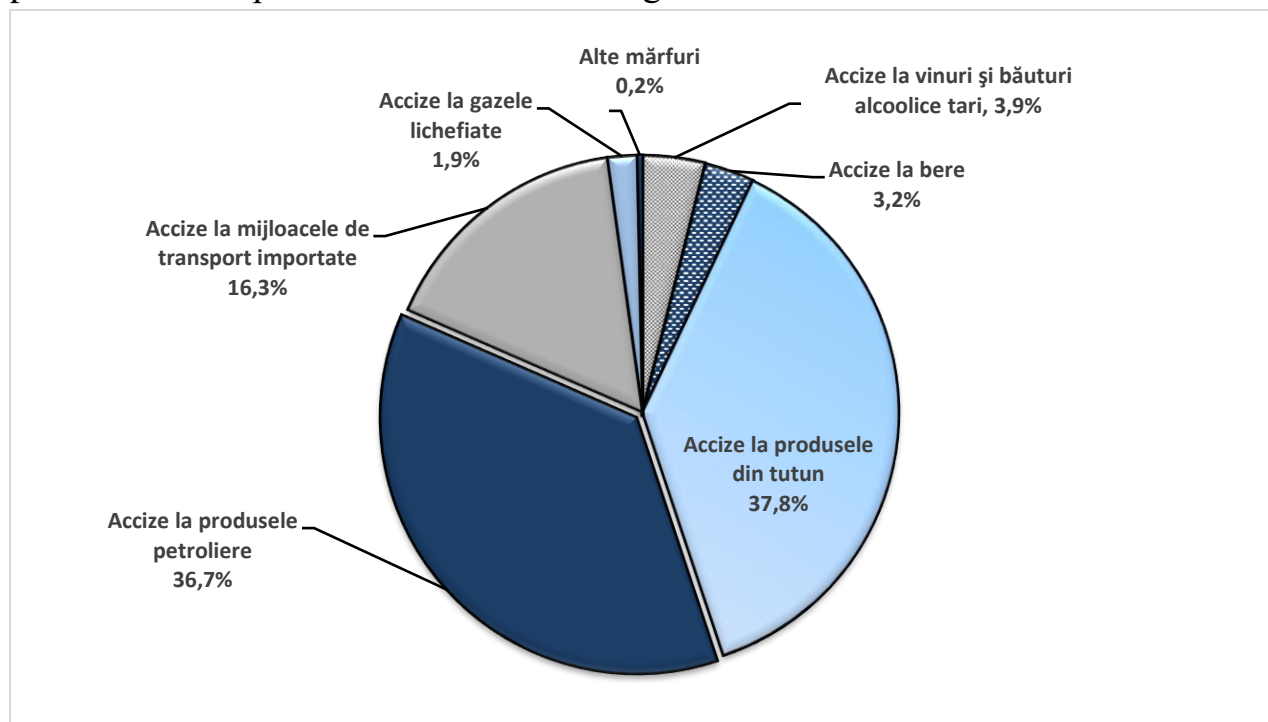
Măsurile politicii fiscale, propuse a fi implementate în anul 2026, se vor cifra în creșterea încasărilor din *accize* (nete) în bugetul de stat cu 950,4 mil. lei sau cu 7,6% față de nivelul precizat 2025 și vor constitui 13 531,4 mil. lei.

Ponderea accizelor în totalul impozitelor și taxelor va constitui 18,6%, iar în totalul veniturilor bugetului de stat – 17,0 la sută.

Din suma încasărilor din accize estimată pentru anul 2026 – 11 781,3 mil. lei sau 87,1% se preconizează a fi încasate din vânzarea mărfurilor importate, iar 1 750,1 mil. lei sau 12,9% - din vânzarea mărfurilor produse pe teritoriul republicii.

Totodată, pentru mărfurile supuse accizelor, conform legislației în vigoare, se estimează restituiri din buget în sumă de 33,0 mil. lei.

În structura accizelor, prognoza încasării accizelor pe tipuri de mărfuri accizate pe anul 2026 se prezintă în următoarea diagramă:

Încasările *impozitelor din comerțul exterior și operațiunile externe* se prognozează în sumă de 3 038,3 mil. lei, cu 246,1 mil. lei sau 8,8% mai mult decât precizat 2025.

În același timp, pentru anul 2026 *încasările de la aplicarea tarifului vamal* se prognozează în sumă de 2 979,7 mil. lei, ce constituie partea preponderentă – 98,1% din suma totală a impozitelor din comerțul exterior și operațiunile externe.

Încasările din taxa pentru efectuarea procedurilor vamale se prognozează în sumă de 52,4 mil. lei și taxa consulară - în sumă de 56,2 mil. lei.

În suma totală a veniturilor bugetului de stat încasările respective vor constitui 3,8%, iar în suma impozitelor și taxelor - 4,2 %, și în PIB - 0,8 la sută.

Granturile.

Pentru anul 2026, volumul granturilor externe este estimat la un nivel inferior celui înregistrat în perioada precedentă.

Conform acordurilor încheiate și/sau care urmează a fi semnate cu donatorii externi, intrările din granturi la bugetul de stat se prevăd în sumă de 2 254,5 mil. lei, ceea ce în raport cu veniturile totale constituie 2,8%. Această sumă include grantul pentru susținerea bugetului din partea Băncii Mondiale (Contribuția concesională la

DPO) în sumă de 133,7 mil. lei (echivalentul 7,6 mil. dol SUA) și debursări de granturi pentru finanțarea proiectelor din surse externe în sumă de 2 120,8 mil. lei (echivalentul a 120,6 mil. dolari SUA).

Alte venituri. În această categorie de venituri sunt incluse venituri ce se referă la următoarele capitole „Venituri din proprietate”, „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor”, „Amenzi și sancțiuni”, „Donații voluntare”, „Alte venituri”.

În total, veniturile acestei grupe sunt estimate în sumă de 4 579,5 mil. lei. Față de precizat 2025 încasările veniturilor respective se vor majora cu 378,8 mil. lei. Ponderea încasărilor date în PIB este de 1,2 la sută.

Veniturile din proprietate vor constitui suma 1 390,3 mil. lei și includ venituri din dobânzile la conturile bugetare încasate la bugetul de stat (312,1 mil. lei), soldul profitului Băncii Naționale a Moldovei (600,0 mil. lei), dividendele primite de la cota parte a proprietății statului în societățile pe acțiuni (340,0 mil. lei), defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat (110,0 mil. lei), arenda terenurilor cu altă destinație decât cea agricolă (27,5 mil. lei), alte venituri – 0,7 mil. lei.

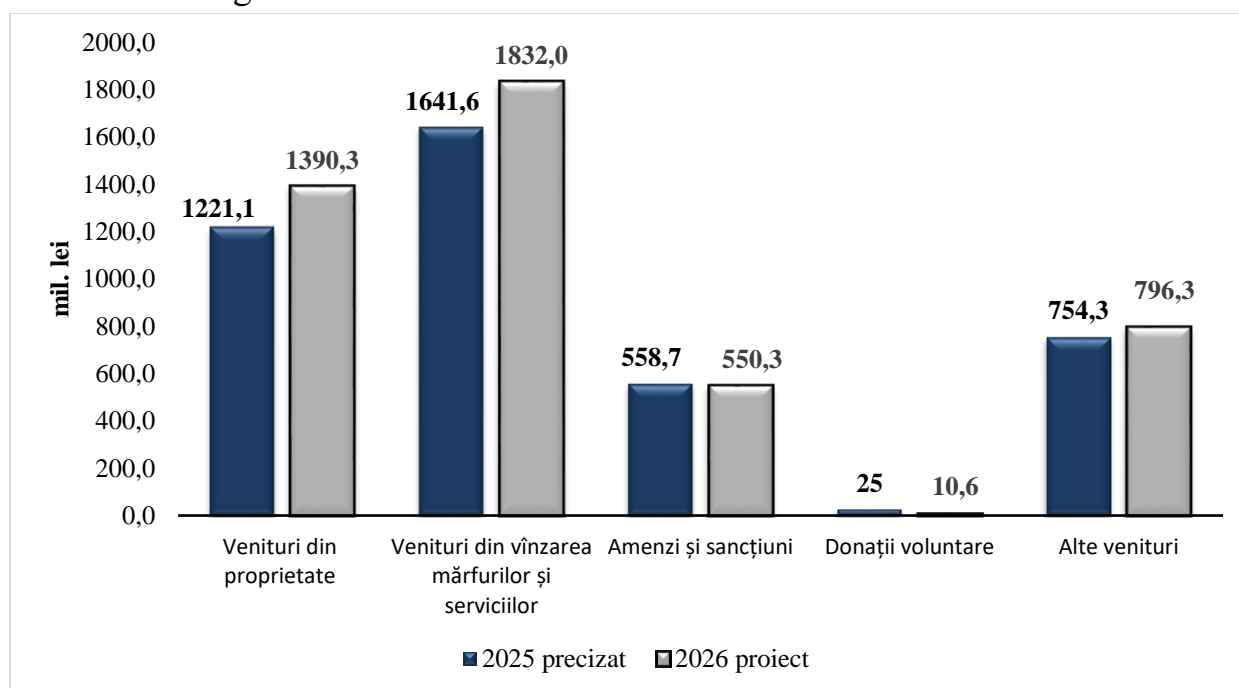
Veniturile din vânzarea mărfurilor și serviciilor se estimează în volum de 1 832,0 mil. lei cu o creștere față de precizat în anul 2025 cu 190,4 mil. lei sau 11,6 la sută. Veniturile respective includ încasările taxei de stat în sumă de 520,0 mil. lei, încasări de la prestarea serviciilor cu plată de către instituțiile bugetare în sumă de 932,0 mil. lei, mijloacele financiare colectate în cadrul schemei de obligații pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică în sectorul rezidențial – 345,4 mil. lei și alte venituri în sumă de 34,6 mil. lei.

Amenzile și sancțiunile se estimează în volum 550,3 mil. lei, practic la nivelul planificat pentru anul 2025 (558,7 mil. lei).

Donațiile voluntare pentru instituțiile bugetare pentru anul 2026 se estimează în sumă de 10,6 mil. lei și includ suma donațiilor pentru instituțiile bugetare conform acordurilor bilaterale încheiate cu donatorii interni și externi.

Alte venituri în această categorie constituie circa 796,3 mil. lei, dintre care partea preponderentă sau 521,2 mil. lei constituie defalcările la bugetul de stat de la impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, conform prevederilor art.14 din Legea nr. 77/2016 și încasări de la alte venituri pentru proiecte finanțate din surse externe în sumă de 271,6 mil. lei.

Evoluția altor venituri ale bugetului de stat pe anii 2025-2026 se prezintă în următoarea diagramă:

Totodată, pentru anul 2026, sunt prevăzute transferuri la bugetul de stat din bugetele locale pentru implementarea proiectelor finanțate din surse externe în sumă de 21,5 mil. lei (FISM, IFAD VIII, Construcția locuințelor sociale II).

4.2. Cheltuielile bugetului de stat

Partea de cheltuieli a bugetului de stat pentru anul 2026 este prevăzută în sumă de 100 574,0 mil. lei, cu o majorare de 6 566,2 mil. lei sau cu 7,0% comparativ cu precizat 2025.

Excluzând cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe, cheltuielile bugetului de stat se cifrează la suma de 94 867,4 mil. lei, cu o majorare de 4 210,4 mil. lei sau cu 4,6% față de precizat 2025.

Cheltuielile proiectelor finanțate din surse externe se prevăd în sumă de 5 706,6 mil. lei și sunt în creștere cu 2 355,8 mil. lei sau cu 70,3% comparativ cu precizat 2025.

Cheltuielile și resursele bugetului de stat pentru anul 2026, comparativ cu precizat 2025, se prezintă în tabelul care urmează:

	2024 executat	2025 aprobat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
					(+, -)	%
Cheltuieli, total	80 070,1	85 447,9	94 007,8	100 574,0	6 566,2	107,0
<i>inclusiv:</i>						
Cheltuieli cu excepția proiectelor finanțate din surse externe	76 944,3	81 526,9	90 657,0	94 867,4	4 210,4	104,6

mil. lei

	2024 executat	2025 aprobat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
					(+,-)	%
<i>Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	96,1	95,4	96,4	94,3	-2,1	x
Proiecte finanțate din surse externe	3 125,8	3 921,0	3 350,8	5 706,6	2 355,8	170,3
<i>Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	3,9	4,6	3,6	5,7	2,1	x
Resurse, total	80 070,1	85 447,9	94 007,8	100 574,0	6 566,2	107,0
<i>inclusiv:</i>						
resurse generale	75 780,5	80 423,4	89 487,9	93 542,2	4 054,3	104,5
resurse colectate	4 289,6	5 024,5	4 519,9	7 031,8	2 511,9	155,6

Cheltuielile bugetului de stat pentru anul 2026 sunt determinate de obiectivele politicii bugetare pe termen mediu și prevăd asigurarea financiară a priorităților ramurilor, conform documentelor de politici naționale și sectoriale, implementării măsurilor din Planul de creștere a Moldovei; continuării măsurilor de politici în derulare în domenii, precum și realizării activităților în cadrul proiectelor și acțiunilor conform acordurilor cu partenerii de dezvoltare.

În proporție de 93,0% cheltuielile prevăzute în buget urmează să fie acoperite din contul resurselor generale ale bugetului de stat, iar 7,0% - din contul încasărilor de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată; din granturi și împrumuturi pentru proiectele finanțate din surse externe, precum și din donații și alte mijloace bănești, intrate legal în contul instituțiilor bugetare.

Cheltuielile atribuite *proiectelor finanțate din surse externe* sunt estimate în sumă de 5 706,6 mil. lei sau în proporție de 5,7% din cheltuielile totale ale bugetului de stat, și în creștere de 70,3% comparativ cu precizat 2025.

În anul 2026 vor derula circa 112 de proiecte finanțate din surse externe, dintre care cele mai importante sunt:

1. Proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor - 776,6 mil. lei;
2. Proiectul „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală” - 362,7 mil. lei;
3. Proiectul „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Republica Moldova” - 330,1 mil. lei;
4. Proiectele „Moldova Drumuri III”, „Moldova Drumuri IV” și „Moldova Drumuri V” - 280,0 mil. lei;
5. Proiectul „Modernizarea mașinilor și echipamentelor agricole” - 261,5 mil. lei;
6. Proiectul „Consolidarea gestionării riscurilor de dezastre și reziliența climatică în Moldova” - 257,9 mil. lei;

7. Proiectul „RLF-Răspuns de urgență - Căile Ferate din Moldova” - 257,8 mil. lei;
8. Proiectul „Construcția penitenciarului din municipiul Chișinău” - 250,0 mil. lei;
9. Proiectul „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură” - 228,5 mil. lei;
10. Proiectul „Deșeuri solide în Republica Moldova” - 214,8 mil. lei;
11. Proiectul „Învățământul superior” - 149,6 mil. lei;
12. Proiectul „Eficiență energetică în Republica Moldova” - 145,0 mil. lei;
13. Proiectul „Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii privind cooperarea și dezvoltarea (KFW)” - 137,9 mil. lei;
14. Proiectul „Livada Moldovei” - 130,7 mil. lei.

Sinteza proiectelor finanțate din surse externe, incluse în bugetul de stat pentru anii 2023-2028 se prezintă în Tabelul nr.10 la Nota de fundamentare, iar activitățile care urmează a fi finanțate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe incluse în bugetul de stat pentru anul 2026 se prezintă în Tabelul nr.11 la Nota de fundamentare.

Cu referință la repartizarea cheltuielilor bugetului de stat în aspect funcțional și în aspectul categoriilor economice, este de menționat că acestea reflectă tendințele programelor de cheltuieli, reieșind din necesitatea asigurării financiare a măsurilor de politici conform propunerilor de buget ale autorităților publice centrale.

Cheltuielile bugetului de stat în *aspectul grupelor funcționale*, în anii 2025-2026, se prezintă în tabelul care urmează:

	2024 executat			2025 precizat			2026 proiect			<i>Devieri (+,-) 2026 proiect față de 2025 precizat</i>		
	Bugetul de stat	<i>inclusiv</i>		Bugetul de stat	<i>inclusiv</i>		Bugetul de stat	<i>inclusiv</i>		<i>Bugetul de stat</i>	<i>inclusiv</i>	
		cu excepția proiectelor finanțate din surse externe	proiecte finanțate din surse externe		cu excepția proiectelor finanțate din surse externe	proiecte finanțate din surse externe		cu excepția proiectelor finanțate din surse externe	proiecte finanțate din surse externe		cu excepția proiectelor finanțate din surse externe	proiecte finanțate din surse externe
Cheltuieli, total	80 070,1	76 944,3	3 125,8	94 007,8	90 657,0	3 350,8	100 574,0	94 867,4	5 706,6	6 566,2	4 210,4	2 355,8
Servicii de stat cu destinație generală	11 446,3	11 342,1	104,2	12 210,1	12 114,9	95,2	16 105,1	15 653,4	451,7	3 895,0	3 538,5	356,5
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>				8,2		8,2	247,2		247,2	239,0		239,0
Apărare națională	1 757,9	1 751,1	6,8	1 830,1	1 819,8	10,3	1 937,6	1 927,3	10,3	107,5	107,5	
Ordine publică și securitate națională	7 105,3	7 046,9	58,4	8 485,8	8 190,9	294,9	9 124,8	8 608,1	516,7	639,0	417,2	221,8
Servicii în domeniul economiei	8 669,5	6 910,1	1 759,4	11 808,0	9 767,2	2 040,8	14 856,1	11 459,4	3 396,7	3 048,1	1 692,2	1 355,9
Protecția mediului	518,4	417,7	100,7	706,9	571,9	135,0	1 081,8	730,6	351,2	374,9	158,7	216,2
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	600,5	499,7	100,8	1 578,4	1 432,7	145,7	1 506,8	948,1	558,7	-71,6	-484,6	413,0
Ocroțirea sănătății	9 140,2	8 521,9	618,3	9 310,4	9 130,2	180,2	9 898,4	9 687,7	210,7	588,0	557,5	30,5
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	1,3		1,3	1,9		1,9	1,6		1,6	-0,3		-0,3
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	1 513,4	1 513,2	0,2	1 758,1	1 752,9	5,2	1 891,1	1 875,5	15,6	133,0	122,6	10,4
Învățământ	18 461,7	18 161,8	299,9	21 314,9	20 931,8	383,1	21 948,0	21 527,9	420,1	633,1	596,1	37,0
Protecție socială	20 858,2	20 779,8	78,4	25 015,2	24 944,7	70,5	22 473,1	22 449,4	23,7	-2 542,1	-2 495,3	-46,8

Structura cheltuielilor bugetului de stat conform clasificăției funcționale pe anii 2023-2028 se prezintă în Tabelul nr.6 la Nota de fundamentare.

Totodată, aspectele specifice domeniilor se expun în continuare, la capitolul 5.4. „Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale” al prezentei Note de fundamentare.

În *aspectul categoriilor economice*, cheltuielile bugetului de stat se caracterizează precum urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+,-)	%
Cheltuieli și active nefinanciare, total	80 070,1	94 007,8	100 574,0	6 566,2	107,0
Cheltuieli recurente	78 468,5	92 052,9	97 538,2	5 485,3	106,0
Cheltuieli	75 291,6	88 916,8	93 160,8	4 244,0	104,8
Cheltuieli de personal	11 852,2	13 711,2	14 336,0	624,8	104,6
Bunuri și servicii	3 040,9	3 711,7	4 540,0	828,3	122,3
Dobânzi aferente	4 322,5	4 302,3	6 166,7	1 864,4	143,3
datoriei de stat externe	1 827,2	1 816,0	2 047,9	231,9	112,8
datoriei de stat interne	2 495,3	2 486,3	4 118,8	1 632,5	165,7
Subvenții	4 561,5	3 567,1	3 357,9	-209,2	94,1
Granturi acordate	1 722,4	6 964,6	8 589,3	1 624,7	123,3
Prestații sociale	1 933,2	2 421,6	1 053,7	-1 367,9	43,5
Alte cheltuieli	4 055,8	4 919,0	6 307,7	1 388,7	128,2
Transferuri acordate, total	43 803,1	49 319,3	48 809,5	-509,8	99,0
<i>bugetelor locale</i>	<i>19 531,6</i>	<i>21 479,5</i>	<i>21 963,7</i>	<i>484,2</i>	<i>102,3</i>
<i>bugetului asigurărilor sociale de stat</i>	<i>17 272,1</i>	<i>20 511,7</i>	<i>19 158,9</i>	<i>-1 352,8</i>	<i>93,4</i>
<i>fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală</i>	<i>6 999,4</i>	<i>7 328,1</i>	<i>7 686,9</i>	<i>358,8</i>	<i>104,9</i>
Active nefinanciare	4 778,5	5 091,0	7 413,2	2 322,2	145,6
Mijloace fixe	3 627,9	3 892,1	6 046,2	2 154,1	155,3
<i>dintre care investiții capitale</i>	<i>1 601,6</i>	<i>1 954,9</i>	<i>3 035,8</i>	<i>1 080,9</i>	<i>155,3</i>
Stocuri de materiale	1 149,8	1 198,1	1 365,1	167,0	113,9
Alte active nefinanciare	0,8	0,8	1,9	1,1	237,5
<i>Informativ:</i>					
Cheltuieli curente	74 202,1	85 570,6	89 156,1	3 585,5	104,2
Cheltuieli capitale	5 868,0	8 437,2	11 417,9	2 980,7	135,3

Este de remarcat că, cheltuielile bugetului de stat cu excepția transferurilor către alte bugete sunt prevăzute cu o majorare de 7 076,0 mil. lei, sau cu 15,8%, atunci când transferurile către alte bugete se micșorează cu 509,8 mil. lei sau cu 0,1%, față de precizat 2025.

Cheltuielile curente sunt prevăzute în sumă de 89 156,1 mil. lei, cu o majorare de 3 585,5 mil. lei sau cu 4,2%, comparativ cu precizat 2025.

Cheltuielile capitale însumează 11 417,9 mil. lei, ce constituie cu 2 980,7 mil. lei sau cu 35,3% mai mult față de precizat 2025. Ponderea cheltuielilor capitale în totalul cheltuielilor bugetului de stat constituie 11,4% și circa 3,0% raportate la PIB.

Din volumul cheltuielilor capitale de 11 417,9 mil. lei, circa 38,7% sunt din contul resurselor proiectelor finanțate din surse externe.

Cheltuielile pentru investiții capitale constituie 3 035,8 mil. lei (pentru realizarea a 85 proiecte de investiții capitale) sau 26,6% din suma cheltuielilor capitale și 3,0% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

În anul 2026 cheltuielile pentru investiții capitale, comparativ cu precizat 2025, se vor majora cu 1 081,9 mil. lei sau cu 35,6 la sută. Creșterea în cauză s-a produs ca urmare a demarării în anul 2026 a 29 de proiecte noi și a 12 proiecte (în sumă totală de 62,9 mil. lei) din contul alocațiilor destinate implementării proiectelor investiționale și măsurilor din Planul de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027.

Tendința din anii precedenți se menține în ceea ce privește sursele de acoperire a cheltuielilor pentru investiții capitale: cea mai semnificativă cotă-parte a cheltuielilor va fi acoperită din contul proiectelor finanțate din surse externe - 2 127,7 mil. lei sau 70,1% și din contul resurselor generale - 908,1 mil. lei sau 29,9 la sută.

Cea mai mare pondere în cheltuielile pentru investiții capitale reprezintă ramura „*Servicii în domeniul economiei*” - 1 447,6 mil. lei sau 47,7%, dintre care 1183,6 mil. lei sau circa 81,8% se prevăd pentru implementarea proiectelor de reabilitare a drumurilor finanțate din sursele externe.

Pentru domeniile *apărării naționale, ordinii publice și securității naționale* în total sunt prevăzute 997,3 mil. lei, ceea ce constituie 32,9% din cheltuielile pentru investiții capitale.

Se estimează că, circa 246,0 mil. lei sau 8,1% se vor direcționa pentru obiective din domeniul *gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale*, dintre care 245,0 mil. lei sau 99,6% vor fi utilizate pentru realizarea *proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare*.

Repartizarea alocațiilor pentru investiții capitale pe autorități bugetare beneficiare și pe proiecte, se prezintă în Anexa nr.6 la proiectul de lege.

Pentru o mai mare transparență a repartizării mijloacelor pentru finanțarea investițiilor capitale pe autorități bugetare, informația privind costul de deviz, soldurile costului de deviz pe proiecte pentru care se alocă mijloace bugetare se prezintă în Tabelul nr.13 la Nota de fundamentare.

Structura cheltuielilor bugetului de stat conform clasificăției economice pe anii 2023-2028 se prezintă în Tabelul nr.7 la Nota de fundamentare.

Bugetele autorităților bugetare independente/autonome

Din partea autorităților independente/autonome au parvenit solicitări suplimentare de alocații în sumă totală de 351,7 mil. lei, dintre care nu au fost acceptate în sumă de 138,7 mil. lei, reieșind din disponibilitatea cadrului de resurse și posibilitățile de alocare a mijloacelor bugetare pentru anul 2026. Bugetele unor autorități bugetare independente/autonome au fost suplimentate cu alocații pentru cheltuieli de personal în sumă de 107,2 mil. lei pentru majorarea cuantumului salariului minim de la 5 500 la 6 300 lei și acoperirea insuficienței la cheltuielile de personal.

Astfel, în proiectul de lege a bugetului de stat pentru anul 2026 au fost incluse bugetele autorităților independente în sumă totală 2 349,3 mil. lei, dintre care:

- Secretariatul Parlamentului – 227 158,9 mii lei;
- Aparatul Președintelui Republicii Moldova – 44 321,6 mii lei;
- Curtea Constituțională – 38 191,0 mii lei;
- Curtea de Conturi – 80 657,8 mii lei;
- Centrul Național de Management al Crizelor – 20 714,5 mii lei;
- Consiliul Superior al Magistraturii – 806 102,5 mii lei;
- Consiliul Superior al Procurorilor – 36 229,4 mii lei;
- Procuratura Generală – 519 494,2 mii lei;
- Oficiul Avocatului Poporului – 48 628,2 mii lei;
- Comisia Electorală Centrală – 151 068,2 mii lei;
- Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal – 12 641,6 mii lei;
- Consiliul Audiovizualului – 20 136,6 mii lei;
- Consiliul Concurenței – 40 681,1 mii lei;
- Autoritatea Națională de Integritate – 27 961,2 mii lei;
- Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității – 10 864,5 mii lei;
- Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor – 13 630,7 mii lei;
- Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor – 24 967,5 mii lei;
- Centrul Național Anticorupție – 178 073,4 mii lei;
- Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării – 12 253,1 mii lei;
- Institutul Național al Justiției – 35 538,7 mii lei.

Sinteza propunerilor de buget ale autorităților bugetare independente/autonome, precum și măsurile care nu au acoperire financiară se prezintă în Tabelul nr.18 la Nota de fundamentare.

4.3. Soldul (deficitul) bugetului de stat

Conform estimărilor, bugetul de stat în anul 2026 se va solda cu un deficit în sumă de 20 900,0 mil. lei. Din această sumă – 17 606,0 mil. lei sau 84,2% revine componentei de bază, iar 3 294,0 mil. lei sau 15,8% deficitului proiectelor finanțate din surse externe.

Principalele surse de finanțare a deficitului bugetului de stat (inclusiv pe componenta proiectelor finanțate din surse externe) se prezintă mai jos:

- *Sursele interne*

✓ *acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării (-492,7 mil. lei, dintre care pentru procurarea cotei părți în capitalul social al SRL „Arena Națională” - până la 62,0 mil. lei (în cazul necesității intervenției statului la rambursarea Partenerului Privat a investițiilor efectuate în construcția arenei polivalente de interes național conform contractului nr.01/PPP/AN/18 din 24 august 2018), pentru capitalizarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” în sumă de până la 421,1 mil. lei, inclusiv 164,1 mil. lei din contul împrumutului acordat de Banca Europeană de Investiții în cadrul Proiectului de achiziții a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare și 257,0 mil. lei din contul împrumutului acordat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Totodată, în cadrul acestui capitol sunt prevăzute mijloace în sumă de 9,6 mil. lei pentru procurarea pachetelor de acțiuni ale societăților pe acțiuni indicate în tabelul de mai jos.*

	Suma, lei
S.A "Bursa de Valori Chișinău"	6.150.000,0
S.A "DRUMURI CRIULENI"	518.832,0
S.A "DRUMURI ORHEI"	280.901,0
S.A "DRUMURI CAUSENI"	128.509,0
S.A "DRUMURI RISCANI"	280.823,0
S.A "DRUMURI CIMISLIA"	100.048,0
S.A "DRUMURI CAHUL"	230.001,0
S.A "DRUMURI IALOVENI"	383.001,0
S.A "DRUMURI STRASENI"	481.256,0
S.A "DRUMURI EDINET"	814.257,0
S.A "DRUMURI SOROCA"	264.752,0
Total	9.632.380,0

✓ *mijloace din vânzarea proprietății publice de stat –700,0 mil. lei;*

✓ *mijloace din vânzarea activelor băncilor aflate în procedura de lichidare - 200,0 mil. lei;*

✓ *rambursarea împrumuturilor recreditate de către bugetele locale - 46,7 mil. lei;*

✓ *împrumuturi recreditate instituțiilor nefinanciare și financiare (net)* – (-1 734,0) mil. lei, dintre care prin intermediul proiectelor finanțate din surse externe - (-2 685,3) mil. lei și rambursarea împrumuturilor recreditate instituțiilor financiare și nefinanciare – 951,3 mil. lei. Estimările au fost elaborate în baza analizei situației financiare a beneficiarilor recreditați din surse interne și externe, ținând cont de datoriile existente pentru împrumuturile recreditate, precum și de posibilitatea reală de încasare în buget a sumelor datorate.

✓ acțiuni și alte forme de participare în capital peste hotare - (-21,9) mil. lei, pentru participarea RM în capitalul social al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 16,0 mil. lei și al Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei – 5,9 mil. lei;

✓ emisiunea netă a valorilor mobiliare de stat pe piața primară – 10 000,0 mil. lei;

✓ răscumpărarea valorilor mobiliare de stat emise pentru executarea a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat - (-390,0) mil. lei;

✓ dezafectarea mijloacelor bugetare pentru onorarea garanțiilor de stat pentru împrumuturi interne - (-10,0) mil. lei (implementarea programului „Prima casă”).

- *Sursele externe*

✓ *intrări de împrumuturi externe pentru susținerea bugetului și implementarea proiectelor finanțate din surse externe* – 17 259,6 mil. lei (echivalentul a 981,2 mil. dol. SUA);

✓ *pentru onorarea obligațiunilor față de creditorii externi vor fi utilizate* - (-4 254,5) mil. lei (echivalentul a 241,9 mil. dol. SUA).

✓ *dezafectarea mijloacelor bugetare pentru onorarea garanțiilor de stat pentru împrumuturi externe* – (-3397,4 mil. lei). Menționăm că, în cazul activării garanției de stat externe, se prognozează că beneficiarul garantat va restitui mijloacele bugetare utilizate pentru onorarea garanției în același an, în sumă de 3 397,4 mil. lei, în conformitate cu legislația în vigoare.

Cât privește structura pe destinații, volumul total al intrărilor din împrumuturi de stat externe în anul 2026 va fi distribuit după cum urmează:

- pentru *susținerea bugetului* – 11 366,4 mil. lei (echivalentul a 646,2 mil. dolari SUA);

- pentru *realizarea proiectelor finanțate din surse externe* – 5 893,2 mil. lei (echivalentul a 335,0 mil. dolari SUA).

Pentru anul 2026, creditorii principali ai Guvernului Republicii Moldova vor fi:

- Uniunea Europeană care va acorda împrumuturi în valoare totală de 6 309,0 mil. lei (echivalentul a 358,7 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă 36,6% din volumul total al intrărilor de împrumuturi de stat externe;

- Banca Mondială – împrumuturi în valoare totală de 5 076,6 mil. lei (echivalentul a 288,6 mil. dolari SUA), reprezentând 29,4% din total;

- Agenția Franceză pentru Dezvoltare – 2 042,3 mil. lei (echivalentul a 116,1 mil. dolari SUA), cu o pondere de 11,8%;

- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 1 935,1 mil. lei (echivalentul a 110,0 mil. dolari SUA), cu o pondere de 11,2%;

- Banca Europeană pentru Investiții – 1 408,9 mil. lei (echivalentul a 80,1 mil. dolari SUA), cu o pondere de 8,2%;

- alți creditori – împrumuturi în valoare de 487,7 mil. lei (echivalentul a 27,7 mil. dolari SUA), cu o pondere de 2,8% din totalul intrărilor de împrumuturi de stat externe.

Pentru finanțarea deficitului bugetului de stat vor fi utilizate soldurile mijloacelor bănești la cont în sumă de 403,2 mil. lei.

4.4. Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale

4.4.1. Servicii de stat cu destinație generală

Pentru grupa funcțională „Servicii de stat cu destinație generală” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 16 105,1 mil. lei sau 16,0% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	11 446,3	12 210,1	16 105,1	3 895,0	131,9
dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat		8,2	247,2	239,0	3 014,6
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	14,3	13,0	16,0	3,0	x
cheltuieli curente	11 107,6	11 841,7	14 967,8	3 126,1	126,4
cheltuieli capitale	338,7	368,4	1 137,3	768,9	308,7
Resurse total,	11 446,3	12 210,1	16 105,1	3 895,0	131,9
inclusiv:					
resurse generale	11 186,5	11 952,3	15 484,3	3 532,0	129,6
venituri colectate	155,6	162,6	169,1	6,5	104,0
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	104,2	95,2	451,7	356,5	474,5

Comparativ cu alocațiile precizate pentru anul 2025, în anul 2026 se prevede o majorare de 3 895,0 mil. lei sau circa 31,9%, iar față de executat în anul 2024 - de 4 658,8 mil. lei sau circa 40,7 la sută.

Unul din obiectivele de bază care a stat la elaborarea propunerilor de buget pentru grupa dată este eficientizarea activității autorităților administrației publice și asigurarea prestării unor servicii publice de calitate.

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, cheltuielile cu caracter instituțional (întreținerea curentă a instituțiilor bugetare) constituie 3 847,9 mil. lei sau 23,9% și cheltuielile pentru *măsurile aferente Planului de creștere economică al Republicii Moldova* constituie în sumă de 339,2 mil. lei. Pentru *programe de dezvoltare și alte activități cu caracter sectorial* sunt destinate cheltuieli în sumă de 11 918,0 mil. lei sau 74,0 %, *principalele fiind:*

- implementarea tehnologiilor informaționale în sectorul public prin intermediul IP Agenția Guvernare Electronică și IP Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică - 223,6 mil. lei, cu o majorare de 94,8 mil. lei față de precizat 2025;

- fondul de amalgamare voluntară a localităților în cadrul Reformei administrației publice - 170,0 mil. lei, cu o majorare de 150,3 mil. lei față de precizat 2025;

- rezervele materiale ale statului - 169,5 mil. lei, cu o majorarea de 3,6 mil. lei față de precizat 2025;

- lucrări statistice - 84,9 mil. lei, cu o majorare de 2,3 mil. lei față de precizat 2025;

- alegeri în autoritățile publice locale - 13,1 mil. lei, cu o majorare de 2,7 mil. lei față de precizat 2025;

- finanțarea partidelor politice - 66,6 mil. lei, cu o majorare de 4,5 mil. lei față de precizat 2025;

- activități de susținere a diasporei - 6,0 mil. lei, cu o diminuare de 7,4 mil. lei față de precizat 2025;

- implementarea Programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3 - 10,0 mil. lei;

- activități de reintegrare a țării - 25,0 mil. lei, cu diminuare de 4,6 mil. lei față de precizat 2025;

- activități aferente instituțiilor de cercetare și inovare - 258,9 mil. lei, cu o majorare de 23,4 mil. lei față de precizat 2025;

- promovarea imaginii țării și consolidarea relațiilor externe prin intermediul valorificării potențialului de membru în cadrul organizațiilor internaționale - 56,4 mil. lei cu o majorare de 2,4 mil. lei față de precizat 2025;

- transferuri pentru susținerea financiară a unităților administrativ-teritoriale - 3 133,8 mil. lei (inclusiv 3,7 mil. lei pentru autoritățile locale amalgamate), cu o majorare de 139,6 mil. lei față de precizat 2025;

- serviciul datoriei de stat - 6 166,7 mil. lei, cu o majorare de 1 864,4 mil. lei față de precizat 2025;

- implementarea a 2 proiecte de investiții capitale (restaurarea sediului Serviciului Fiscal de Stat și a Oficiului Avocatului Poporului) - 90,0 mil. lei, cu o majorare de 48,4 mil. lei față de precizat 2025;

- implementarea a 14 proiecte finanțate din surse externe (inclusiv investiții capitale) - 451,7 mil. lei, cu o majorare de 356,5 mil. lei față de precizat 2025, principalele fiind proiectul „Consolidarea gestionării riscurilor de dezastre și reziliența climatică în Moldova”, „Conectivitate rurală Moldova”, „Consolidarea sistemului informațional de achiziții publice” și „Programul – cadru al UE pentru cercetare și inovare – Orizont 2020”;

- acțiuni cu caracter general (comisioane bancare, achitarea documentelor executorii, servicii de evaluare a ratingului Republicii Moldova) - 211,8 mil. lei, cu o majorare de 115,0 mil. lei față de precizat 2025;

- fondurile de rezervă și intervenție ale Guvernului - 380,0 mil. lei, cu o majorare de 20,0 mil. lei față de precizat 2025;

- asigurarea achitării zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite de către salariați, ținând cont de prevederile cadrului normativ în domeniul muncii (Codul Muncii a RM nr.154/2003) - 400,0 mil. lei.

4.4.2. Apărare națională

Pentru grupa funcțională „Apărare națională” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 1 937,6 mil. lei sau 1,9% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+,-)	%
Cheltuieli, total	1 757,9	1 830,1	1 937,6	107,5	105,9
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	2,2	1,9	1,9		x
cheltuieli curente	1 007,4	1 058,5	1 133,8	75,3	107,1
cheltuieli capitale	750,5	771,6	803,8	32,2	104,2
Resurse total,	1 757,9	1 830,1	1 937,6	107,5	105,9
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	1 742,9	1 807,5	1 918,5	111,0	106,1
venituri colectate	8,2	12,3	8,8	-3,5	71,5

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+,-)	%
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	6,8	10,3	10,3		100,0

Comparativ cu alocațiile precizate pentru anul 2025, în anul 2026 se prevede o majorare de 107,5 mil. lei sau circa 5,9%, iar față de executat în anul 2024 - de 179,7 mil. lei sau circa 10,2 la sută.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 136,9 mil. lei pentru:*
 - politici salariale noi în legătură cu majorarea valorii de referință și a cuantumului salariului minim - 31,7 mil. lei;
 - investiții capitale - 42,0 mil. lei;
 - consolidarea bazei tehnico-materiale - 47,5 mil. lei;
 - participarea militarilor la operațiuni internaționale de menținere a păcii - 12,4 mil. lei;
 - procurarea combustibilului - 3,3 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 29,4 mil. lei în legătură cu:*
 - revizuirea obiectelor supuse lucrărilor de reparații capitale - 26,0 mil. lei;
 - optimizarea alocațiilor pentru serviciile comunale - 3,4 mil. lei.

În grupa dată de cheltuieli în anul 2026 vor fi în derulare 2 proiecte finanțate din surse externe, cu un volum total de alocații în sumă de 10,3 mil. lei.

4.4.3. Ordine publică și securitate națională

Pentru grupa funcțională „Ordine publică și securitate națională” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 9 124,8 mil. lei sau 9,1% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+,-)	%
Cheltuieli, total	7 105,3	8 485,8	9 124,8	639,0	107,5
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	8,9	9,0	9,1	0,0	x
cheltuieli curente	6 812,2	7 793,4	7 787,4	-6,0	99,9
cheltuieli capitale	293,1	692,4	1 337,4	645,0	193,1
Resurse total,	7 105,3	8 485,8	9 124,8	639,0	107,5
<i>dintre care transferuri primite între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	1,3	3,7	164,5	160,8	4 445,9
<i>inclusiv:</i>					

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
resurse generale	6 927,7	8 080,5	8 493,3	412,8	105,1
venituri colectate	119,2	110,4	114,8	4,4	104,0
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	58,4	294,9	516,7	221,8	175,2

Ținând cont de majorările și diminuările în sector, în anul 2026 se prevede o majorare a alocațiilor de 639,0 mil. lei sau circa 7,5%, comparativ cu precizat 2025, iar față de executat în anul 2024 - de 2 019,5 mil. lei sau circa 28,4 la sută.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 741,5 mil. lei pentru:*
 - reparații curente - 9,0 mil. lei;
 - majorarea cuantumului salariului minim pe țară - 13,2 mil. lei;
 - asigurarea cu burse a audienților INJ urmare a majorării salariului mediu pe economie - 4,1 mil. lei;
 - consolidarea bazei tehnico - materiale a instituțiilor din domeniile justiției și ordinii publice - 36,0 mil. lei;
 - investiții capitale - 571,6 mil. lei;
 - măsuri conform Agendei de reformă aferente Planului de creștere economică - 107,6 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 102,5 mil. lei în legătură cu:*
 - ajustarea cheltuielilor de personal - 25,0 mil. lei;
 - reducerea cheltuielilor la încetarea acțiunii contractului de muncă - 45,4 mil. lei;
 - diminuarea cheltuielilor pentru procurarea mijloacelor de transport - 32,1 mil. lei.

Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM sunt următoarele:

- consolidarea gestionării integrate a frontierei de stat - 53,8 mil. lei;
- prevenirea și combaterea criminalității grave și organizate - 11,0 mil. lei;
- dezvoltarea și mentenanța Sistemului Informațional Judiciar - 13,4 mil. lei;
- asigurarea activității comisiilor de evaluarea a judecătorilor - 13,9 mil. lei;
- consolidarea cadrului juridic și a infrastructurii de adjudecare anticorupție - 4,1 mil. lei;
- crearea unui mecanism de utilizare a bunurilor confiscate în scopuri sociale sau în interes public și a unui mecanism de confiscare civilă - 1,3 mil. lei;
- sporirea capacităților de investigări financiare - 4,1 mil. lei;

- operaționalizarea Registrului Bunurilor Infracționale Indisponibilizate - 0,9 mil. lei;

- sistemul național de certificare în domeniul combaterii spălării banilor - 5,1 mil. lei.

În grupa dată de cheltuieli în anul 2026 vor fi în derulare 13 *proiecte finanțate din surse externe* cu un volum total de alocații de 518,7 mil. lei.

5.4.4. Servicii în domeniul economiei

Pentru grupa funcțională „*Servicii în domeniul economiei*” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 14 856,1 mil. lei sau 14,8% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	8 669,5	11 808,0	14 856,1	3 048,1	125,8
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>10,8</i>	<i>12,6</i>	<i>14,8</i>	<i>2,2</i>	<i>x</i>
cheltuieli curente	5 850,6	7 866,9	9 836,7	1 969,8	125,0
cheltuieli capitale	2 818,9	3 941,1	5 019,4	1 078,3	127,4
Resurse total,	8 669,5	11 808,0	14 856,1	3 048,1	125,8
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	6 387,9	9 274,6	10 820,7	1 546,1	116,7
venituri colectate	522,2	492,6	638,7	146,1	129,7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	1 759,4	2 040,8	3 396,7	1 355,9	166,4

Comparativ cu alocațiile precizate pentru anul 2025, în anul 2026 se prevede o majorare de 3 048,1 mil. lei sau circa 25,8%, iar față de executat în anul 2024 se atestă o majorare de 6 186,6 mil. lei sau circa 71,3 la sută.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 5 017,2 mil. lei pentru:*

- activități de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii – 1 067,1 mil. lei;
- proiecte în domeniul generării și stocării energiei electrice - 561,8 mil. lei;
- Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural – 465,2 mil. lei;

- Fondul Național de Dezvoltarea Regională și Locală – 284,0 mil. lei;
- susținerea dezvoltării infrastructurii feroviare – 195,1 mil. lei;
- măsuri de Eficiență energetică în sectorul rezidențial – 184,1 mil. lei;
- fondul de garantare a afacerilor în sectorul rural – 165,0 mil. lei
- programul național de împădurire/reabilitare - 140,0 mil. lei;

- dezvoltarea relațiilor funciare și cadastrului – 71,1 mil. lei;
- administrarea zonelor turistice – 64,0 mil. lei;
- măsuri din Fondul de vulnerabilitate – 49,0 mil. lei;
- administrarea patrimoniului public – 45,7 mil. lei;
- contribuția Guvernului la proiectele finanțate din surse externe – 3,9 mil. lei.

Proiecte finanțate din surse externe:

- proiectul „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Republica Moldova” – 330,0 mil. lei;
- proiectul „RLF- Răspuns de urgență-Calea Ferată din Moldova”- 237,8 mil. lei;
- proiectul „Susținerea Întreprinderilor mici și mijlocii privind cooperarea și dezvoltarea (KFW)” - 137,9 mil. lei;
- proiectul „Eficiență energetică în Republica Moldova” – 124,9 mil. lei;
- proiectul „Interconectarea sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și a României prin stația Back-to-Back și LEA 400 kV Vulcănești – Chișinău” -110,2 mil. lei;
- proiectul „Organizarea traficului transfrontalier” -110,0 mil. lei;
- proiectul „Conectivitate rurala Moldova” - 103,5 mil. lei;
- proiectul „Livada Moldovei” - 89,6 mil. lei;
- proiectul „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” - 61,7 mil. lei;
- proiectul „Moldova drumuri IV” - 60, mil. lei;
- proiectul „Moldova drumuri V” - 50,0 mil. lei;
- proiectul „Îmbunătățirea capacităților întru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)” - 48,3 mil. lei;
- proiectul „Eficiența energetică și izolarea termică a clădirilor publice și a blocurilor rezidențiale” - 43,5 mil. lei;
- proiectul „Reabilitarea și electrificarea liniei ferate Iași-Ungheni” - 40,6 mil. lei;
- proiectul „Reabilitarea/construcția sistemelor de irigare în Republica Moldova” - 40,0 mil. lei;
- programul „Programul Eficiența Energetică în Clădiri (PEEB)” - 30,7 mil. lei;
- proiectul „Modernizarea mașinilor și echipamentelor agricole ” - 25,0 mil. lei;
- proiectul „Competitivitatea întreprinderilor micro, mici și mijlocii (ÎMMM) (PAC III)” - 20,9 mil. lei;
- proiectul „Modernizarea sistemului termoelectric al municipiului Bălți” - 20,4 mil. lei;

- proiectul „Moldova drumuri III” - 16,0 mil. lei;
- proiectul „Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență Agricultură” - 16,0 mil. lei;
- cheltuieli de personal - 4,2 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 1 969,1 mil. lei pentru:*
 - fondul rutier - 710,8 mil. lei, comparativ cu bugetul rectificat 2025, întrucât în anul 2025 fondul a fost suplimentat cu 1 000,0 mil. lei;
 - procurarea de energie electrică și gaze naturale - 585,0 mil. lei;
 - proiectul „Agricultura competitivă” - 229,2 mil. lei, în legătură cu finalizarea acestuia;
 - proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor - 128,4 mil. lei;
 - compensarea parțială a energiei electrice la agenții economici - 115,0 mil. lei;
 - activități aferente privatizării - 112,0 mil. lei;
 - programul „Femei în afaceri” - 47,0 mil. lei;
 - activități de promovare a exporturilor - 20,0 mil. lei;
 - proiectul „Înregistrarea și evaluarea funciară” - 14,7 mil. lei;
 - proiectul „Asigurarea fermierilor cu fertilizanți” - 5,5 mil. lei;
 - alte proiecte finanțate din surse externe - 1,5 mil. lei.

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, cheltuielile cu caracter instituțional (întreținerea curentă a instituțiilor bugetare) constituie 1 824,0 mil. lei sau 12,3%, iar 13 032,1 mil. lei sau 87,7 % pentru *programe de dezvoltare a ramurii*.

Principalele *programe de dezvoltare* includ:

Domeniul Transport - 5 596,0 mil. lei

- fondul rutier - 2 853,0 mil. lei, dintre care 1 821,2 mil. lei pentru reparația și întreținerea drumurilor naționale și 1 031,9 mil. lei pentru întreținerea drumurilor locale, gestionate de către autoritățile publice locale de nivelul II;
- fondul național de dezvoltare regională și locală - 810,0 mil. lei;
- transport feroviar - 333,1 mil. lei;
- transport naval - 17,4 mil. lei.

Totodată, în anul 2026 vor fi în derulare 10 *proiecte finanțate din surse externe* cu un volum de alocații de 1 580,5 mil. lei, dintre care:

- proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor - 776,6 mil. lei;
- proiectul „RLF-Răspuns de urgență-Calea Ferată din Moldova” - 257,8 mil. lei;
- proiectul „Moldova drumuri III” - 150,0 mil. lei;
- proiectul „Conectivitate rurală Moldova” - 113,5 mil. lei;
- proiectul „Organizarea traficului transfrontalier” - 110,0 mil. lei;
- proiectul „Moldova drumuri IV” - 80,0 mil. lei;

- proiectul „Moldova drumuri V” - 50,0 mil. lei;
- proiectul „Reabilitarea și electrificarea liniei ferate Iași-Ungheni” - 40,6 mil. lei.

Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu *Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM în domeniul dat constituie* – 995,6 mil. lei, dintre care:

- contracte de servicii publice, contracte multianuale în domeniul infrastructurii feroviare, precum și reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” – 330,0 mil. lei;
- activități de siguranță rutieră - 10,0 mil. lei;
- implementarea tahografului inteligent – 2,9 mil. lei;
- platforma de atestare profesională și extinderea SI ”e-Autorizație Transport” crearea SI - 2,7 mil. lei;
- reabilitarea și îmbunătățirea infrastructurii străzilor locale – 650,0 mil. lei;

Domeniul Agricultură - 4 504,2 mil. lei, destinate pentru:

- fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural - 2 093,0 mil. lei;
- programul național de împădurire/reabilitare – 345,0 mil. lei;
- activități sanitar – veterinar și pentru siguranța produselor de origine animală - 300,3 mil. lei;
- serviciul special pentru influențe active asupra proceselor hidrometeorologice - 135,7 mil. lei;
- dezvoltarea viticulturii și vinificației - 59,3 mil. lei;
- examinarea și autorizarea subvențiilor în agricultură - 37,8 mil. lei;
- diagnostica veterinară - 20,6 mil. lei;
- regenerarea, extinderea și protecția fondului forestier - 19,5 mil. lei;
- menținerea și dezvoltarea genofondului în sectorul zootehnic - 14,4 mil. lei;
- contribuția Guvernului la proiecte finanțate din surse externe - 13,8 mil. lei;
- valorificarea terenurilor noi și sporirea fertilității solurilor - 7,5 mil. lei;
- testarea soiurilor de plante - 6,7 mil. lei;
- măsuri antiepidemice - 5,9 mil. lei;
- exploatarea sistemelor de irigare - 5,0 mil. lei;
- servicii de extensivă rurală - 3,5 mil. lei;
- propaganda și concursurile în agricultură - 2,4 mil. lei;
- activități de informare și comunicare - 1,0 mil. lei.

Concomitent, în proiectul de buget sunt incluse alocații în sumă totală de 36,2 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestivare, și anume Instituția Publică „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor”.

În acest domeniu în anul 2026 vor fi în derulare 9 *proiecte finanțate din surse externe* cu un volum de alocații de 1 098,8 mil.lei, dintre care:

- proiectul „Programul de dezvoltare a pădurilor din Republica Moldova” – 330,1 mil. lei;
- proiectul „Modernizarea mașinilor și echipamentelor agricole” - 261,5 mil. lei;
- proiectul „Investiții în Guvernanță, Creștere și Reziliență Agricultură” - 228,5 mil. lei;
- proiectul „Livada Moldovei” - 130,7 mil. lei;
- proiectul „Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)” - 104,6 mil. lei;
- proiectul „Reabilitarea/construcția sistemelor de irigare în Republica Moldova” - 40,0 mil. lei.

Prioritățile de cheltuieli în *conformitate cu Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM în domeniul dat constituie* - 975,0 mil. lei dintre care:

- consolidarea accesului la finanțare pentru fermieri - 500,0 mil. lei;
- consolidarea GAL-urilor și proiectelor locale prin LEADER, cu promovarea extinderii programului - 100,0 mil. lei;
- operaționalizarea registrului fermierilor - 45,8 mil. lei;
- crearea sistemului de cunoștințe și inovare în agricultură (AKIS) și instituționalizarea camerelor agricole - 32,5 mil. lei;
- stimularea conformității cu standardele UE prin condiționalitatea și sancționarea sprijinului AIPA - 28,8 mil. lei;
- operaționalizarea sistemului de identificare a terenurilor - 5,8 mil. lei;
- consolidarea laboratoarelor prin dezvoltarea metodelor acreditate - 4,1 mil. lei.
- înființarea instituției responsabile de gestionare a ariilor protejate - 7,2 mil. lei;
- împădurirea terenurilor în cadrul Programului Național de împădurire - 250,0 mil. lei.

Domeniul Energetic - 1 590,5 mil. lei, destinate pentru:

- *măsurile aferente Planului de Creștere a Republicii Moldova* - 561,2 mil. lei;
- *măsurile de eficiență energetică în sectorul rezidențial* - 496,6 mil. lei;
- *susținerea unor categorii de populație în scopul reducerii vulnerabilității energetice* - 79,2 mil. lei;
- *contribuția guvernului la proiectele finanțate din surse externe* - 33,9 mil. lei.

Tot aici, vor fi în derulare 8 proiecte finanțate din surse externe cu un volum de alocații de 432,3 mil. lei, dintre care:

- proiectul „Eficiența energetică în Republica Moldova” – 145,0 mil. lei;
- proiectul „Interconectarea sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și a României prin stația Back-to-Back și LEA 400 kV Vulcănești – Chișinău” - 110,2 mil. lei;
- proiectul „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” – 65,2 mil. lei;
- proiectul „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPAIREE)” - 50,0 mil. lei;
- proiectul „Programul Eficiența Energetică în clădiri” - 30,8 mil. lei;
- proiectul „Modernizarea sistemului termoelectric al municipiului Bălți” - 20,4 mil. lei.

Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu *Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM în domeniul dat constituie 561,2 mil. lei*, dintre care:

- consolidarea capacităților de dispecerizare a energiei electrice - 290,0 mil. lei;
- operaționalizarea pieței de echilibrare - 46,8 mil. lei;
- implementarea sistemului de dimensiuni mari pentru stocarea energiei electrice în baterii (BESS) - 200,0 mil. lei;
- instalarea Transformatoarelor de Curent și Tensiune - 15,0 mil. lei;
- contribuția la Proiectul „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică” (INSPIREE) - 9,4 mil. lei.

Domeniul Servicii economice generale - 9 700,1 mil. lei, destinate pentru:

- susținerea întreprinderilor mici și mijlocii - 1 260,2 mil. lei;
- programul de atragere a remitențelor în economie PARE 1+2 - 20,0 mil. lei;
- programul de susținere a afacerilor cu potențial înalt de creștere și internaționalizare a acestora - 30,0 mil. lei;
- programul femeii în afaceri - 20,0 mil. lei;
- programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii - 15,0 mil. lei;
- programul „START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă” - 15,0 mil. lei;
- fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii - 265,0 mil. lei;
- fondul de dezvoltare regională și locală - 140,0 mil. lei;
- programe în domeniul cercetărilor științifice aplicative în economie - 305,1 mil. lei;

- programul privind subvenționarea locurilor de muncă - 20,0 mil. lei;
- activități de susținere a exporturilor - 60,0 mil. lei.

Totodată, în proiectul de buget sunt incluse alocații în sumă totală de 22,9 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune, inclusiv pentru:

- Instituția Publică Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC) - 3,0 mil. lei;
- Instituția Publică Institutul Național de Metrologie - 12,9 mil. lei;
- Instituția Publică Institutul de Standardizare din Moldova - 7,0 mil. lei.

Tot aici, sunt în derulare trei proiecte finanțate din surse externe cu un volum de alocații de 283,2 mil. lei, dintre care:

- proiectul „Susținerea Întreprinderilor mici și mijlocii privind cooperarea și dezvoltarea (KFW)” - 137,9 mil. lei;
- proiectul „Competitivitatea întreprinderilor micro, mici și mijlocii (ÎMMM) (PAC III)” - 60,0 mil. lei;
- proiectul „Înregistrarea și evaluarea funciară” - 85,3 mil. lei.

Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu *Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM* în domeniul dat constituie 1 394,9 mil. lei, dintre care:

- pentru accesul la finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii prin Fondul de garantare a creditelor și introducerea a două instrumente noi - 300,0 mil. lei;
- extinderea Programului 373 - 200,0 mil. lei;
- schema de ajutor de stat pentru investiții - 250,0 mil. lei;
- operaționalizarea Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei (FACEM) - 200,0 mil. lei;
- crearea infrastructurii pentru platformele industriale multifuncționale - 150,0 mil. lei;
- eficientizarea proceselor de suport a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) prin alinierea metodologiei la bunele practici - 60,0 mil. lei;
- crearea SI „Cadastrul digital” - 51,0 mil. lei;
- programul „Adoua șansă” - 13,0 mil. lei;
- consultanță în afaceri pentru IMM - 10,5 mil. lei.

Sectorul cercetare și inovare - 348,5 mil. lei sau 43,5% din cheltuielile totale prevăzute pentru acest sector.

Proiectul „Suport pentru cooperarea științifică și tehnică” cu un volum de alocații de 0,7 mil. lei, destinate pentru:

- promovarea parteneriatelor internaționale în domeniul științei și tehnologiei;
- facilitarea schimbului de experiență între cercetători și specialiști;

- susținerea mobilității cercetătorilor (stagii, burse, vizite de studiu);
- lansarea de apeluri pentru proiecte comune între instituții din diferite țări;
- finanțarea proiectelor pilot sau a studiilor de fezabilitate;
- crearea de baze de date și platforme online pentru comunicarea între parteneri;
- promovarea tinerilor cercetători prin programe de mentorat și formare.

Programul Uniunii Europene „Orizont Europa” - Programul - cadru pentru cercetare și inovare - cu un volum de 0,8 mil. lei, cu următoarele măsuri:

- stimularea excelenței științifice și a cercetării fundamentale europene;
- sprijinirea inovării pentru a transforma rezultatele cercetării în soluții practice, produse și servicii;
- consolidarea competitivității industriale și a autonomiei strategice a Uniunii Europene;
- abordarea provocărilor societale majore, precum schimbările climatice, sănătatea publică, energia curată și securitatea alimentară.

Domeniul Comunicații - 51,4 mil. lei, dintre care pentru asigurarea furnizării multiplexului de televiziune/radiodifuziune digitală terestră 38,2 mil. lei.

Domeniul Turismului - 73,5 mil. lei, dintre care pentru administrarea zonelor turistice naționale - 9,5 mil. lei.

Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM constituie 64,0 mil. lei, după cum urmează:

- susținerea antreprenorilor din industria turismului pentru dezvoltarea și digitalizarea ofertei turistice și promovarea principiilor de sustenabilitate - 50,0 mil. lei;
- crearea și dezvoltarea Organizațiilor de Management al Destinațiilor - 14,0 mil. lei.

Totodată, în proiectul de buget sunt incluse alocații pentru Oficiul național al turismului în sumă de 5,0 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune pentru Oficiul național al turismului.

Performanța detaliată asumată în grupa dată, se regăsește în propunerile de buget/programele gestionate de autoritățile bugetare respective.

4.4.5. Protecția mediului

Pentru grupa funcțională „Protecția mediului” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 1 081,8 mil. lei sau 1,1% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	518,4	706,9	1081,8	374,9	153,0
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>0,6</i>	<i>0,8</i>	<i>1,1</i>	<i>0,3</i>	<i>x</i>
cheltuieli curente	426,2	229,0	489,7	260,7	213,8
cheltuieli capitale	92,2	477,9	592,1	114,2	123,9
Resurse total,	518,4	706,9	1081,8	374,9	153,0
<i>dintre care transferuri primite între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>		6,3	74,7	68,4	1185,7
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	409,8	562,2	721,9	159,7	128,4
venituri colectate	7,9	9,7	8,7	-1,0	89,7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	100,7	135,0	351,2	216,2	260,1

Comparativ cu alocațiile precizate pentru anul 2025, în anul 2026 se prevede o majorare de 374,9 mil. lei sau circa 53,0%, iar față de executat în anul 2024 - de 563,4 mil. lei sau circa de peste două ori.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 389,0 mil. lei pentru:*
 - proiecte finanțate din surse externe - 216,2 mil. lei;
 - acoperirea insuficienței mijloacelor financiare ca urmare a creșterii sporului lunar pentru titlul științific și/sau științifico-didactic pentru organizațiile din domeniile cercetării și inovării la autogestiune – 10,0 mil. lei;
 - redistribuirea cheltuielilor între grupe funcționale în baza metodologiei de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării – 27,8 mil. lei;
 - activități aferente planului de creștere economică în Republica Moldova pentru anii 2025-2028 - 75,0 mil. lei;
 - Fondul național de mediu – 60,0 mil. lei.
- *reducerea de alocații este cauzată de diminuarea alocațiilor pentru controlul și gestionarea resurselor acvatice cu 14,1 mil. lei.*

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, cheltuielile cu caracter instituțional (întreținerea curentă a instituțiilor bugetare) constituie 284,2 mil. lei sau 26,3%, iar 797,6 mil. lei sau 73,7% sunt destinate pentru *programe de dezvoltare a ramurii, principalele fiind:*

- Fondul național pentru mediu - 195,0 mil. lei;
- protecția și gestionarea resurselor de apă, a inundațiilor și secetelor, proiecte de reparație și întreținere a digurilor de protecție/barajelor lacurilor de acumulare/iazurilor - 108,0 mil. lei;
- dezvoltarea și consolidarea sistemului național de cercetare și inovare - 143,3 mil. lei;
- proiecte finanțate din surse externe - 351,2 mil. lei (15 proiecte finanțate din surse externe din domeniile: managementul integrat al deșeurilor și a substanțelor chimice, protecția și conservarea biodiversității, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice).

Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu *Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM:*

- consolidarea domeniului reglementării și aplicării legislației de mediu prin consolidarea capacităților Inspectoratului pentru Protecția Mediului și ale Agenției de Mediu - 22,0 mil. lei;
- reforma Fondului național pentru mediu - 21,0 mil. lei;
- operaționalizarea Laboratorului de referință de mediu - 10,8 mil. lei;
- dezvoltarea platformei unice pentru informații de mediu - 9,0 mil. lei;
- înființarea instituției responsabile de gestionarea ariilor protejate - 7,2 mil. lei;
- crearea siturilor Natura 2000- 5,0 mil. lei.

Totodată, în proiectul de buget sunt incluse alocații în sumă totală de 16,7 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiuune, pentru implementarea proiectelor din Fondul național pentru mediu și proiecte de reparație și întreținere a digurilor de protecție/barajelor lacurilor de acumulare/iazurilor:

- Instituția Publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului” - 5,9 mil. lei;
- Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” - 10,8 mil. lei.

În grupa dată de cheltuieli în anul 2026 vor fi în derulare 15 *proiecte finanțate din surse externe*, dintre care principalele sunt:

Proiectul „*Deseuri solide în Republica Moldova*” cu un volum de alocații de 214,8 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- dezvoltarea infrastructurii de management al deșeurilor în unele localități din țară;

- instituționalizarea serviciului de colectare, transportare, prelucrare, sortare și gestionare a deșeurilor menajere solide pentru zona teritorială 5 (ZMD5), care include teritoriul raioanelor Ungheni, Nisporeni, Călărași.

Proiectul *„Consolidarea gestionarii riscurilor de dezastre și reziliență climatică în Moldova ”* cu un volum de alocații de 74,7 mil. lei, destinat pentru consolidarea bazei tehnico edilitară a Serviciului Hidrometeorologic de Stat în scopul îmbunătățirii elaborării prognozelor meteo, prin procurarea utilajului adecvat și construcția stațiilor meteo performante.

Proiectul *„Restaurarea ecosistemelor pentru prevenirea poluarii marine în Moldova”* cu un volum de alocații de 22,9 mil. lei, destinat pentru restaurarea pădurilor și zonelor umede, împădurirea, crearea de sisteme integrate culturi-animale-păduri, armonizarea politicilor de mediu și consolidarea capacităților instituționale și comunitare.

Proiectul *„Cadrul de implementare a biosecurității pentru managementul resurselor biologice în Moldova”* cu un volum de alocații de 9,6 mil. lei, destinat pentru crearea condițiilor pentru accesul la resursele genetice și repartizarea corectă și echitabilă a beneficiilor. Controlul asupra speciilor invazive străine. Asigurarea securității biologice.

Proiectul *„Conservarea și gestionarea durabilă a zonelor umede cu accent pe zone cu valoare naturală ridicată din bazinul râului Prut ”* cu un volum de alocații de 6,9 mil. lei, destinat pentru evaluarea situației zonelor umede cu accent pe zonele din bazinul râului Prut. Refacerea fâșiilor forestiere riverane (prin regenerare asistată sau reîmpădurire, după posibilități), care acționează ca o barieră pentru scurgerile agricole.

Proiectul *„Pregătirea celui de-al doilea raport bienal de transparență și a celei de a șasea comunicări naționale (BTR2/NC6) ”* cu un volum de alocații de 6,3 mil. lei, destinat pentru elaborarea inventarierii detaliate ale emisiilor, inclusiv pentru sectoarele specifice. Colectarea și transmiterea datelor relevante, inclusiv informații despre capacitatea de adaptare și sprijinul financiar, către UNFCCC.

4.4.6. Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale

Pentru grupa funcțională *„Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale”* în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 1 506,8 mil. lei sau 1,5% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+,-)	%
Cheltuieli, total	600,5	1 578,4	1 506,8	-71,6	95,5
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>0,7</i>	<i>1,7</i>	<i>1,5</i>	<i>-0,2</i>	<i>x</i>
cheltuieli curente	252,0	454,4	200,0	-254,4	44,0
cheltuieli capitale	348,5	1 124,0	1 306,8	182,8	116,3
Resurse total,	600,5	1 578,4	1 506,8	-71,6	95,5
<i>dintre care transferuri primite între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>		<i>0,1</i>	<i>9,6</i>	<i>9,5</i>	<i>9600,0</i>
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	499,2	1 432,7	948,1	-484,6	66,2
venituri colectate	0,5				
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	100,8	145,7	558,7	413,0	383,5

Comparativ cu alocațiile precizate pentru anul 2025, în anul 2026 se prevede o micșorare de 71,6 mil. lei sau circa 4,5%, iar față de executat în anul 2024 se atestă o majorare de 906,3 mil. lei sau circa de peste două ori.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 418,1 mil. lei pentru:*
 - proiectul „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală” - 300,0 mil. lei;
 - proiectul „Locuințe publice III” - 42,9 mil. lei;
 - proiectul „Consolidarea gestionării riscurilor de dezastre și reziliența climatică în Moldova” - 9,5 mil. lei;
 - proiectul „Aprovizionarea decentralizată cu apă potabilă pentru Moldova” – 64,7 mil. lei;
 - Proiectul „Securitatea aprovizionării cu apă și canalizare în Moldova” (pregătirea proiectelor) - 0,7 mil. lei;
 - contribuții la proiectele finanțate din surse externe - 0,3 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 489,7 mil. lei, la:*
 - fondul național pentru dezvoltare regională și locală - 457,7 mil. lei;
 - fondul Național de Mediu - 30,0 mil. lei în legătură cu finalizarea proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare;
 - proiectul „Construcția locuințelor sociale II” - 1,3 mil. lei;
 - cheltuieli operaționale pentru IP ”Moldova proiect” - 0,7 mil. lei.

În grupa dată de cheltuieli în anul 2026 vor fi în derulare 6 proiecte finanțate din surse externe, dintre care principalele sunt:

Proiectul „*Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală*” cu un volum de alocații de 362,7 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- creșterea nivelului de acoperire cu servicii centralizate de canalizare până la minimum 70%;
- asigurarea cu stații de epurare a apelor uzate funcționale a tuturor orașelor-poli de creștere.

Proiectul „*Securitatea aprovizionării cu apă și canalizare în Moldova*” cu un volum de alocații de 68,2 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare la nivel local și regional, contribuind la îmbunătățirea condițiilor de trai și la protecția mediului;
- extinderea și modernizarea rețelelor de apeduct și canalizare, construcția și reabilitarea stațiilor de epurare, precum și dezvoltarea capacităților instituționale ale operatorilor de servicii publice.

Proiectul „*Aprovizionarea descentralizată cu apă potabilă pentru Moldova*” cu un volum de alocații de 61,2 mil. lei, destinat pentru extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație, precum și consolidarea capacităților instituționale la nivel național, precum și local pentru furnizarea de servicii de alimentare cu apă și de canalizare.

Proiectul „*Locuințe publice III*” cu un volum de alocații de 55,8 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- construcția locuințelor pe baza clădirilor nefinalizate/noi sau renovarea construcțiilor vechi;
- reconstrucția/renovarea căminelor studențești și profesionale;
- reconstrucția/construcția azilurilor pentru bătrâni și persoane cu dizabilități.

Proiectul „*Consolidarea gestionării riscurilor de dezastre și reziliența climatică în Moldova*” cu un volum de alocații de 9,6 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- construcția și reabilitarea clădirilor publice, modernizarea infrastructurii comunale și îmbunătățirea eficienței energetice a edificiilor;
- revigorarea unor zone cu declin de dezvoltare din cadrul localităților.

Proiectul „*Construcția locuințelor sociale II*” cu un volum de alocații de 1,0 mil. lei, destinate pentru construcția/reconstrucția căminelor studențești, azilurilor de bătrâni și locuințelor publice destinate persoanelor în etate, defavorizate, precum și celor cu venituri mici și angajaților din sfera bugetară întru îmbunătățirea condițiilor de trai.

Pentru implementarea proiectelor din *Planul de creștere al Republicii Moldova* la grupa dată sunt planificate mijloace financiare în mărime de 450,0 mil. lei, care vor fi utilizate prin programul „Satul European”, pentru următoarele proiecte:

- apeduct magistral Ștefan - Vodă - Căușeni;
- aprovizionarea cu apă pentru 33 localități din raioanele Dondușeni, Soroca și Ocnița;
- programul Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova 2021-2027;
- programul Național de accelerare a dezvoltării mun. Bălți 2024-2028.

4.4.7 Ocrotirea sănătății

Pentru grupa funcțională „Ocrotirea sănătății” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 9 898,4 mil. lei sau 9,8% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	9 140,2	9 310,4	9 898,4	588,0	106,3
<i>dintre care transferuri acordate între instituțiile din cadrul bugetului de stat</i>	<i>1,3</i>	<i>1,9</i>	<i>1,6</i>	<i>-0,3</i>	<i>84,2</i>
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>11,4</i>	<i>9,9</i>	<i>9,8</i>	<i>-0,1</i>	<i>x</i>
cheltuieli curente	8 403,5	8 928,2	9 383,5	455,3	105,1
cheltuieli capitale	736,7	382,2	514,9	132,7	134,7
Resurse total,	9 140,2	9 310,4	9 898,4	588,0	106,3
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	8 269,5	8 861,3	9 410,8	549,5	106,2
venituri colectate	252,4	268,9	276,9	8,0	103,0
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	618,3	180,2	210,7	30,5	116,9

Pentru anul 2026 politica în domeniul sănătății se axează pe menținerea și dezvoltarea politicilor asumate ale statului.

Din suma totală a cheltuielilor pentru sectorul menționat, cheltuieli pentru *agenda de reforme aferente Planului de creștere economică a RM* se preconizează în sumă totală de 91,9 mil. lei sau cu 86,3 mil. lei mai mult decât prevederile pentru anul curent, fiind alinuate la realizarea obiectivelor Guvernului, pentru care:

- reforma sistemului spitalicesc prin dezvoltarea unei rețele regionale integrate - 14,4 mil. lei;
- implementarea sistemului de licențiere a profesioniștilor din domeniul sănătății - 4,5 mil. lei;
- implementarea dosarelor electronice de sănătate (DES) - 30,5 mil. lei;
- implementarea sistemului de monitorizare și localizare a medicamentelor - 3,7 mil. lei;

- sporirea accesului la medicamente inovatoare - 23,8 mil. lei;
- Proiectul „Construcția Spitalului Regional Bălți” - 15,0 mil. lei.

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, 1 698,1 mil. lei sau 17,1% sunt destinate pentru *programe de dezvoltare a ramurii, principalele fiind:*

- programe de sănătate cu destinație specială - 636,0 mil. lei, cu 65,6 mil. lei mai mult față de precizat 2025;
- asistența medicală specializată de ambulatoriu, reabilitare și recuperare - 119,3 mil. lei, cu 7,5 mil. lei mai mult față de precizat 2025;
- servicii de sănătate publică și supravegherea sănătății publice - 356,4 mil. lei, cu 8,3 mil. lei mai mult față de precizat 2025;
- managementul medicamentelor și dispozitivelor medicale - 87,7 mil. lei, cu 14,7 mil. lei mai mult față de precizat 2025;
- cercetări științifice aplicate în domeniul sănătății publice și serviciilor medicale, în direcția strategică „Sănătate și biomedicină” - 51,4 mil. lei, cu 11,3 mil. lei mai puțin față de precizat 2025;
- dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății - 447,3 mil. lei, cu 147,2 mil. lei mai mult față de precizat 2025, inclusiv:
 - investiții capitale în active materiale în curs de execuție - 25,0 mil. lei, cu 4,9 mil. lei mai mult față de precizat 2025;
 - programul „Farmacie în satul tău” - 10,0 mil. lei;
 - consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare publice pentru care Ministerul Sănătății are calitatea de fondator - 327,3 mil. lei, cu 103,5 mil. lei mai mult față de precizat 2025;
 - modernizarea sectorului spitalicesc - 1,6 mil. lei;
 - construcția spitalului regional „Bălți” - 23,0 mil. lei;
 - modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare - 60,4 mil. lei.

Totodată, în bugetul Ministerului Sănătății pentru anul 2026 sunt incluse transferurile de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM) în volum de 7 686,9 mil. lei sau 77,7% din alocațiile prevăzute la grupa dată.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 628,3 mil. lei pentru:*
 - ajustarea transferurilor de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală - 358,7 mil. lei;
 - cheltuielile pentru Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM - 86,3 mil. lei;
 - consolidarea bazei tehnico-materiale - 103,5 mil. lei;

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar (politici trecătoare) - 10,7 mil. lei;
- dotarea IMSPD Serviciul Medical al MAI cu dispozitive și echipamente medicale de ultimă generație (Programul Interreg NEXT România - Republica Moldova) - 3,7 mil. lei;
- procurarea utilajelor, compuși toxici și metaboliții lor, etc. - pentru Centrul de medicină legală - 5,0 mil. lei;
- investiții capitale - 28,0 mil. lei;
- implementarea proiectelor finanțate din surse externe - 32,4 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 40,3 mil. lei pentru:*
 - programul „Farmacie în satul tău” - 1,9 mil. lei;
 - excluderea cheltuielilor cu caracter unic implementate - 12,0 mil. lei;
 - finalizarea unor proiecte finanțate din surse externe în anul 2025 - 26,4 mil. lei.

4.4.8. Cultură, sport, tineret, culte și odihnă

Pentru grupa funcțională „Cultură, sport, tineret, culte și odihnă” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 1 891,1 mil. lei sau 1,9% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	1 513,4	1 758,1	1 891,1	133,0	107,6
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	<i>1,9</i>	<i>1,9</i>	<i>1,9</i>		<i>x</i>
cheltuieli curente	1 465,3	1 693,3	1 822,0	128,7	107,6
cheltuieli capitale	48,1	64,8	69,1	4,3	106,6
Resurse total,	1 513,4	1 758,1	1 891,1	133,0	107,6
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	1 497,3	1 730,3	1 861,7	131,4	107,6
venituri colectate	15,9	22,6	13,8	-8,8	61,1
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	0,2	5,2	15,6	10,4	300,0

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, cheltuielile cu caracter instituțional (întreținerea curentă a instituțiilor bugetare) constituie 316,5 mil. lei sau 16,7%, dintre care cheltuieli de personal 281,4 mil. lei, iar 1 574,6 mil. lei sau 83,3% pentru programe de activități/măsuri cu caracter ramural.

Principalele programe de activități/măsuri cu caracter ramural includ:

Domeniul „Sport” - 680,9 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- desfășurarea Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale - 92,0 mil. lei;
- acordarea burselor sportivilor de performanță - 50,4 mil. lei;
- acordarea premiilor sportivilor pentru performanțele deosebite obținute la competițiile sportive - 37,0 mil. lei;
- realizarea proiectelor de investiții capitale - 7,0 mil. lei;
- realizarea activităților legate de prevenirea și combaterea dopajului în sport - 4,6 mil. lei.

Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către autoritățile publice locale pentru finanțarea activității școlilor sportive constituie 458,4 mil. lei sau 24,2% din total pe grupă.

Domeniul „Tineret” - 30,9 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- programe/proiecte pentru organizații de tineret - 16,5 mil. lei;
- dezvoltarea activităților de tineret - 5,8 mil. lei.

Domeniul „Cultură” - 605,4 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- acordarea indemnizației de merit pentru 260 oameni de creație - 44,0 mil. lei;
- implementarea Fondului național al culturii - 31,0 mil. lei;
- susținerea și promovarea activităților culturale - 30,2 mil. lei;
- crearea Fondului cinematografiei - 24,1 mil. lei;
- realizarea Programului național „Acces la cultură” - 20,0 mil. lei;
- implementarea proiectelor de investiții capitale - 18,4 mil. lei, inclusiv 2,1 mil. lei din contul contribuției Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate din surse externe;
- realizarea Programului „Diplomație culturală” - 6,0 mil. lei;
- realizarea Programului național „Voucher cultural” - 3,1 mil. lei;
- implementarea Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale - 2,0 mil. lei;
- implementarea Programului Național „Cluburile de lectură” - 1,2 mil. lei;
- acordarea Premiului Național pentru contribuția substanțială cu impact considerabil la dezvoltarea societății, științei, tehnologiilor, culturii, artei și a sportului - 1,1 mil. lei;
- asigurarea activităților de informare și comunicare a Ministerului Culturii - 0,5 mil. lei.

Concomitent, în proiectul de buget sunt incluse alocații în sumă totală de 374,6 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune, inclusiv pentru:

- susținerea activității teatrelor, ciroului și organizațiilor concertistice - 370,7 mil. lei;
- Instituția Publică „Muzeul de istorie a evreilor din Republica Moldova” - 3,9 mil. lei.

În acest domeniu în anul 2026 vor fi derulate 3 proiecte finanțate din surse externe cu un volum total de alocații în sumă de 13,6 mil. lei.

Domeniul „Tele-radio și presă” - 257,4 mil. lei, destinate implementării următoarelor măsuri:

- implementarea Fondului pentru subvenționarea mass-mediei - 20,5 mil. lei;
- finanțarea distribuției ziarelor - 10,0 mil. lei;
- asigurarea controlului asupra instituțiilor în domeniul audiovizualului - 2,9 mil. lei.

Totodată, în proiectul de buget sunt incluse alocații în sumă totală de 224,0 mil. lei pentru subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune, inclusiv pentru:

- Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”- 220,6 mil. lei;
- Instituțiile Publice „Publicația periodică revista lunară „Noi”, „Publicația periodică revista „Alunelul”” și „Publicația periodică săptămânalul „Florile Dalbe”” - 3,4 mil. lei.

Comparativ cu alocațiile precizate pentru anul 2025, în anul 2026 se prevede o majorare de 133,0 mil. lei sau circa 7,6%, iar față de executat în anul 2024 - de 377,7 mil. lei sau circa 25,0 la sută.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 195,3 mil. lei pentru:*

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de modificarea cadrului normativ 78,7 mil. lei, dintre care 10,5 mil. lei pentru școlile sportive finanțate din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale și 56,0 mil. lei pentru instituțiile publice la autogestiune;
- renovarea și dotarea școlilor sportive din subordinea Ministerului Educației și Cercetării - 10,0 mil. lei;
- deschiderea secțiilor sportive noi și înființarea a 2 școli sportive în subordinea autorităților publice locale, finanțate din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale - 6,8 mil. lei;
- desfășurarea competițiilor sportive - 5,0 mil. lei;

- construcția cantinei Centrului Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale - 4,0 mil. lei;
 - acordarea burselor sportivilor de performanță - 3,2 mil. lei;
 - reparația acoperișului grajdurilor Școlii Republicane Specializate de Hipism și Pentatlon Modern - 3,0 mil. lei;
 - achitarea cotizațiilor către WADA și realizarea activităților de testare și control antidoping - 1,0 mil. lei;
 - restaurarea a 2 edificii culturale noi (Conacul urban Ianușevschi și Vila Pronin) - 17,6 mil. lei, inclusiv 2,1 mil. lei din contul contribuției Guvernului;
 - crearea Fondului cinematografiei - 10,0 mil. lei;
 - finanțarea distribuției ziarelor - 10,0 mil. lei;
 - desfășurarea manifestațiilor consacrate sărbătorii naționale „Ziua Independenței” - 10,0 mil. lei;
 - indexarea volumului subvențiilor acordate din bugetul de stat pentru furnizori publici de servicii media - 9,9 mil. lei;
 - contribuția pentru restaurarea edificiului „Casa Zemstvei” al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală - 5,6 mil. lei;
 - implementarea Fondului pentru subvenționarea mass-mediei - 5,0 mil. lei;
 - indexarea indemnizațiilor de merit persoanelor de creație - 4,9 mil. lei;
 - realizarea Programului național „Moldova Creativă” - 4,0 mil. lei;
 - desfășurarea festivalurilor internaționale - 2,0 mil. lei;
 - renovarea acoperișului Teatrului Național de Stat „Vasile Alecsandri”, mun. Bălți - 1,5 mil. lei;
 - digitalizarea bunurilor culturale și a expozițiilor muzeale - 1,5 mil. lei;
 - crearea sistemului informațional „Inventarul monumentelor” - 1,0 mil. lei;
 - crearea și dezvoltarea tehnică a sistemelor informaționale de interoperabilitate a bazelor de date cu potențial de integrare în sistemele informaționale europene - 0,6 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 62,3 mil. lei, în legătură cu optimizarea cheltuielilor instituționale și reducerea cheltuielilor de o singură dată.*

4.4.9. Învățământ

Pentru grupa funcțională „Învățământ” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 21 948,0 mil. lei sau 21,8% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	18 461,7	21 314,9	21 948,0	633,1	103,0
<i>Pondere în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	23,1	22,7	21,8	-0,9	x
cheltuieli curente	18 091,3	20 744,7	21 361,3	616,6	103,0
cheltuieli capitale	370,4	570,2	586,7	16,5	102,9
Resurse total,	18 461,7	21 314,9	21 948,0	633,1	103,0
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	18 136,9	20 901,7	21 497,5	595,8	102,9
venituri colectate	24,9	30,1	30,4	0,3	101,0
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	299,9	383,1	420,1	37,0	109,7

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, cheltuielile cu caracter instituțional (întreținerea curentă a instituțiilor bugetare) constituie 1 016,9 mil. lei sau 4,6%, iar 3 900,2 mil. lei sau 17,8% sunt destinate pentru *programe de activități/măsuri cu caracter ramural*.

Principalele *programe de activități/măsuri cu caracter ramural* includ:

- Planul (Comanda de Stat) pentru pregătirea cadrelor de specialitate - 2 644,4 mil. lei, inclusiv granturi acordate - 43,0 mil. lei;
- asigurarea cu burse a elevilor, studenților și altor persoane din instituțiile de învățământ - 442,9 mil. lei;
- implementarea a șase proiecte finanțate din surse externe - 420,1 mil. lei;
- implementarea măsurilor aferente Planului de creștere economică a Republicii Moldova - 203,0 mil. lei;
- asigurarea alimentării elevilor din instituțiile de învățământ liceal și profesional tehnic secundar din subordinea Ministerului Educației și Cercetării - 67,5 mil. lei;
- renovarea și dotarea infrastructurii pentru educația antepreșcolară din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală - 45,0 mil. lei;
- asigurarea elevilor cu manuale școlare - 40,8 mil. lei;
- implementarea proiectelor de renovare/construcției a blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal - 26,2 mil. lei;
- desfășurarea examenelor de absolvire - 23,7 mil. lei;

- curriculum școlar - 15,6 mil. lei;
- susținerea elevilor dotați - 13,9 mil. lei;
- asigurarea funcționării limbilor - 13,0 mil. lei;
- realizarea proiectelor de investiții capitale - 6,0 mil. lei;
- organizarea odihnei de vară pentru copii - 3,9 mil. lei;
- cotizații la organisme internaționale - 1,7 mil. lei.

Totodată, în proiectul de buget sunt incluse alocații pentru *transferurile cu destinație specială* de la bugetul de stat către autoritățile publice locale pentru finanțarea instituțiilor de învățământ în volum de 17 030,9 mil. lei sau 77,6% din totalul alocațiilor prevăzute pentru grupa dată.

Ținând cont de majorările și diminuările în sector, în anul 2026 se prevede o creștere cu 633,1 mil. lei sau circa 2,9% comparativ cu precizat 2025, iar față de executat în anul 2024 - o majorare de 3 486,3 mil. lei sau circa 18,9 la sută.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 1 403,0 mil. lei pentru:*

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de modificarea cadrului normativ - 659,2 mil. lei, inclusiv pentru instituțiile de învățământ finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale - 427,8 mil. lei și pentru instituțiile publice de învățământ care funcționează în regim de autogestiune - 192,4 mil. lei;

- asigurarea alimentației gratuite a elevilor claselor V-IX din instituțiile de învățământ - 238,5 mil. lei, inclusiv pentru instituțiile de învățământ finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale - 238,1 mil. lei;

- implementarea măsurilor aferente Planului de creștere economică a Republicii Moldova - 176,9 mil. lei;

- centralizarea alocațiilor în bugetul Ministerului Educației și Cercetării pentru asigurarea sprijinului instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale - 100,2 mil. lei;

- asigurarea majorării normelor financiare pentru alimentarea copiilor și elevilor din instituțiile de învățământ - 72,0 mil. lei, inclusiv pentru instituțiile de învățământ finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale - 68,7 mil. lei;

- renovarea și dotarea infrastructurii pentru educația antepreșcolară din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală - 41,7 mil. lei;

- implementarea proiectelor finanțate din surse externe - 37,0 mil. lei;

- majorarea cuantumului burselor elevilor și studenților din instituțiile de învățământ - 34,8 mil. lei;

- desfășurarea procesului educațional în cadrul instituțiilor de învățământ finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale - 17,8 mil. lei, dintre care 4,9 mil. lei pentru deschiderea grupelor noi în cadrul instituțiilor de educație timpurie și instituțiilor de învățământ extrașcolar;
- asigurarea cu manuale școlare -17,2 mil. lei;
- asigurarea funcționalității Institutului Național de Management Public - 5,0 mil. lei;
- organizarea odihnei de vară - 2,0 mil. lei;
- majorarea cuantumului soldei elevilor și studenților din cadrul instituțiilor de învățământ din domeniile militarei, securității și ordinii publice - 0,7 mil. lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 769,9 mil. lei, în legătură cu:*
 - excluderea cheltuielilor de o singură dată - 571,5 mil. lei;
 - identificarea economiilor reieșind din nivelul de executare a cheltuielilor din anul precedent - 100,0 mil. lei;
 - optimizarea cheltuielilor instituționale - 98,4 mil. le.

4.4.10. Protecție socială

Pentru grupa funcțională „Protecție socială” în proiectul de buget pentru anul 2026 se prevăd alocații în sumă de 22 473,1 mil. lei sau 22,3% din cheltuielile bugetului de stat.

Cheltuielile și resursele grupei date în anii 2024-2026 se prezintă în tabelul care urmează:

	2024 executat	2025 precizat	2026 proiect	2026 proiect față de 2025 precizat	
				(+, -)	%
Cheltuieli, total	20 858,2	25 015,2	22 473,1	-2 542,1	89,8
<i>Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %</i>	26,0	26,6	22,3	-4,3	x
cheltuieli curente	20 787,3	24 970,6	22 422,7	-2 547,9	89,8
cheltuieli capitale	70,9	44,6	50,4	5,8	113,0
Resurse total,	20 858,2	25 015,2	22 473,1	-2 542,1	89,8
<i>inclusiv:</i>					
resurse generale	20 722,8	24 884,8	22 385,4	-2 499,4	90,0
venituri colectate	57,0	59,9	64,0	4,1	106,8
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	78,4	70,5	23,7	-46,8	33,6

Pentru anul 2026 politica în domeniul asistenței și protecției sociale se axează pe menținerea și dezvoltarea politicilor asumate ale statului.

Din suma totală cheltuieli pentru sectorul menționat, cheltuielile pentru Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM se preconizează în sumă totală de 215,6 mil. lei, sau cu 170,6 mil. lei mai mult decât prevederile pentru anul curent, fiind alinuate la realizarea obiectivelor Guvernului, printre care:

- consolidarea sistemului de protecție a copilului, ceea ce e cu circa 28,6 mil. lei mai mult comparativ cu anul 2025;

- sporirea numărului de beneficiari ai măsurilor active pe piața muncii implementate de Guvern, inclusiv a femeilor și a persoanelor cu dizabilități, sau mai mult cu circa 127,5 mil. lei;

- extinderea rețelei de adăposturi pentru victimele violenței de gen și violenței domestice, precum și victimelor traficului de persoane, sau mai mult cu circa 14,0 mil. lei.

Din alocațiile prevăzute pentru grupa dată, 2 474,8 mil. lei sunt destinate pentru *programe de activități/măsurile cu caracter ramural*, principalele fiind:

- acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară - 1 910,0 mil. lei;

- susținerea tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice, cu studii în medicină veterinară, susținerea cadrelor didactice tinere plasați în câmpul muncii din domeniul educației și culturii - 138,0 mil. lei;

- indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor în Banca de Economii - 8,0 mil. lei;

- realizarea Programului de stat „Prima casă” - 120,0 mil. lei, care vor acoperi compensațiile destinate beneficiarilor actuali, precum și noilor categorii de beneficiari introduse prin extinderea criteriilor în cadrul proiectului „Prima Casă Plus”;

- măsuri de protecție socială a șomerilor - 196,1 mil. lei;

- acordarea subvențiilor pentru susținerea parțială a activității Asociațiilor Obștești - 14,7 mil. lei;

- subvenții pentru Instituția Publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” - 88,0 mil. lei.

Ponderea cea mai semnificativă sau 85,3% în totalul grupei, constituie *transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat* pentru anul 2026, care sunt integrate în bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și se estimează în sumă totală de 19 158,9 mil. lei, sau cu o micșorare cu 1352,8 mil. lei comparativ cu preconizările anului 2025.

Din transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat 8,8 % sau 3 592,8 mil. lei sunt direcționate pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, sau cu 645,1 mil. lei mai puțin față de precizat 2025. Pentru plata prestațiilor sociale transferurile de la bugetul de stat se estimează în volum de 15 566,1 mil. lei sau 81,2 % din transferurile totale pentru anul 2026, sau cu 707,7 mil. lei mai puțin comparativ cu anul 2025.

Transferurile cu destinație specială către bugetele locale pentru asistența socială au fost estimate în sumă de 304,1 mil. lei, ceea ce constituie cu 38,4 mil. lei

mai mult față de precizat 2025, factorii principali care au condiționat această majorare constituie modificarea cadrului normativ în domeniul susținerii tinerilor specialiști din domeniul educației, modificarea contingentului de beneficiari.

Factorii principali care au influențat modificarea alocațiilor comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 470,7 mil. lei pentru:*
 - acțiunile din *Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM* - 170,6 mil. lei;
 - întreținerea instituțiilor și serviciilor sociale pentru copii și pentru persoane cu dizabilități - 151,6 mil. lei;
 - cheltuieli de personal - 84,9 mil. lei;
 - transferuri de la bugetul de stat la bugetele locale -38,4 mil lei (pentru susținerea tinerilor specialiști din domeniul educației, ca urmare a modificării cadrului normativ și susținerea activității mediatorului comunitar;
 - realizarea Programului de stat „Prima casă” - 15,0 mil. lei;
 - subvenții pentru Instituția Publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” - 10,2 mil lei.
- *reduceri de alocații în sumă de 3 012,8 mil. lei, în legătură cu:*
 - transferurilor de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat - 1 352,8 mil. lei. Modificarea volumului alocațiilor pentru plata prestațiilor sociale este influențată de dinamica numărului de beneficiari și variația mărimii medii a prestațiilor precum și politicile cu caracter unic implementate în anul 2025, (inclusiv acordarea suportului financiar unic familiilor cu copii, persoanelor cu dizabilități și elevilor din clasele I–IX). Totodată, ajustările operate în mecanismul de acordare a compensațiilor sub formă de plată monetară au contribuit la eficientizarea utilizării fondurilor, prin revizuirea criteriilor și procedurilor de acordare. Ca rezultat, cheltuielile aferente acestei prestații au fost micșorate, fiind generate economii estimate la circa 957,9 mil. lei comparativ cu anul 2025;
 - reducerea alocațiilor acordate din Fondul de vulnerabilitate pentru achitarea facturilor la energie, în legătură cu abrogarea mecanismului de acordare a compensațiilor pentru consumul de energie - 1 660,0 mil. lei.

În anul 2026, ținând cont de Programul pentru promovarea și asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova, pentru anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 203/2023, în cadrul mai multor subprograme ale Ministerul Muncii și Protecție Socială au fost încorporate obiective și indicatori specifici de gen. Acestea sunt concepute în vederea reducerii inegalităților structurale de gen în domeniul protecției sociale și pieței muncii, beneficiarii cărora sunt copiii, persoanele în situații de risc, persoanele cu dizabilități și victimele violenței.

Aceste obiective se vor realiza prin integrarea perspectivei de gen în procesul bugetar, ca parte a procesului de îmbunătățire a managementului financiar și control al statului prin includerea dimensiunii de gen în obținerea unei alocări de resurse care reflectă prioritățile politice.

4.5. Raporturile dintre bugetul de stat și componentele bugetului public național

4.5.1. Transferurile către bugetele locale

Pentru anul 2026 raporturile între bugetul de stat cu bugetele locale sunt stabilite în baza Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, Codul fiscal nr.1163/1997, Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270/2018, precum și alte acte normative.

Astfel, raporturile dintre bugetul de stat și bugetele locale se rezumă la:

- 1) transferuri cu destinație generală;
- 2) transferuri cu destinație specială.

Conform calculelor efectuate pentru anul 2026 volumul total al transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale se cifrează la 21 963,7 mil. lei, dintre care:

- transferuri cu destinație generală - 2 355,8 mil. lei;
- transferurile cu destinație specială - 18 830,1 mil. lei;
- alte transferuri curente cu destinație generală - 777,8 mil. lei.

Transferuri cu destinație generală

Suma transferurilor cu destinație generală (de echilibrare) de la bugetul de stat către bugetele locale de ambele nivele constituie 2 355,8 mil. lei, în creștere cu 13,8% (285,7 mil. lei) comparativ cu volumul precizat în anul 2025.

Transferurile cu destinație generală se efectuează în proporție de 63,9% din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, calculate conform legii, pe bază de formulă distinctă pentru fiecare UAT de nivelul întâi și nivelul al doilea pe baza datelor conform execuției bugetare din anul 2024.

Fondul de susținere financiară a UAT se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, care pentru anul 2026, conform execuției bugetare din anul 2024, constituie 3 108,2 mil. lei, suplimentat cu o cotă-parte de 10% din impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător încasat în bugetul de stat în anul 2024 în sumă de 578,5 mil. lei.

Transferuri cu destinație specială

Conform prevederilor Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale se alocă pentru finanțarea:

a) învățământului preșcolar, primar, secundar-general, special și complementar (extrașcolar);

b) competențelor delegate autorităților administrațiilor publice locale (în continuare - APL);

c) infrastructurii drumurilor de interes raional (municipal);

d) altor măsuri speciale.

Totodată, ținând cont că școlile sportive sunt instituții de învățământ extrașcolar, finanțarea acestora, la fel, se efectuează din contul transferurilor cu destinație specială.

Transferuri cu destinație specială pentru învățământ

Suma transferurilor cu destinație specială pentru instituțiile de învățământ constituie 17 030,9 mil. lei, în creștere cu 0,6% (94,8 mil. lei) comparativ cu volumul precizat în anul 2025.

Calculul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale pentru acoperirea cheltuielilor din *învățământ* pentru anul 2026 a fost efectuat după cum urmează:

1) Transferurile cu destinație specială pentru *învățământul preșcolar* pentru fiecare unitate administrativ-teritorială au fost calculate de către Ministerul Educației și Cercetării conform Hotărârii Guvernului nr.637/2025 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard a învățământului preșcolar în instituțiile publice de învățământ preșcolar și de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate din subordinea autorităților publice locale de nivelul întâi și al doilea.

Factorii care au influențat modificarea transferurilor cu destinație specială pentru învățământul preșcolar comparativ cu planul precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 207,7 mil. lei pentru:*

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar - 177,8 mil. lei;

- deschiderea grupelor noi în instituțiile de învățământul preșcolar - 1,1 mil. lei;

- majorarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor din instituțiile de educație timpurie - 28,8 mil. lei;

- *diminuări de alocații în sumă de 190,6 mil. lei, în legătură cu:*

- scăderea numărului de beneficiari de compensații bănești anuale în mărime de 4000 lei pentru personalul de conducere și didactic din instituțiile de învățământ general public, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.969/2018 - 0,1 mil. lei;

- centralizatorul acumulat la Ministerului Educației și Cercetării conform prevederilor hotărârii sus menționate - 45,3 mil. lei;

- cheltuieli de o singură dată - 145,2 mil. lei.

2) Transferurile cu destinație specială pentru *învățământul primar și secundar* includ transferuri categoriale pentru școli, gimnazii și licee, calculate conform Hotărârii Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea.

Factorii care au influențat modificarea transferurilor cu destinație specială pentru *învățământul primar și secundar* comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 509,4 mil. lei* pentru:
 - asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar - 229,6 mil. lei;
 - majorarea normelor financiare pentru alimentarea elevilor - 39,5 mil. lei;
 - alimentarea elevilor din clasa V-IX din instituțiile de învățământ secundar - 238,1 mil. lei;
 - cheltuielile medii aprobate per beneficiar, în baza numărului de elevi prezentat de Ministerul Educației și Cercetării - 2,2 mil. lei;
- *diminuări de alocații în sumă de 440,5 mil. lei*, în legătură cu:
 - formarea diferenței dintre plafonul de cheltuieli estimat și suma transferurilor categoriale pentru instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) - 29,2 mil. lei;
 - identificarea economiilor reieșind din nivelul de executare a transferurilor cu destinație specială - 100,0 mil. lei;
 - cheltuieli de o singură dată - 307,7 mil. lei;
 - scăderea numărului de beneficiari de compensații bănești anuale în mărime de 4000 lei pentru personalul de conducere și didactic din instituțiile de învățământ general public, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.969/2018 - 3,6 mil. lei.

Cuantumul normativului valoric pentru un „*elev ponderat*” și a normativului valoric pentru o instituție, luat în calcul la stabilirea transferurilor categoriale constituie 22 209 lei și respectiv 1 194 984,0 lei.

Totodată, pentru acordarea *dejunurilor calde* elevilor, s-a luat în calcul numărul elevilor claselor I-IX, la situația din 1 octombrie 2024 (disponibil de facto la sfârșitul perioadei de gestiune), 171 zile de alimentație și norma de alimentație de 18 lei/zi.

Pentru unele instituții de învățământ secundar general din unele localități ale raioanelor Anenii Noi, Căușeni și Dubăsari, amplasate în zona de securitate, au fost luați în calcul elevii din clasele X-XII, la situația din 1 octombrie 2024 (disponibil de facto la sfârșitul perioadei de gestiune).

Pentru liceele-internat cu profil sportiv s-a luat în calcul numărul elevilor claselor V-XII, la sfârșitul perioadei de gestiune potrivit Raportului privind îndeplinirea planului de rețea, state și contingente în instituțiile de învățăminte

primar și secundar general pe anul 2024, norma de alimentație de 83,3 lei/zi, calculată pentru 273 zile de alimentație.

În legătură cu particularitățile specifice din planurile de învățământ privind *studierea limbilor minorităților naționale* și pentru studierea istoriei, culturii și tradițiilor poporului sunt luate în calcul mijloace financiare pentru acest scop în volum de 50,8 mil. lei.

Referitor la organizarea învățământului gimnazial și liceal pentru deținuții minori din penitenciare (municipiile Chișinău și Bălți și raioanele Cahul, Hâncești și Rezina), transferurile cu destinație specială includ mijloace pentru achitarea salariilor profesorilor, care activează în clasele din penitenciarele respective în mărime de 2,1 mil. lei.

Transferurile cu destinație specială pentru învățământul primar și secundar general includ și mijloace financiare pentru *organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire*, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 935/2022 „Cu privire la aprobarea Normativelor de timp și de cheltuieli pentru organizarea și desfășurarea examenelor naționale de absolvire și a probei de admitere în învățământul general”, în mărime de 6,9 mil. lei.

Suplimentar, au fost prevăzute mijloace financiare pentru personalul școlilor primare, gimnaziilor și liceelor din partea stângă a Nistrului din raionul Dubăsari, satul Varnița din raionul Anenii Noi și din satele Copanca și Hagimus raionul Căușeni, care beneficiază de salariul de bază majorat cu 4 clase de salarizare succesive, determinat în condițiile Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270/2018 în mărime de 3,5 mil. lei.

3) Transferurile cu destinație specială pentru *învățământul special* au fost calculate în baza transferurilor stabilite pentru anul 2025 pentru respectivele instituții.

Factorii care au influențat modificarea transferurilor cu destinație specială pentru *învățământul special* comparativ cu planul precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 1,7 mil. lei pentru:*
 - majorarea normelor financiare pentru alimentarea copiilor și elevilor - 0,4 mil. lei;
 - asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar - 1,3 mil. lei.
- *diminuări de alocații în sumă de 1,4 mil. lei, în legătură cu:*
 - scăderea numărului de beneficiari de compensații bănești anuale în mărime de 4000 lei pentru personalul de conducere și didactic din instituțiile de învățământ general public, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.969/2018 - 0,1 mil. lei;
 - cheltuieli de o singură dată - 1,3 mil. lei.

4) Transferurile cu destinație specială pentru *învățământul extrașcolar și odihna de vară* au fost calculate în baza transferurilor stabilite pentru anul 2025 pentru instituțiile/măsurile respective.

Factorii care au influențat modificarea transferurilor cu destinație specială pentru *învățământul extrașcolar și odihna de vară* comparativ cu planul precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 22,9 mil. lei pentru:*

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar 2018 - 19,1 mil. lei;

- deschiderea grupelor noi - 3,8 mil. lei.

- *diminuări de alocații în sumă de 14,4 mil. lei în legătură cu:*

- scăderea numărului de compensații bănești anuale în mărime de 4000 lei pentru personalul de conducere și didactic din instituțiile de învățământ general public, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.969/2018 - 0,1 mil. lei;

- cheltuieli de o singură dată - 14,3 mil. lei.

Transferuri cu destinație specială pentru școlile sportive

Suma transferurilor cu destinație specială pentru *școlile sportive* constituie 458,4 mil. lei, în creștere cu 2,2% (10,0 mil. lei) comparativ cu suma transferurilor precizate în anul 2025.

Factorii care au influențat modificarea transferurilor cu destinație specială pentru *școlile sportive* comparativ cu precizat 2025 sunt:

- *majorări de alocații în sumă de 17,3 mil. lei pentru:*

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar - 10,5 mil. lei;

- deschiderea secțiilor sportive noi și înființarea a 2 școli sportive în subordinea autorităților publice locale, în urma examinării solicitărilor înaintate de către autoritățile publice locale - 6,8 mil. lei;

- *diminuări de alocații în sumă de 7,3 mil. lei, în legătură cu ajustarea cheltuielilor de o singură dată.*

Transferuri pentru unele plăți sociale, indemnizații și servicii sociale

Suma transferurilor cu destinație specială pentru plățile sociale efectuate din bugetul de stat către bugetele locale pentru anul 2026 a fost estimată reieșind din prioritățile strategice ale sectorului, precum și angajamentele de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor următori și constituie 304,1 mil. lei, în creștere cu 14,5% (38,4 mil. lei) comparativ cu suma transferurilor precizate în anul 2025.

Ca transferuri cu destinație specială pentru finanțarea competențelor delegate autorităților administrației publice locale sunt prevăzute:

A. Plățile sociale pentru municipiul Chișinău și UTA Găgăuzia, care includ:

1. *Compensația pentru serviciile de transport*, care prevede compensația cheltuielilor pentru călătoria în transportul comun urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor) și compensația anuală pentru cheltuielile legate de serviciile de transport, care se acordă persoanelor cu dizabilități locomotorii, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, copiilor cu dizabilități, precum și persoanelor care însoțesc persoane cu dizabilități severe sau copii cu dizabilități - prevăzute în art.49 al Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/1992. Pentru anul 2026 se prevede acordarea compensației în volum de 38,0 mil. lei.

Cuantumul anual al compensației respective constituie:

- pentru persoane cu dizabilități severe și copiilor cu dizabilități în vârstă de până la 18 ani, precum și persoanelor care însoțesc o persoană cu dizabilitate severă sau un copil cu dizabilități (s-au estimat în mărime de 480 lei/trimestrial) - 1920 lei/anual;

- pentru persoane cu dizabilități accentuate (s-au estimat în mărime de 240 lei/trimestrial) - 960 lei/anual.

Suplimentar la mărimile compensației menționate mai sus, persoanele cu dizabilități locomotorii (inclusiv copii cu dizabilități locomotorii în vârstă de până la 18 ani) beneficiază de un supliment în mărime de 270 lei/trimestrial - 1080 lei/anual.

Condițiile și modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport sânt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413/2016.

2. *Indemnizație pentru copiii rămași fără ocrotire părintească și a celor rămași temporar fără ocrotire părintească:*

- a) *indemnizația pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă*, care prevede plata indemnizației pentru copii rămași fără ocrotire părintească și a celor rămași temporar fără ocrotire părintească, conform prevederilor art.14 și art.15 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru copii adoptați sau cei aflați sub tutelă/curatelă sânt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 581/2006 și Regulamentul cu privire la tipurile, cuantumurile și condițiile specifice de acordare a indemnizațiilor pentru creșterea și îngrijirea copiilor plasați în serviciile de tutelă/curatelă, asistență parentală profesionistă și casă de copii de tip familial, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1278/2018.

b) *indemnizația pentru copiii cu vârsta de 7-17 ani, în cazul elevilor/studenților cu vârsta de până la 18 ani, persoane apte de muncă, în cazul elevilor/studenților cu vârstă mai mare de 18 ani*, conform Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru unele categorii de copii și tineri, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 132/2020.

Pentru anul 2026, pentru ambele categorii de beneficiari au fost prevăzute mijloace financiare în mărime de 16,7 mil. lei.

3. *Prestațiile sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale* - condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor zilnice pentru copii sunt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 378/2018.

Pentru anul 2026 sunt prevăzute mijloace financiare în mărime de 3,8 mil. lei pentru asigurarea cu bani de buzunar a copiilor plasați în serviciile asistență parentală profesionistă, case de copii de tip familial, centre de plasament temporar și copii aflați sub tutelă/curatelă, începând cu clasa a V-a și până la împlinirea vârstei de 18 ani sau, după caz, finalizarea anului de studii.

Plățile sociale pentru APL de nivelul II.

4. *Indemnizații și compensații pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic post-secundar, încadrați în instituțiile de învățământ în primii 5 ani după absolvirea acestora* pentru plata indemnizației unice și pentru compensarea lunară a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ, consumului de energie termică și electrică a personalului didactic angajat în instituțiile de învățământ publice din mediul rural și centrele raionale, conform repartizării de către Ministerul Educației și Cercetării, potrivit art. 134(5) și (6) din Codul Educației nr.152/2014 și Hotărârii Guvernului nr.391/2024 cu privire la încadrarea tinerilor specialiști în câmpul muncii în funcții didactice vacante și la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului.

Pentru anul 2026 au fost prevăzute mijloace financiare pentru toate autoritățile publice locale de nivelul al doilea în sumă de 92,6 mil. lei.

5. *Indemnizații pentru absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic de profil care, în primul an după absolvire, se angajează pe o normă întreagă, prin repartizare de către Ministerul Culturii, în instituții publice din domeniul culturii și în subdiviziuni structurale în primii 3 ani de activitate*, potrivit Regulamentului cu privire la modul de calcul, repartizare, utilizare și evidență a transferurilor cu destinație specială pentru susținerea tinerilor specialiști din domeniul culturii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 392/2024.

Pentru anul 2026 sunt prevăzute mijloace financiare pentru toate autoritățile publice locale de nivelul al doilea în mărime de 1,3 mil. lei.

6. *Compensarea cheltuielilor pentru diferența de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari,*

Căușeni și Anenii Noi, potrivit Legii nr. 1435/2002 pentru compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari, Căușeni și Anenii Noi.

În acest scop, pentru anul 2026, sunt prevăzute mijloace financiare în volum de 138,2 mil.lei.

B. Servicii sociale, care includ:

1) Centrul de reabilitare a victimelor violenței în familie din UTA Găgăuzia, potrivit Legii nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, costul căruia constituie 1,7 mil. lei;

2) Centrele regionale HIV/SIDA din municipiile Chișinău și Comrat (UTA Găgăuzia), potrivit Hotărârii Guvernului nr.1010/2016 „Cu privire la aprobarea Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea Centrului social regional pentru asistența persoanelor infectate HIV/SIDA și a membrilor familiilor acestora și a standardelor minime de calitate”, costul cărora constituie 4,8 mil. lei;

3) Întreținerea activității mediatorului comunitar, potrivit Hotărârii Guvernului nr.557/2013 ”Pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea activității mediatorului comunitar”, costul căruia constituie 7,1 mil. lei;

Totodată sunt prevăzute transferuri, care vor fi efectuate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale în sumă de 4,6 mil. lei:

- pentru cantinele de ajutor social în sumă de 3,9 mil. lei pentru autoritățile publice locale de nivelul I (din mijloacele Fondului de susținere a populației)
- 0,7 mil. lei suport pentru Centrul de plasament pentru refugiați din s.Popeasca din raionul Ștefan Vodă, inclusiv 350,0 mii de lei din cadrul Proiectului "Suport pentru acoperirea cheltuielilor aferente utilităților Centrelor de plasament temporar pentru refugiați" (cod Proiect 70397).

Suma transferurilor cu destinație specială pentru compensarea scutirilor de la plata impozitului funciar (venituri ratate) ale deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița-Tiraspol pentru anul 2026 va constitui 0,3 mil.lei, în conformitate cu prevederile Legii nr. 39/2006 privind instituirea unor măsuri suplimentare de susținere a activității de întreprinzător desfășurate în localitățile din stânga Nistrului ale raionului Dubăsari, precum și a Regulamentului privind modul de compensare a veniturilor bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, ratate în legătură cu scutirea deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița-Tiraspol de la plata impozitului funciar, plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și plata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.567/2007.

Aceste transferuri sunt în diminuare cu 5,5% față de anul 2025 în legătură cu faptul că deținătorii de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița-Tiraspol din localitățile Cocieri, Coșnița și Pîrîta, raionul Dubăsari au acces și nu întâmpină dificultăți în prelucrarea terenurilor agricole, motiv pentru care nu este necesară compensarea veniturilor ratate în bugetele locale respective de la bugetul de stat, aceștia fiind plătitori ai impozitului funciar în bugetele locale respective.

Transferuri cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor de interes raional (municipal)

Suma transferurilor cu destinație specială pentru *infrastructura drumurilor* în anul 2026 pentru bugetele locale de nivelul al doilea va constitui 1 031,9 mil. lei, în creștere cu 6,9% (66,2 mil. lei) comparativ cu anul 2025.

Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale de nivelul al doilea pentru infrastructura drumurilor locale au fost calculate în funcție de numărul de kilometri echivalenți administrați de către autoritățile administrației publice locale în baza Legii fondului rutier nr.720/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, deoarece municipiile Bălți și Chișinău, potrivit prevederilor Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, cumulează competențele APL de ambele nivele, aceste bugete municipale suplimentar beneficiază de transferuri cu destinație specială similar mecanismului de calcul aplicat pentru bugetele locale de nivelul întâi (calculat și distribuit proporțional numărului populației).

Alte transferuri curente cu destinație generală

Suma transferurilor curente cu destinație generală pentru bugetele locale în anul 2026 va constitui 777,8 mil. lei, în diminuare cu 11,2% (97,8 mil. lei) comparativ cu volumul precizat în anul 2025. Această diminuare se datorează faptului că în anul 2025, prin modificarea legii bugetului de stat au fost alocate suplimentar mijloace financiare în volum de 147,6 mil. lei pentru bugetele locale de nivelul întâi în scopul compensării costului acordării sporului pentru consolidarea capacităților manageriale de 50% din mărimea salariului de bază pentru funcțiile de primari, viceprimari și secretari ai consiliilor locale.

Pentru asigurarea cu resurse domeniul propriu de activitate a bugetelor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) aferent infrastructurii drumurilor publice locale din contul taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova au fost prevăzute 763,6 mil. lei, în creștere cu 7,6% (53,7 mil. lei) comparativ cu anul 2025.

Aceste transferuri sunt calculate și distribuite proporțional numărului populației cu reședință obișnuită din teritoriul unității administrativ-teritoriale respective, în baza datelor oficiale prezentate de către Biroul Național de Statistică

la 08.04.2024, în cuantum de 100% din volumul total al taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.

De asemenea, în volumul total al transferurilor curente cu destinație generală sunt incluse 10,5 mil. lei pentru Consiliul raional Dubăsari, mijloace financiare pentru acoperirea insuficienței de resurse proprii din cauza lipsei orașului-reședință de raion în calitate de contribuitor la bugetul raional, urmare a modificării cotelor de defalcare de la impozitul pe venitul persoanelor fizice.

Pentru susținerea procesului de amalgamare voluntară și acordarea stimulentei financiare UAT amalgamate, prin Legea nr.225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ teritoriale, este instituit Fondul de amalgamare voluntară a localităților. Volumul Fondului de amalgamare voluntară a localităților se stabilește prin legea anuală a bugetului de stat, iar modul de acordare a stimulentei financiare și a altor forme de susținere financiară a UAT amalgamate este stabilit în Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.925/2023.

Prin Legea nr.145/2025 a fost modificată anexa nr.3 la Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în vigoare din 28 iunie 2025.

Pentru anul 2026 și până în anul 2030, conform pct.120 din Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului 925/2023, unitățile administrativ-teritoriale amalgamate în anul 2025 (or.Leova și com.Călinești din raionul Fălești) vor beneficia de transferuri cu destinație generală pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamate în sumă de 3,0 mil. lei (or.Leova - 2,0 mil. lei și com.Călinești - 1,0 mil. lei).

Totodată, pentru or.Leova, transferurile cu destinație generală pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamată se suplimentează cu 0,7 mil. lei, ca pierderi estimate (venituri ratate) provenite de la defalcările, conform cotelor procentuale, de la impozitul pe venit al persoanelor fizice în bugetele satelor/comunelor comasate (pct.122 din Metodologie).

Transferurile de la bugetul de stat la bugetele locale pentru anul 2026 se prezintă în anexa nr.7 la proiectul de lege.

4.5.2. Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2026 au fost estimate în sumă de 19 158,9 mil. lei, ceea ce constituie cu 1 352,8 mil. lei mai puțin față de precizat 2025.

Relațiile între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat se realizează prin:

- transferuri cu destinație specială pentru acordarea prestațiilor sociale și pentru alte cheltuieli care, potrivit legislației în vigoare, se suportă de la bugetul de stat prin intermediul bugetului asigurărilor sociale de stat. Pentru anul 2026 acestea au fost estimate în volum de 15 566,1 mil. lei, sau cu 707,7 mil. lei mai puțin față de precizat 2025;

- transferuri de la bugetul de stat pentru acoperirea insuficienței veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat, în cazul în care resursele bugetului asigurărilor sociale de stat nu acoperă cheltuielile acestuia, care se estimează în sumă de 3 592,8 mil. lei, cu 645,1 mil. lei mai puțin față de precizat 2025.

Evoluția marcată de diminuarea transferurilor aferente prestațiilor care au drept sursă de acoperire bugetul de stat, reflectă impactul net, sumar al majorărilor pentru marea parte a prestațiilor, ca urmare a aplicării indicatorilor macroeconomici, precum și a influenței tendințelor recente ale numărului de beneficiari de prestații, precum și al diminuării, în special atestate la programul de acordare a compensațiilor monetare pentru consumul de resurse energetice în perioada rece a anului, urmare a ajustării calitative a mecanismului de sprijin, cu ancorarea mai evidențiată pe categoriile vulnerabile energetic.

Cu referire la diminuarea transferurilor pentru acoperirea deficitului BASS, se remarcă evoluția pozitivă a creșterii veniturilor proprii pe fonul transformării structurale calitative din economie, inclusiv a pieței muncii, care și alimentează consolidarea sustenabilității sistemului public de asigurări sociale.

4.5.3. Transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală

Pentru anul 2026, relațiile între bugetul de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală se realizează prin transferuri de la bugetul de stat în sumă de 7 686,9 mil. lei pentru:

- asigurarea obligatorie de asistență medicală a unor categorii de persoane neangajate pentru care Guvernul are calitatea de asigurat - 7 501,3 mil. lei;
- realizarea programului național de ocrotire a sănătății „Controlul și profilaxia diabetului zaharat” - 161,6 mil. lei;
- asigurarea obligatorie de asistență medicală a deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Râbnîța-Tiraspol, conform legislației - 0,2 mil. lei;
- cheltuielile pentru Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM - 23,8 mil. lei.

4.6. Acțiuni generale

În bugetul de stat la compartimentul Acțiuni generale se prevăd alocații în sumă totală de 29 840,4 mil. lei, ceea ce reprezintă 29,7% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Alocațiile reflectate la compartimentul dat sunt repartizate pentru următoarele cheltuieli:

- transferuri către bugetele locale în sumă de 21 959,1 mil. lei, ceea ce reprezintă 73,6% din suma totală a alocațiilor prevăzută la capitolul dat;

- deservirea datoriei de stat în sumă 6 166,7 mil. lei de sau 20,7% din alocațiile compartimentului;

- fondurile de urgență ale Guvernului - în sumă de 380,0 mil. lei sau 1,3% din suma totală a alocațiilor la Acțiuni generale;

- asigurarea prevederilor cadrului normativ privind salarizarea în sectorul bugetar - 400,0 mil. lei sau 1,3% din alocațiile compartimentului;

- asigurarea financiară a contribuției Guvernului pentru proiectele investiționale aprobate de către Platforma de Investiții în Vecinătate a Uniunii Europene (NIP), în conformitate cu Planul de creștere economică pentru Republica Moldova în sumă de 300,0 mil. lei;

- asigurarea financiară a proiectelor de investiții capitale din măsurile de reformă economică, în conformitate cu Planul de creștere economică pentru Republica Moldova în sumă de 90,9 mil. lei;

- implementarea Programului de stat „Prima Casă” - 120,0 mil. lei;

- plata cotizațiilor în organizațiile internaționale al căror membru este Republica Moldova - 56,4 mil. lei;

- deservirea bancară - 149,2 mil. lei;

- asigurarea plăților pentru despăgubiri civile - 58,9 mil. lei;

- subvenționarea locurilor de muncă - 20,0 mil. lei;

- activități de reintegrare a țării - 25,0 mil. lei;

- compensarea pierderilor pentru depunerile bănești în Banca de Economii - 8,0 mil. lei;

- susținerea programului „Diaspora Acasă Reușește „DAR 1+3” - 10,0 mil. lei;

- compensarea cheltuielilor persoanelor represate și ulterior reabilite - 4,9 mil. lei;

- serviciile companiilor de rating - 3,7 mil. lei.

Descrierea detaliată a alocațiilor prevăzute la acțiuni generale se regăsesc în funcțiile respective.

4.7. Prioritățile de cheltuieli în conformitate cu Agenda de reforme aferente Planului de creștere economică al RM

Structura bugetară, aferentă perioadei 2025–2028, reflectă o corelare directă între alocările financiare și cei șapte piloni ai Agendei de reforme, evidențiind o orientare clară către modernizarea infrastructurii, dezvoltarea economică, tranziția verde și consolidarea capitalului social.

Pentru anul 2026 pentru realizarea măsurilor din Agenda de reforme și pentru cheltuieli capitale aferente dezvoltării economice se preconizează alocarea sumei de circa 5583,7 mil. lei, inclusiv pentru măsurile din Agenda de reforme - 3 554,4 mil. lei și pentru cheltuieli/investiții capitale aferente NIP - 315,0 mil. lei, precum și pentru alte proiecte ce contribuie la dezvoltarea economică a țării- 1 714,3 mil. lei.

Cea mai mare pondere a resurselor aferente Agendei de reforme este direcționată spre susținerea realizării măsurilor și acțiunilor stabilite la Pilonul 1 - Dezvoltarea sectorului privat (2 028,2 mil. lei, reprezentând 58,5% din total).

Restul resurselor se repartizează precum urmează:

- Pilonul 2 „Competitivitate și infrastructură digitală” - 351,9 mil. lei, reprezentând 10,2%;
- Pilonul 3 „Guvernarea economică” - 33,0 mil. lei sau 1%;
- Pilonul 4 „Capitalul social” - 474,0 mil. lei sau 13,7%;
- Pilonul 5 „Tranziție verde și capital natural” - 75,1 mil. lei, reprezentând 2,2%;
- Pilonul 6 „Securitatea și eficiență energetică” - 336,8 mil. lei sau 9,7%;
- Pilonul 7 „Valori fundamentale” - 164,5 mil. lei sau 4,7 la sută.

Astfel, repartizarea resurselor indică prioritatea acordată domeniilor transport și infrastructură, dezvoltare economică și sprijin pentru mediul de afaceri, agricultură și dezvoltare rurală.

Detalierea cheltuielilor pentru măsurile aferente Planului de creștere economică, precum și a cheltuielilor/investițiilor capitale aferente NIP, și repartizarea acestora pe autorități bugetare, se prezintă în Tabelul nr. 19 la Nota de fundamentare.

Tabele la Nota de fundamentare:

Tabelul nr.1 „Indicatorii macroeconomici pe anii 2022-2028”

Tabelul nr.2 „Evoluția bugetului public național conform clasificății economice pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.3 „Evoluția bugetului public național conform clasificății funcționale pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.4 „ Structura bugetului de stat conform clasificății economice pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.5 „Structura veniturilor bugetului de stat conform clasificăției economice pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.6 „Structura cheltuielilor bugetului de stat conform clasificăției funcționale pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.7 „Structura cheltuielilor bugetului de stat conform clasificăției economice pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.8 „Sinteza programelor autorităților bugetare incluse în bugetul de stat pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.9 „Informație privind efectivul de personal pe autorități bugetare pe anii 2025-2026”

Tabelul nr.10 „Sinteza proiectelor finanțate din surse externe, incluse în bugetul de stat pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.11 „Activitățile care urmează a fi finanțate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe incluse în bugetul de stat pentru anul 2026”

Tabelul nr.12 „Cheltuieli pentru contribuția Guvernului la implementarea proiectelor finanțate din surse externe pe autorități bugetare și proiecte pentru anii 2023-2028”

Tabelul nr.13 „Cheltuielile de investiții capitale finanțate din bugetul de stat pe autorități bugetare și proiecte pe anii 2023-2028”

Tabelul nr.14 „Sinteza proiectelor/măsurilor finanțate din Fondul rutier în anii 2024-2025 și propuneri pentru anul 2026”

Tabelul nr.15 „Sinteza proiectelor/măsurilor finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală în anii 2024-2025 și propuneri pentru anul 2026”

Tabelul nr.16 „Sinteza măsurilor/proiectelor finanțate din Fondul Național pentru Mediu în anii 2024-2025 și propuneri pentru anul 2026”

Tabelul nr.17 „Sinteza măsurilor/proiectelor finanțate din Fondul pentru eficiență energetică în anii 2024-2025 și propuneri pentru anul 2026”

Tabelul nr.18 „Propunerile de buget pentru anul 2026 ale autorităților bugetare independente/autonome”

Tabelul nr.19 „Cheltuieli pentru măsurile aferente Planului de creștere economică al Republicii Moldova”

5. Notă privind riscurile bugetar-fiscale

6. Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare în anul 2024 și semestrul I, 2025 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

Ministrul finanțelor

Andrian GAVRILIȚĂ